



Фондация „Детето и фолклора“

# БАЩИНА ПОУКА, СИНОВА СПОЛУКА



FATHER'S LESSON,  
SON'S SUCCESS

*Consejo de  
padre-éxito  
para  
el hijo*

CONSEIL DE PÈRE - SUCCÈS DE FILS



Издателство  
**Луста**

София, 2025



Проектът е осъществен с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“

**Илюстрации:**  
Фонд на фондация „Детето и  
фолклора“,  
първенци от националния  
конкурс „Мъдростта на наро-  
да ни“ (2000 – 2022 г.)

**Съставител:**  
д-р Лилия Старева

**Художествено оформление:**  
„ИСМ Компания“ ЕООД

#### Редактори по езици:

*Английски:* Ангелина Секулова,  
19 СУ „Елин Пелин“, София

*Испански:* проф. Димитринка Никлева,  
Университет в Гранада

*Френски:* Пламена Ерон,  
Българско училище „Родна реч омайна“,  
Париж

**Оформление на корица:**  
Деяна Старева

© Издателство „Листа“  
ISBN 978-954-8388-32-0

## ПРЕДГОВОР

В тази книга сме подбрали знакови образци на българската народна мъдрост и морал. Качества и отношения, които срещаме. Мъдрост и ценности, които са ни нужни днес. Преводите на английски, испански и френски езици са направени от талантиливи и родолюбиви български деца, юноши и младежи, от български училища в страната и чужбина. Илюстрациите са избрани от най-добрите участници в Националния конкурс за детска илюстрация „Мъдростта на народа ни“, който фондация „Детето и фолклора“ провежда повече от 20 поредни години.

### Защо фолклорът?

Защото той е наше наследство, култура, богатство. Често дори не знаем, че го притежаваме. И непрекъснато го откриваме – в позната приказка, в неочаквано запята песен, в изненадващо хващане на хоро, което никога не сме играли. Това е наследство, което искаме или не, носим в себе си. Колкото повече го познаваме, толкова повече познаваме себе си.

### Защо фолклорът и децата?

Защото българските митове, легенди, приказки са дело на деца. Някогашните българи, също като деца са гледали на света. Мъчили са се да обяснят необятния космос, небето, слънцето, звездите, цялата наша земя. Нямали са дебели енциклопедии, професори и учени, нямали са дори Google. Те самите са били професори, учени, откриватели.

Докосването на днешните деца до техните открития крие очарованието на вълшебна приказка, в която откриват себе си. Приобщават се с обич и познание към света на някогашните българи,

## FOREWORD

In this book, we have selected emblematic examples of Bulgarian folk wisdom and morality. Qualities and wisdom that we still encounter today and that we very much need today. The translations into English, Spanish, and French were made by talented and patriotic Bulgarian children, teenagers, and young people from Bulgarian schools both in the country and abroad. The illustrations were selected from the best participants in the National Children's Illustration Contest "The Wisdom of Our People", which the The Child and Folklore Foundation has been organizing for more than 20 consecutive years.

### Why folklore?

Because it is our heritage, our culture, our wealth. Often, we are not even aware that we possess it. And we keep rediscovering it – through a familiar tale, an unexpectedly sung song, or a spontaneous horo dance we never thought we knew. This is a heritage that, whether we like it or not, we carry within ourselves. The more we know it, the more we come to know ourselves.

### Why folklore and children?

Because Bulgarian myths, legends, and fairy tales are the work of children. The Bulgarians of old looked at the world with the eyes of children. They tried to make sense of the vast cosmos, the sky, the sun, the stars, and our whole Earth. They didn't have thick encyclopedias, professors, or scientists, not even Google. They themselves were the professors, the scientists, the discoverers.

Today's children, when they touch these discoveries, experience the charm of a magical tale in which they discover themselves. They become lovingly and

който може би не е останал толкова далече от нас и който има силата и самочувствието да ни помага в трудни срещи, да ни служи и днес, да ни показва правилни решения, да бъде алтернатива за нравственост и доброта.

Още по-силно и смислено става всичко това, когато децата творят на полето на фолклора, изявяват се като автори, художници, артисти, интерпретатори. В случая са автори на преводите на английски, испански и френски езици, включени в изданието „Бащина поука, синова сполука“.

### Защо „Бащина поука, синова сполука“?

Защото фолклорът е начинът, по който предците ни са гледали на света и живота в него, начинът, по който са оценявали и почитали постъпки и хора. Те са оставили своите открития за добро живеене, за да са полезни на нас, далечните техни деца. За да носят радост и сполука. За да ни показват и осмислят непреходността на най-важните добродетели, качествата, които правят живота ни по-добър, заради които ни уважават, обичат, успяваме.

### Посланици на българската култура по света

Участвайки в преводи на български фолклорни образци на различни езици, авторите им се превръщат в посланици на българското културно наследство в различни страни и сред различни народи. По начинът на своето създаване изданието „Бащина поука, синова сполука“ е училище по българщина. То е път към другите, визитка на народа ни чрез неговата култура и ценности, достойно присъствие в големия свят на европейската и световна култура.

knowledgeably immersed in the world of the ancient Bulgarians – a world that may not be as far from us as we think and one that still has the strength and dignity to guide us through challenges, to serve us even today, to show us the right paths, and to be an alternative for morality and kindness.

All of this becomes even more powerful and meaningful when children create in the field of folklore, when they express themselves as authors, artists, performers, and interpreters. In this case, they are the authors of the translations into English, Spanish, and French featured in the publication *"Father's Lesson, Son's Success."*

### Why "Father's Lesson, Son's Success"?

Because folklore reflects the way our ancestors viewed the world and life itself, the way they judged and honored actions and people. They left us their discoveries for living well, to be useful to us, their distant children. To bring us joy and success. To show us and make sense of the timelessness of the most important virtues, those qualities that make life better, that earn us respect, love, and success.

### Ambassadors of the Bulgarian culture around the world

By participating in the translation of Bulgarian folklore samples into various languages, these young authors become ambassadors of Bulgarian cultural heritage in different countries and among different peoples. Through its process of creation, the publication *"Father's Lesson, Son's Success"* becomes a school of Bulgarian identity. It is a path to others, a presentation of our people through its culture and values, a worthy presence in the great world or the European and World culture.

### Проектът

Изданието „Бащина поука, синова сполука“ е резултат от постоянния интерес на фондация „Детето и фолклора“ да развива познание, интерес и любов към българската традиция, да представя богатството и ценностните послания на предците ни на все по-широк кръг деца, родители и учители, да създава чрез тях поле за творчество на деца, юноши и младежи. То е част от проекта „Млад преводач“, който изпълнихме с участието на:

19 СУ „Елин Пелин“, София  
ПНБУ „Родина“, Малага  
Българските училища „Родна реч омайна“, Париж и Бонди  
Училището към Българска културна асоциация, Брюксел

Благодарим от сърце на всички участници. Авторите на най-добрите преводи могат да се видят в книгата.

Благодарим на преподавателите и специалистите, които активно ни помагали.

Благодарим, разбира се, на Национален фонд „Култура“, който ни финансира и направи възможно реализирането на този проект.

Д-р Лилия Старева

### The Project

The book *"Father's Lesson, Son's Success"* is the result of the ongoing efforts of the The Child and Folklore Foundation to cultivate knowledge, interest, and love for Bulgarian tradition. It aims to present the richness and value messages of our ancestors to an ever-growing audience of children, parents, and teachers, and to create, through them, a space for the creative expression of children, adolescents, and youth.

We carried out the project with the participation of:

19<sup>th</sup> Secondary School "Elin Pelin", Sofia  
Primera Escuela Bulgaria "Rodina", Malaga  
Bulgarian schools "Rodna Rech Omayna", Paris and Bondy  
The school at the Bulgarian Cultural Association, Brussels

We extend our heartfelt thanks to all participants. The authors of the best translations can be found in the book.

We thank the teachers and specialists who actively supported us.

And, of course, we thank the National Culture Fund, which financed and made this project possible.



Ph. D. Lilia Stareva

### САМОХВАЛСТВО

Волът и жабата  
Врабче и чучулига

### ЩЕ СИ ОСТАВИ ЛИ НАВИКА

Вълкът и свраката  
Бият го заради ината му  
Дресираната котка и мишката

## Бащина поука, синова сполука

Котаракът на хаджилък  
Горската мишка на кораба

### ДОБРО И ЗЛО

Орач, вълк и лисица  
Костенурката яха заека  
Сиромашът и свети Илия  
с магаренцето  
Затворникът и паякът

### ДУМИТЕ

Мечката и лошата дума  
Славей и пуяк  
Гарванът и жабата

### ПАРИТЕ

Не е учен, ама е барем гласовит  
Хитър Петър кмет  
Маймуната и млекарят

### РАБОТА И МЪРЗЕЛ

Трудолюбиви и мързеливи  
Дядо господ и свети Илия  
Бързата работа, срам за майстора  
Косът  
Князът, който се научил да плете  
кошници  
Сливи за смет  
Мързеливата Богданка  
Мързеливата жена с метлата

### УМЪТ

Уважението е на дрехите  
Годеникът и умната девойка  
Повикали неволята  
Камиларят и камилите му

### ЮНАК

Кралимарковата сила  
Господ взима силата на Крали  
Марко и му дава повече ум

Мария Терзиева, 10 г.  
Ателие „Приказен свят“  
Преподавател – Татяна Антонова

Maria Terzieva, 10 year  
„Prikazen sviat“ Studio  
Teacher – Tatyana Antonova



## САМОХВАЛСТВО



Видяла жабата,  
че волът вдига крак и тя...?

## ВОЛЪТ И ЖАБАТА

**Ж**абата видяла веднъж един вол да пасе из полето. Откакто го видяла, завидяла му. И тя искала да бъде голяма като него. Затова почнала да се надува. И както се надувала, питала по-младите кой е по-голям, дали вола или тя.

– За Бога, волът е по-голям – отговорили ѝ младите жабчета.

Още по-ненавидно ѝ станало на старата жаба. Още по-силно се надула и отново запитала:

– Ами сега, дали съм по-голяма от вола?

И сега не могли жабчетата да ѝ кажат друго от това, че волът е по-голям от нея. Така се разсърдила жабата, че се надула с всичка сила, ала изведнъж се пукнала и умряла.

Тъй е често пъти и в човешкия живот, когато някой иска да има нещо, което не е за него.

## ВРАБЧЕ И ЧУЧУЛИГА

Голяма хвалба, голяма беля

**В**еднъж покрай врабчето минало едно голямо животно, някакъв див звяр. То се уплашило и побягнало при чучулигата да се успокои. Взело да ѝ се оплаква:

– Комшийке, цяло съм се разтреперило от страх. Покрай къщата ми премина едно нещо голямо!

Елизабет Христова, 10 г.  
Ателие „Приказен свят“  
Преподавател – Татяна Антонова

Elizabet Hristova, 10 year  
„Prikazen sviat“ Studio  
Teacher – Tatyana Antonova

- Какво беше? – попитала го чучулигата.
- Не видях какво беше, ала голямо беше!
- Колко голямо, толкова ли?

Чучулигата разперила криле пред врабчето да покаже колко е било голямо това, което е минало. Врабчето отговорило:

- А, не, голямо, голямо!

Чучулигата си издигнала нагоре крилата и пак попитала:

- Е, такова ли беше?
- А, много голямо, много!

– Боже, колко ли е било голямо? – рекла чучулигата и пак попитала:

- Е, да не е толкова?

И подскочила малко от земята, та да покаже колко е било голямо. Врабчето го доядяло на глупавата чучулига и ѝ рекло:

– Колко си ти голяма, та искаш да покажеш ръста на най-големите животни!



## ЩЕ СИ ОСТАВИ ЛИ НАВИКА



Стефания Попова, 13 г.  
2-ро СОУ „Ак. Ем. Станев“  
Преподавател – Иваничка Димчева

Stefani Popova, 13 years  
2<sup>nd</sup> GED „Ac. Em. Stanev“  
Teacher – Ivanichka Dimcheva

## ВЪЛКЪТ И СВРАКАТА

**Е**дин ден вълкът спрял свраката и ѝ рекъл:

– Хайде да бягаме! Не може вече да се живее в тази гора.

Свраката попитала:

– Какво не ѝ харесваш на гората? Я, каква е хубава! Пълна е с храна.

И вълкът рекъл:

– Гората е хубава, ала нали виждаш, че всичко е ревнало против мене! Където и да стане пакост, все аз съм виновен! А от кучетата и от хората, хич мира нямам!

Свраката попитала пак:

– А къде ще отидеш?

Вълкът рекъл:

– Ще отида в друга гора, дето никой не ме познава и където хората са добри, а кучетата кротки!



Михаела Дакова, 8 г.  
НЧ „Светлина – 1940“  
Преподавател – Майя Чолакова

Mihaela Dakova, 8 years  
NCCI „Svetlina – 1940“  
Teacher – Maya Cholakova

– Ами като отидеш на другото място, куме, ще си оставиш ли адета (навика) и зъбите?

Вълкът рекъл:

– Брей, ти си била много глупава! Къде се е чуло и видяло адет и зъби да се оставят!

Свраката тогава рекла:

– Като е така, дето и да идеш, няма да си добре! Адетът ти е лош и зъбите ти са остри, та затова и всички викат против тебе!

## БИЯТ ГО ЗАРАДИ ИНАТА МУ

**Ж**ивяло едно време едно магаре, толкова инатлия, че не минавало и ден да не се заинати. И заинати ли се, да го утрепеш от бой, хич и не мърда. Един ден това магаре срещнало коня и го попитало:

– Кажи ми, братовчеде, как да се отърва от боя! Ден не минава да не ме бият! И то какъв бой! Пребива ме стопанинът и вече здраво място не остана по снагата ми и всичките кокали ме болят!

Конят изслушал магарето и рекъл:

– Нравът ти е магарешки, затова те и бият!

Ала магарето се разсърдило и рекло:

– Виж ти, нравът ми бил магарешки! Бият ме, защото не съм кон като тебе! Не за друго! Да мога да стана като тебе кон...!

Тогава конят рекъл:

– Ами вземи, та стани кон! Подкъси си ушите, боядисай си козината и ето, ще станеш кон!

Магарето се зарадвало и начаса си подкъсило ушите и си пребоядисало козината. Заприличало на истински кон. После отишло при стопанина си и му рекло:

– Омръзна ми вече да ме биеш, защото съм бил магаре! От днес натам ставам кон!

Стопанинът се съгласил. И веднага го впрегнал в колата. Добре, ала пътят минавал през Марица, а на реката имало мост. Магарето, като стигнало наред моста, заинатило се по стар навик и не искало да върви по-нататък. Тогава стопанинът взел едно дърво от колата и като подбрал, почнал да го налага. Тогава магарето рекло:

– Чакай, чакай, стопанино, не съм магаре, та да ме биеш! Аз съм вече кон!

Тогава стопанинът му рекъл:

– Аз не те бия, че си магаре! Аз те бия заради ината ти!



Деница Петкова, 15 г.  
2-ро СОУ „Акад. Емилиян Станев“  
Преподавател – Иваничка Димчева

Denitsa Petkova, 15 years  
2-nd GED „Ac. Emilian Stanev“  
Teacher – Ivanichka Dimcheva

## ДРЕСИРАНАТА КОТКА И МИШКАТА

Един кафеджия научил котето си от мъничко да носи таблата с кафето на клиентите му. Това било много интересно за тях. Някои само заради котето идвали да си пият кафето при него. При това кафеджията вардел то да не види и да не знае какво е мишка.

Веднъж един от клиентите, като гледал всичко това, се обадил:

– Носи я, ала нека му покажа аз една мишка, да видиш как ще хвърли таблата и ще се метне върху мишката!

– Хич и няма да я погледне мишката ти! – обадил се кафеджията. – Това коте мишка не е видяло през живота си и не знае какво е мишка!

– Нека донеса утре една мишка, ще видиш! – настоял клиентът.

От дума на дума, заинатили се двамата и се хванали на бас.

На другия ден клиентът донесъл една мишка, затворена в кутийка и като дал кафеджията таблата на котето, той пуснал мишката пред него. Само като му се мярнала отпред, котето пуснало таблата с кафето и сграбчило мишката в устата си.

Тогава клиентът рекъл на кафеджията:

– Увери ли се сега, че наследеното е по-силно от наученото и придобитото после.

## КОТАРАКЪТ НА ХАДЖИЛЪК

Един котарак свикал мишките да се опрости с тях и им казал, че ще ходи и той да става хаджия, та да го изпратят. Мишките се събрали около него, ала никой не смее да се доближи, нито да продума нещо. А малките мишлета едва не припаднали от страх, като гледали какъв бил страшен, какви му били мустаците, какви му били зъбите, какви му били ноктите. Котаракът, като видял, че мишките се плашат, почнал да ги успокоява и казал:

– Мишки, стига вече омраза и ненавист между вас и мен. Хайде да се опростим, че аз съм тръгнал на хаджилък и няма да се видим вече, а пък за там се иска праведна душа.

Още не бил издумал тия думи и една стара мишка извикала:

– Бързо по дупките, мишки, по дупките! Както му мърдат мустаците, не му приляга хаджилъка.

Мишките, като чули това, шмугнали се по дупките си, а котаракът останал съвсем сам и се ядосал на страха на мишките, които не дочакали ноктите му.

## ГОРСКАТА МИШКА НА КОРАБА

**Е**дна горска мишка, която се хранела само с трева и жълъди, попаднала в един параход. Там се срещнала с мишките в парахода и те ѝ разказали, че вътре има всичко за ядене – жито, захар, ориз. Като чула това, тя много се зарадвала, но другите мишки ѝ казали:

– Тук можеш да ядеш всичко, каквото ти душа иска, но едно само няма да правиш – нищичко няма да прегризваш! Иначе ще разберат, че на кораба има мишка, ще сложат капан и ще те хванат!

Яла мишката това онова, ала отвътре все я тегли да си гризне нещо. Търпяла, търпяла, сдържала се да не прегризва нищо, ала не могла да изтрае – прегризала и продупчила един чувал. Видели прегризания чувал, разбрали, че в парахода има мишка и заложили капана. Горската мишка, като се бутала насам натам, веднъж – трак – хванала се в капана. Запискала тя, чула я една от старите мишки в парахода и като я видяла в капана, рекла ѝ:

– Нали ти думаме нищо да не прегризваш, че ще разберат, че има мишка и ще сложат капана! Сега никой не може да ти помогне!

– Ами сега какво ще ме правят? – попитала тя корабната мишка.

– Какво ли? Ще те извадят, ще те полеят с газ и ще те запалят да изгориш жива!

И така направили.

Кой се отказва лесно от навиците си, даже и от тези, които го погубват!



## ДОБРО И ЗЛО

*Който не познава добро, той намира зло*



Дария Тодорова, 9б  
144 СУ „Народни будители“  
Преподавател – Кремена Кантарджиева

Dariya Todorova, 9b  
144 HS “Narodni buditeli”  
Teacher: Kremena Kantardzhieva

## ОРАЧ, ВЪЛК И ЛИСИЦА

Един вълк го погнали ловджийски кучета и за малко щели да го хванат и да го разкъсат. Вълкът бягал пред тях и вече нямало къде да се скрие. Сигнал до колата на един орач и почнал да му се моли да го отърве от кучетата. Орачът се съжалил над вълка. Заврял го в един чувал, зашил чувала, та го скрил хубаво и изгонил кучетата, та го оставил жив. Когато си заминали кучетата и ловците, орачът дошъл да пусне вълка да си иде жив и здрав. Като отвързал чувала, вълкът, който току що се бил измъкнал, го докопал за ръката. Човекът се сепнал и го попитал:

- Какво искаш да ми правиш на ръката?
- Искам да те изям – рекъл вълкът.
- Защо искаш да ме изядеш? Нали аз те избавих от кучетата и ти спасих живота!
- Добре, ала защо ме гонеше ловецът? Нали и той е човек, затова ще те изям!
- Той те гонеше, ала аз ти направих добро, затова не бива да ме ядеш! – рекъл човекът.

Покрай тях минала една лисица и човекът рекъл:

- Хайде да викнеме тази лисица, тя да отсъди. Ако рече да ме изядеш, тогава нека ти бъде простено.

Викнали лисицата и човекът ѝ разказал как бягал вълкът от кучетата и как той го отървал, а сега иска да го изяде. А лисицата му казала:

- Пада ти се да те изяде! Ала я влез Кумчо Вълче в чувала, та да видим как точно е била работата.

Вълкът влезъл в чувала, та да разбере лисицата по-добре работата и да отсъди. А тя рекла на орача:

- Вземи сега превържи чувала, така както е било.
- И той го завързал.
- А сега вземи железото от колата и удрай от горе, щом добро не признава! Орачът измъкнал една от жеглите, та като хванал да бие отгоре, бил, бил, смлял му костите от бой.

Такива ти работи: който не познава добро, той намира и лошо.

## Дойди зло, че без теб по-зло КОСТЕНУРКАТА ЯХА ЗАЕКА

Един заек се скрил веднъж в едни храсти и там останал. В това време дошла една костенурка и взела, че го яхнала. А заекът хич и не мърда. В това време минала една мравка и като видяла яхнатия заек, му рекла:

- До там ли стигна, бре Заю, та се остави на една нищо и никаква костенурка да те яха?

Заекът тогава рекъл:

- Мравчице, има една приказка: дойди зло, че без тебе по-зло! Яха ме костенурката, ала ме и крие от орела, дето се вие на небето.



Дарена Донева, 11 г.  
НЧ „Роден край – 1931“  
Преподавател – Меглена Шаманова

Darena Doneva, 11 years  
NCC „Roden kray – 1931“  
Teacher – Meglena Shamanova

*Който завивжда, не вижда*

## СИРОМАХЪТ И СВЕТИ ИЛИЯ С МАГАРЕНЦЕТО

**И**мало един сиромаш човек. На рамото си носел дърва от планината, продавал ги и се хранел. Като се връщал от дърва един ден, срещнал го св. Илия до един извор. Като се поздравили, седнал сиромашът да си почине. Добре, ала после не могъл да стане с дърветата, защото били много тежки, и помолил св. Илия да отиде при Бога и да му поиска едно магаренце, за да си носи дръвцата с него. Дожаляло му на св. Илия и се съгласил. Уговорили се на другата сутрин пак тук да се намерят, да му донесе вест от Бога.

Отишъл св. Илия при Бога и го помолил да даде на сиромаша едно магаре. Господ го пратил да каже на сиромаша първо да се помоли за две магарета на комшията, а после и на него ще му даде едно. Както се били уговорили, срещнали се на другия ден и св. Илия предал на стареца какво бил рекъл Господ.

– Бре – рекъл сиромашът, – да се моля на Бога да даде на комшията ми две магарета, сякаш малко си има той. Не, не, св. Илия, нито за мене си искам магаре, нито пък на комшията две. Аз денем и нощем се моля на Бога да ги умори и тия, които си има комшията, а ти какво ми говориш.

– С тоя ум, старче – рекъл му св. Илия, – нито магаренце ще маш, нито ще си добре, така ще си умреш и Божия рай няма да видиш. Така ми рече Господ.

*Направи добро, за да намериш добро*

## ЗАТВОРНИКЪТ И ПАЯКЪТ

**И**мало едно време един човек, който лежал в тъмница. Бил наклеветен и лежал цели девет години. Един ден, не щеш ли, върху лицето му паднал един паяк. Той го хванал. И паякът му се помолил:

– Пусни ме на свобода, чичо, ще дойде ден да ти се отблагодаря!

Затворникът рекъл:

– С какво може да ми се отблагодари един паяк?

Паякът рекъл:

– Ще дойде ден и ще видиш!

И затворникът пуснал паяка на свобода.

Така се изминало доста време и на затворникът му се отдало случай да избяга от затвора. Добре, ала го подгонили тъмничарите и той се скрил в една тъмна пещера.

Щом влязъл, на отвора на пещерата излязъл един паяк и започнал да си плете паяжината. Докато преследвачите дошли, той си я изплел цялата.

Като дошли тъмничарите и като видели паяжината, те си рекли:

– Тук не е влезъл, защото щеше да скъса паяжината! Хайде да го търсим на друго място!

И си отишли. Така затворникът се спасил.

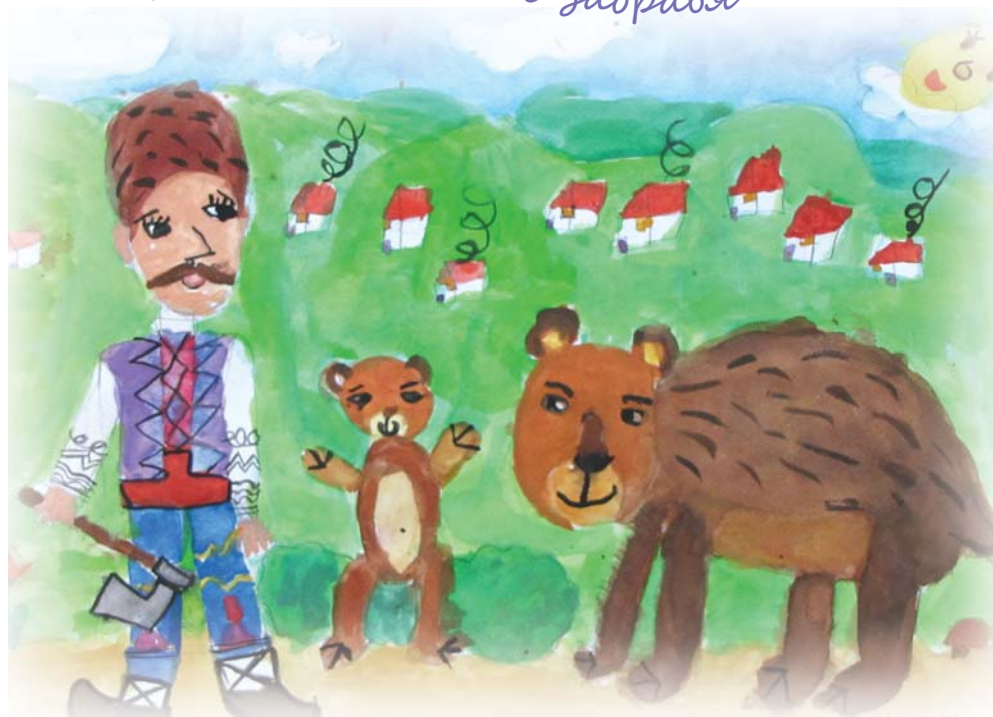
Тогав паякът му рекъл:

– Е, чичо, видя ли, че и аз можах да ти се отплатя за добрината, що ми стори, като ме пусна на свобода, когато ти бях паднал на лицето! Направи добро, за да намериш добро!



## ДУМИТЕ

*Лоша рана заздравява,  
лоша дума не се забравя*



Александра Йовева, 6 г.  
НЧ „Светлина – 1940“  
Преподавател – Майя Чолакова

Alexandra Yoveva, 6 years  
NCC „Svetlina – 1940“  
Teacher – Maya Cholakova

## МЕЧКАТА И ЛОШАТА ДУМА

**В** една гора имало пещера и в нея малки мечета. Един човек веднъж отишъл за дърва, пък едното меченце излязло от пещерата, закачило се на един храст на баира и не могло да се откачи. Човекът го видял, домиляло му, отишъл, откачил го от храстите и го понесъл в пещерата. После си събрал и дърва. Не щеш ли, мечката видяла всичко, наближила го и рекла:

– Ти ми стори голямо добро, искаш ли да станем приятели?

Човекът го било страх, ала какво да прави. Престрашил се, малко

по-малко станали големи приятели с мечката. Като си тръгнал, уговорили се, винаги когато човекът идва в гората да търси мечката на това място, та да се виждат.

Веднъж, като се разделяли, се целунали в устата. Човекът ѝ рекъл:

– Ех, приятелю, всичко ти е много хубаво, ала едно ти не струва, че ти мирише устата на лошо!

Човекът не помислил какво е казал, не се и досетил, че мечката я заболяло. Тежко ѝ паднали тези думи, ала нищо не му казала, ами си подложила врата и го замолила:

– Я ме удари с брадвата по главата колкото можеш по-силно, ако не, ще те изям!

Човекът се объркал и започнал да я моли да не я удря. Най-накрая разбрал, че няма спасение, ударил я с брадвата и ѝ отворил голяма рана. Разделили се, като се уговорили пак на това място да се видят.

Много пъти след това ходил човекът в гората, но нито веднъж не срещнал мечката. След години случайно връхлетял на нея. Poznali се и се здрависали, разговорили се и като си тръгвал човекът, мечката му рекла:

– Огледай добре, приятелю, ще видиш ли раната, дето те накарах да ми направиш?

Човекът разгърнал вълната на врата ѝ – раната била зарасла и дори белег нямало, та рекъл на мечката:

– Приятелю, то дори не се познава да е имало рана, а аз те ударих много силно тогава.

Тогава мечката му рекла:

– Видиш ли, приятелю, че раната зарасна и аз забравих за нея, но оная дума, дето ми каза тогава, няма да я забравя, докато съм жива.

*Дума стрела не е,  
а пък в сърцето се забива*

## СЛАВЕЙ И ПУЯК

**Х**итър Петър занесъл на пазара да продава пуюк. Наблизо до него застанал друг продавач. Той държал кафез, а в кафеза подскачало и пеело малко славейче.

Един човек спрял, послушал песента на птичето и запитал продавача:

- Колко искаш за славейчето?
- Половин жълтица – отговорил скромно продавачът.
- Не е скъпо. Хубаво пее! – казал човекът и започнал на око да оценява пуяка.
- А ти колко искаш за пуяка? – попитал той Петра.
- Пет жълтици! – отговорил Петър и го погледнал право в очите.
- За пет жълтици, байно, ще купя двайсет пуяка като твоя! – засмял се купувачът.

– Щом оценяваш това малко птиче половин жълтица, аз колко да искам за моя охранен пуяк? – поклатил глава Петър. – Пуякът тежи сто пъти повече от славейчето.

– Славеят е едно, а пуякът – друго. Те не бива да се сравняват! – усмихнал се купувачът. – Чуй славейчето как пее!...

– Е! – засмял се Хитър Петър. – Славейчето пее, а пуякът мълчи. А нали знаеш: говоренето струва сребро, мълчанието – злато!

*Говоренето сребро струва,  
мълчанието е злато*

## ГАРВАНЪТ И ЖАБАТА

**Е**дин господар имал гарван в кафез и го научил да казва няколко думи. След време го пуснал и той изхвъркнал. Щом стигнал на полето, спрял до една бара, в която квакали много жаби. Като знаел няколко думи, мислел си, че ще разбере жабите. А като разбрали жабите, че гарвана ги слуша, надигнала се една по-голяма жаба и започнала да се хвали, че толкова хубаво знае да говори и всичко това го е научила сама, без особени науки, защото е много паметна и умна. После запитала гарвана, дали иска да го научи и него.

Гарванът ѝ отговорил:

– Ако можеше да ме научиш да не бръщолея толкова на вятъра, колкото вие, жабите. По-добре по-малко да говори човек, ала да знае и това да струва нещо на света, отколкото ден и нощ да бръщолеви и да няма кой да го зачита.

## ПАРИТЕ

*С пари и магарето килет става*



Десислава Валентинова, 18 г.  
1-во СОУ „Пенчо Славейков“  
Преподавател – Ст. Верлиева

Desislava Valentinova, 18 years  
1<sup>st</sup> GED „Pencho Slaveykov“  
Teacher – St. Verlieva

## НЕ Е УЧЕН, АМА Е БАРЕМ ГЛАСОВИТ

Един владика се прочул, че бил много лаком за пари. Веднъж чорбаджиите се сдумали да го изпитат наистина ли е толкова лаком. Взели едно магаре, турили му нов оглавник и нов самар, постригали му гривата и опашката, а на опашката му вързали една връв жълтици. Отишли във владишкия конак и въвели магарето в двора. Един го държал обратно с главата към чардака, а чорбаджиите влезли при владиката. Казали му, че водят едно магаре да им го опопи (поп да го направи). Владиката се ядосал много и рекъл:

– Де се е чуло и видяло магаре поп да е!

Чорбаджиите рекли, че щом не може, ще си отидат и си тръгнали. Ала, като се обърнало магарето да излезе от портата, владиката видял жълтиците и извикал:

– Какви са тези жълтици?

Като му казали, че магарето ги носело, да плати на владиката за попенето, той рекъл да върнат магарето и то ревнало колкото му глас държи. Владиката отсякъл:

– Машалла! Не е учен, ама е барем гласовит – бива го за поп!

## ХИТЪР ПЕТЪР КМЕТ

Събрали се селяните от Хитър-Петровото село на площада да избират кмет. Излязъл и Хитър Петър. Наложил си новия калпак, защото знаел, че има хора, които съдят за човека по калпака, а не по главата. Ето че пристигнал и селският чорбаджия: с голям корем, с дълга лула и броеница.

– Хей, Петре, този калпак, дето си го наложил, прилича на чорбаджийския. Я дай да го видя!

Хитър Петър му подал калпака си. Чорбаджията го поел и за да разсмее селяните, ударил калпака в земята.

– Чакай да опитам гърми ли!

Хитър Петър се навел, взел си калпака от земята, изтупал го и рекъл:



Елена Бояджиева, 10 г.  
Ателие „Приказен свят“  
Преподавател – Татяна Антонова

Elena Boyadjieva, 10 years  
„Prikazen sviat“ Studio  
Teacher – Tatiana Antonova

– Слушайте, хора селяни, да ви разкажа една приказка!

Селяните знаели, че той умеел духовито да разказва, и се натрупали около него. Хитър Петър почнал:

– Вие сте чували за някогашния еврейски цар Соломон. Казват, че той познавал миналото на хората, гадаел бъдещето и проумявал езика на всяка жива гадинка. Веднъж Соломон поканил в градината си всички животни: лъвове, мечки, вълци, зайци, сърни, биволи, коне, магарета. Ще попитате защо ги е поканил? Нали разбирал езиците им, искал да ги послуша и да се посмее, защото много смешни работи си приказвали помежду си. Напълнила се царската градина. Найсетне дошло и магарето. Като видяло толкова зверове на едно място, навирило уши, изтъпанчило се пред Соломона и почнало да реве, колкото му глас държи. Всичките зверове се спогледали, а Соломон си запушил ушите. Като млъкнало магарето, лъвът се приближил до него и му рекъл:

– Абе, ти какво правиш?

– Рева – отвърнало магарето.  
 – Защо ревеш?  
 – Че аз – отвърнало магарето, – пред такова голямо събрание ако не си покажа магарията, къде ще я покажа?  
 – Тази е приказката – завършил Хитър Петър, – разбрахте ли я?  
 – Разбрахме я хубаво – прихнали да се смеят селяните.  
 Селският чорбаджия се измъкнал и побягнал. Тогава селяните избрали за кмет Хитър Петра.

*Откъдето дошло,  
там и отишло*

## МАЙМУНАТА И МЛЕКАРЯТ

**Е**дин човек решил да забогатее. Вдигнал се и отишъл далече някъде през морето. Какъв да стане? Няма си занаят човекът. Това, онова, накрая, понеже бил научил от жена си да кваси мляко, решил да стане млекар. Квасил няколко години, ала нали в квасеното не може да се слага вода, не му провървяло, не могъл да забогатее. Обърнал само на прясно: половината мляко, половината вода. Така забогатял. Събрал една торба пари и решил да се върне. Качил се на гемията и тръгнал. Добре, ала на гемията имало един, който свирил и играл с маймуна. Млекарят седнал да си брои и да се радва на парите, а майmunата го погледала, погледала, па току му дръпнала парите и скокнала, та се качила на връх дирека (мачтата). Седнала горе и почнала да вади пара след пара. Една пара пусне в млякото пред млекаря, другата пусне във водата. Ето така станало. Защото едната била от вода, а другата от мляко.

## РАБОТА И МЪРЗЕЛ



Кристина-Йоана Петрова, 14 г.  
 92-ро ОУ „Димитър Талев“  
 Преподавател – И. Иванова

Kristin-Ioana Petrova, 14 years  
 92<sup>nd</sup> PS „Dimitar Talev“  
 Teacher – I. Ivanova

## ТРУДОЛЮБИВИ И МЪРЗЕЛИВИ

**В**еднъж Господ и св. Петър тръгнали да видят какво става по света. На едно място дебел мъж лежал под сянка, ядял ябълки и пиел ракия, а жена му копаела с мотика. Св. Петър се обърнал към Господа и му рекъл:

– Господи, не си наредил добре света!  
 – Защо, Петре?  
 – Защо си събрал тия двамата? Гледай, колкото е жената работна, толкова мъжът ѝ е мързелив!

– Защото, ако не е жената, той ще умре от глад.

По-нататък минали покрай една градина. В градината дебела жена спяла на сянка, а мъжът предял и от време на време махал над нея с кърпа да я поразхлади.

– Господи, не си създал добре света! – пак рекъл св. Петър.

– Какво съм сгрешил, блажени Петре?

– Защо си дал на такава мързелива жена такъв добър мъж?

– Ако не е мъжът ѝ, тя ще умре от жегата и мухите ще я изядат.

## ДЯДО ГОСПОД И СВЕТИ ИЛИЯ

**Е**дна сиромашка жена жънела на една чорбаджийка. Чорбаджийката взимала ръкойките, уж че много жъне. Пък дядо Господ и св. Илия гледали от небето. Ала св. Илия бил забулен с девет була, защото иначе виждал хората как правят пакости и гърмял. Дядо Господ, като гледал отгоре, позасмял се. Като се позасмял, св. Илия го запитал:

– Защо се смееш?

А дядо Господ му рекъл:

– Видях нещо на земята.

Св. Илия рекъл:

– Вдигни ми булата.

Най-напред Дядо Господ не искал, ала сетне му вдигнал деветте була. Св. Илия като погледнал, гръмнал и убил чорбаджийката. Дядо Господ му рекъл:

– Ах, много прибърза. Аз щях да направя така, че да осиромашее и да жъне на сиромашкинята.

## БЪРЗАТА РАБОТА, СРАМ ЗА МАЙСТОРА

**Е**дин човек отишъл при един свой приятел и му рекъл:

– Да вземеш да направиш една люлка, че син ще ми се роди.

Майсторът само казал:



Емануил Сергиев, 14 г.  
42-ро СОУ „Хаджи Димитър“  
Преподавател – Д. Миновска

Emanuil Sergiev, 14 years  
42<sup>nd</sup> GED „Hadji Dimitar“  
Teacher – D. Minovska

– Бързата работа – срам за майстора.

Минало време и детето се родило. Бащата отишъл при майстора и пак му казал:

– Да ми направиш люлката, че детето ми се роди.

– Бързата работа срам за майстора – отсякъл майсторът и нищо повече не казал.

Минали години. Малкото момченце станало момък за женене. Оженил се и скоро щял да си има син. Отишъл той при майстора и му казал:

– Майсторе, да направиш една люлка, че син ще ми се роди.

– Бързата работа – срам за майстора – отвърнал той и нищо повече не казал, ни направил.

За работа болен, за ядене здрав

КОСЪТ

Веднъж коса го викнали да реже лозите, а той рекъл:

– Не мога, сега си правя гнездото.

После почнали да копаят. Викнали го да копае. Той рекъл:

– Чакай, че имам работа. Сега снасям яйца.

Дошло време да пръскат. Викнали го да пръска, а той рекъл:

– Сега мътя.

Рекли му:

– Хайде, Косе, да идем да връзваме!

Той рекъл:

– Сега измътих, храня си малките.

– Хайде, Косе, да идем да плевим!

Той рекъл:

– Чакай, че са ми още малки пилетата, не ще ги оставя да загинат.

Дошло време за грозде.

– Хайде, Косе, да берем грозде!

Той рекъл:

– Чакай да сбера и викна децата да идем да берем.

Майсторът го работата му показва

## КНЯЗЪТ, КОЙТО СЕ НАУЧИЛ ДА ПЛЕТЕ КОШНИЦИ

Един млад княз решил да се жени. Но не искал за каква да е, а от царски род девойка искал да вземе. Царят на съседното царство имал хубава дъщеря. Решил нея да иска за жена. Изпратил баща му строиници<sup>1</sup> при бащата на хубавата царкиня, да я искат.

Като чул това, царят се усмихнал и си рекъл: „Чакай малко да го поизпотя аз тоя жених, дето е решил за хубавата ми дъщеря да се ожени“. И казал на строиниците:

<sup>1</sup> Строиници – сватовници, годечари

– Слушайте вие, стройници, благодарен съм на вашия княз за честа, която ми прави! Идете си и живо здраво му носете от мене. Кажете му още сам да дойде при мен, дъщеря ми да иска, да си поговорим... Ако е късмет, може и зет да ми стане.

Чули стройниците тези думи, поклонили се и се върнали. Предали на княза точно както им бил заръчал царят.

Отишъл князът при бащата на красивата царкиня. Разговорили се. Рекъл му той:

– Е, княже честити, който искаш дъщеря ми, кажи какъв занаят имаш, какво умееш да правиш?

– Занаятът ми, царю честити, е княжески.

– Ами с княжески занаят ще можеш ли да я храниш, да се гледате?

– Е как, царю честити, ще я храня и гледам както ти знаеш, по царски!

– Това аз го знам, княже – рекъл му царят, – но искам ти да знаеш някакъв занаят и от него да можеш къща да гледаш. Когато научиш такъв занаят, ела при мене да те видя и веднага ще ти дам дъщеря си за жена. Иначе и цар да станеш, пак няма да ти я дам.

Като чул тези, думи князът навел глава и се върнал в царството си.

Имал голям мерак за царската дъщеря и захванал да мисли какъв занаят да научи, за да я вземе. Нищо не му идвало на ум, всички занаяти му се виждали не за него. Голяма мъка му била, че не може занаят да научи. От мъка често излизал в града да се разходи, да види как живеят и какво правят обикновените хора. Веднъж видял един египтянин, седи на чергата си и плете кошница. Погледал го час два и решил тоя занаят да научи. Викнал египтянина в двореца да го учи. Понеже голям мерак имал за царската дъщеря, бързо напредвал и много скоро се научил хубави кошници да плете. Толкова хубави, че били хиляди пъти по-добри от тези на учителя му. Всяка кошница продавал на висока цена. С тия пари можел вече къща да гледа и невеста да храни. Решил, че е време да отиде отново при царя, да му каже какъв занаят е научил и колко пари от него на ден може да изкарва.

Посрещнал го царят. Като видял какъв майстор е станал, казал му:

– Браво, княже! Не ми се даваше дъщеря ми, но ти ме послуша и се научи на занаят. Не защото сега имаш нужда от него да се храниш, а защото животът е стълба. Едни се качват, други слизат по нея и оси-

ромашават. А тия, дето нямат занаят или умират, или беден живот живеят, не като предишния, на високото.

Като чул князът тези думи, зачудил се на мъдростта на царя и от сърце му благодарил. После вдигнали сватба.

Не хвали ми хубавица,  
хвали ми работница

## СЛИВИ ЗА СМЕТ

Един селянин намислил да ожени сина си за добро и работно момиче. Натоварил кола със сливи. Тръгнал по селата да ги продава.

– Хайде сливи за смет, сливи за смет! – викал селянинът и карал колата по улиците.

Разбързали се жени, моми, баби да метат къщите. Надпреварвали се коя повече смет да събере, та повече сливи да вземе. Една носи цял чувал, друга – крина, трета – престилка. Носят и се хвалят:

– Я погледнете колко смет събрах из къщи! Добре, че дойде такъв глупав сливар, да му я дадем за сливи!

Селянинът вземал смет, давал сливи. По едно време дошло хубаво момиче. То стискало смет в кърпа.

– Е-е, хубава девойко, много малко си събрала – казал сливарят. – За толкова смет какви сливи ще ти дам!

– Нямаме повече, чичко, никак нямаме. Тая смет не е от нашата къща. Дадох ми я съседите, задето им помагах да метат.

Сливарят като чул това, много се зарадвал.

Такова чисто и работливо момиче, което не държи смет в къщи, ще бъде най-добрата къщовница за моя син – рекъл си той и го взел за снаха.

Който не работи, не трябва да яде

## МЪРЗЕЛИВАТА БОГДАНКА

Имало една галена дъщеря, ама толкова мързелива, нищо не работела. Раснала тя, пораснала, станала много хубава мома. Почнали да я искат момците. Майката на всеки казвала:

– Нашата Богданка е галена, тя не е научена да работи. Който е съгласен да я вземе, трябва щом ѝ стане студено, да я сложи до огъня, щом ѝ стане топло – да я прибере. Нашата Богданка нищо не работи.

Като чуели, момците си отивали. Никой не бил съгласен да вземе такава жена. Дошъл един ден пак момък да я иска. И на него майката казала:

– Нашата Богданка е галена, тя не е научена да работи. каже ли „отмък“ – да я махнеш от огъня, каже ли „примък“, да я примъкнеш към огнището.

Рекъл момъкът:

– Съгласен съм. Стига да ми я дадете, все така ще правя.

Дали му Богданка, оженили се, направили сватба. Ама в къщата имало две снахи, по-големи от нея. Ставали те сутрин рано, готвели, мили, изпирали, тя нищо не подхваща. Напалили те печката, забумтял силен огън. Викнала Богданка „Отмък, Отмък!“ Никой не идва да я отмести. Видяла тя, че ще си подпали краката и хукнала назад сама.

После ѝ станало студено.

Примък, пръмък – подканяла тя да я приближат до огъня. Никой не идва. Само се усмихват и ѝ гледат сеира.

Чакала, чакала Богданка, па сама се примъкнала на топло до огнището.

Легнали си вечерта, тя не може да заспи. Нищо не е яла. И си вика на очите: „Спете ми, хайде, очички, спете. Дали аз ядох, та на вас не дадох“. Не заспива, нали е гладна горката.

– Спете ми, очички, спете, дали аз ядох, та на вас не дадох.

Никой не ѝ отговаря, очите си мълчат, момъкът и той. Сутринта стават. Другите снахи отдавна станали, кравите издоили, пита омесили, сготвили и турили трапезата. Насядали всички, седнала и

Богданка. Свекърът ѝ взел да чупи питата. Пред всеки сложил по парче хляб, пред нея нищо не сложил. Попитала го свекървата:

– Защо не сложи пред невестата от питата?

– Невестата не е гладна. Тя не е работила и не е огладняла.

Ами сега! Станали другите две невести, вдигнали, измели, измили. Богданка нищо не пипва. Така карала два дена. На третия, още в три часа през нощта, станала тихичко, измила се, издоила кравите, омесила пита, направила гозба. Турила трапезата. Седнали всички, седнала и тя наред. И свекърът почнал да чупи питата. На Богданка най-голямото парче дал и рекъл:

– Невесто, ти днес най-много работи, най-много трябва да ядеш!

Минало, що минало, дошли майката и бащата на Богданка на гости. Щом ги видяла отдалече, тя грабнала един чувал вълна и слязла да ги посрещне.

– Веднага – рекла им – слизайте от колата и се хващайте на работа! Тук не е като у нас. Тук, който не работи, не му дават да яде<sup>2</sup>.

## МЪРЗЕЛИВАТА ЖЕНА С МЕТЛАТА

**Е**дин мъж се оженил а много мързелива жена. Никаква работа не похващала. Нито къщата да преме, нито за ядене да приготви. Кое където паднело, там оставало. Мислил мъжът, чудил се какво да направи, че да бъде жена му и тя като другите домакиня. Денем, нощем, все това мислил.

### <sup>2</sup> Богдан, Богданка

Народът ни е измислил различни магически начини за защита на новородените, особено, когато е имало предишни проблеми с оцеляването на децата. Даването на име може също да е магическа защита, При тежко раждане, болест или умиране на деца се кръщава на св. Богородица или Богомил, Божидар (дарени от Бога) или Богдан, Богданка (дадени от Бога), или детенцето се поверява направо на Господ с имена като Господин, Боголюб, Богомил и т.н. При проблеми с оцеляването на децата, слагали и името Неделя, Неделчо, поради вярата, че родените в неделя са късметлии.

В случаите на силен страх за оцеляването и растежа на детето, родителите „треперят“ над рожбата си, не дават „прашинка да падне върху тях“, стараят се всякак да бъдат до тях и да се грижат, не им дават „нищо да пипнат“, за да не се уморят, настинат, разболеят. Затова и приказният сюжет за мързеливата мома, все се свързва с Богданка, дадената от Бога и гледаната „като писано яйце“.

Едно утро взел метлата и я сложил зад вратата. И рекъл на метлата:

– Слушай, метла, слушай сестро, сега аз ще ида да си върша работата. А ти да станеш и да пометеш къщата и двора, всичко, що е паднало на земята ще го преметеш. После ще омесиш хляб, ще сготвиш вечерята. Ако не направиш, каквото ти говоря, голям бой ще ти хвърля!

Чула го жена ми и си мисли: „Леле какъв си глупав, мъжо, какъв си будала! Що не си вземеш една слугиня да ти чисти и реди къщата, ами на метлата заръчаш, метлата плашиш.

Върнал се мъжът от чаршията и като видял, че нищо не е свършено, хванал метлата за дръжката и започнал да удря с нея жената. По главата, по снагата. Бой голям, както се бил заканил. Писнала жената, ревнала:

– Защо бе, мъжо, така я биеш тая метла? За първи път като не те е послушала, прости ѝ. Ако втори път не те слуша, тогава прави, каквото знаеш!

– Добре говориш, жено – рекъл мъжът. – Като е за първи път, ще ѝ простя, ала втори път не прощавам.

На сутринта, като тръгнал да излиза, мъжът пак така заръчал на метлата. Малко след него, дошла майката на жената. Видяла я цялата сина и попитала:

– Какво ти е, дъще?

Разказала ѝ как мъжът ѝ бил метлата в нея.

– Защо е бил метлата в тебе, дъще?

– Защото не го послуша каквото ѝ заръча, да преме къщата и двора, да сготви вечерята.

– Ох, щерко – сетила се майката, – стани свърши ти работата, че като си дойде мъжът ти и нищо не е свършено, пак в тебе ще бие метлата!

Тогава и дъщеря ѝ се сетила каква е работата. Станала, измела, почистила, омесила хляб, сготвила. И от този ден, всичко си тръгнало от добре по-добре.

## УМЪТ



По дрехите  
посрещат,  
по ума  
изпращат

Christina Manasieva, 13 years  
51<sup>st</sup> GED „El. Bagriana“  
Teacher – Zl. Dertlieva

Кристина Манасиева, 13 г.  
51-о СОУ „Ел. Багряна“  
Преподавател – Зл. Дертлиева

## УВАЖЕНИЕТО Е НА ДРЕХИТЕ

Хитър Петър бил сладкодумец. Хората го слушали с внимание, радвали му се и се смеели от сърце. Затова сватба, кръщение, угощение или друго празненство не ставали без него.

Веднъж се заженял един Петров приятел. Приятелят взел бъклица, варакосана (позлатена) чемширена китка и отишъл да го покани.

– Ако дойдеш на сватбата, ще те сложа да седнеш на трапезата до кума! – казал му той.

– Благодаря, ще гледам да дойда! – отговорил Петър.

Вдигнала се голяма сватба. Всички сватбари били облечени с най-хубавите си премени. Дългата трапеза, опъната от край до край в двора, била отрупана с различни ястия, хлябове и пиене. Надалеч се чували весела глъч, песни и свирни. Хитър Петър отишъл на сватбата с вехтите си дрехи. Всеки му се присмял. А приятелят, пък и другите сватове не го поканили да седне на трапезата.

„Хората по дрехите посрещат, а по ума изпращат!“ – помислил си Хитър Петър.

Той постоял прав на двора, погледнал, кривнал глава, позасмял се и се върнал вкъщи. Пременил се с новите си дрехи и отишъл пак на сватбата. Щом го видели, младежите му сторили път. Станал свекърът, станал и кумът, ръкували се с Петра, посвили се и той седнал между тях. Веднага му поднесли ядене, бъклица с вино и го поканили:

– Заповядай, Петре, хапни и пийни за здравето и за щастието на младите!

– Благодаря! Пожелавам да се ражда от едното хиляда, все тъй да е пълна къщата и трапезата на младоженците, да живеят в мир, в любов и веселие! – благословил Хитър Петър, вдигнал бъклицата и започнал да разлива виното по дрехите си.

Сватовете се спогледали учудени:

– Какво правиш, Петре?

Черпя новите си дрехи – отговорил Хитър Петър. – Нека те пийнат и хапнат, защото както изглежда, вие тях уважавате.

## ГОДЕНИКЪТ И УМНАТА ДЕВОЙКА

Едно време живял един цар. Той имал син, който бил много умен и хубав. Момчето пораснало и станало за женене. Бащата решил да намери снаха, която да отговаря на сина му. Извикал най-умният си царедворец и го пратил да търси мома за престолонаследника.

Тръгнал царедворецът, обиколил девет царства, питал и разпитвал. Такава девойка, каквато търсел, не намерил. Чак в десетото царство харесал една мома. Тя била много хубава. Разпитал я и се уверил, че е и много умна и работна. Върнал се веднага и казал на царя, че е

намерил девойка за престолонаследника, каквато заслужава. Царят поразмислил и рекъл:

– Ти си най-верният и най-умният ми царедворец. Не се съмнявам, че вярно си преценил момата, ала трябва да я изпитаме още веднъж колко е умна. Ще изпратим годежник и ще видим дали ще разбере какво ще ѝ каже.

Дал на един пратеник – годежник 12 жълтици, една погача и един кози мех, и му поръчал:

– Много здраве на хубавата девойка. Ще ѝ известиш, че съм я избрал за снаха, ще ѝ предадеш жълтиците, погачата и виното, и ще ѝ кажеш от мене тия думи:

– По нас годината има 12 месеца, месечината всякога изгрява пълна и козите имат четири крака.

Тръгнал царският пратеник. Минал през девет царства, стигнал в десетото. Там намерил хубавата девойка, поклонил ѝ се до земята и рекъл:

– Много здраве, хубава моме, от моя цар! Той те е избрал за снаха. Праща ти тия дарове и поръча да ти кажа, че у нас годината има 12 месеца, луната винаги е пълна, а козите имат по четири крака.

Девойката благодарила и го поканила на трапезата да го нагости и да си отдъхне. Като си тръгвал, тя му рекла:

– Много здраве на царя! Кажи му, че у нас годината има 11 месеца, месечината изгрява нащърбена, а козите ни са с по три крака. Кажи му още на гарван око да не вади!

Годеникът се върнал и казал какво отговорила момата. Царят се учудил на нейната досетливост. Разбрал, че наистина е много умна. Пратеникът, без да знае, ѝ бил съобщил, че ѝ носи подарък 12 жълтици, една пита и един кози мех с вино. А тя отговорила, че са и били предадени 11 жълтици, начупена погача и напито вино. Първо се ядосал на годежника, че не предал даровете цели, после се засмял и простил скъперничеството и лакомията му. А и девойката му била поръчала на гарван око да не вади.

Още същия ден царският син с много сватбари отишъл да доведе годеницата. Като се върнали, направили голяма сватба. Целият народ ял, пил и се веселил.

*Не ми гледай шапката, а под шапката*



Даниела Колева, 16 г.  
2-ро СОУ „Акад. Емилиян Станев“  
Преподавател: К. Димчев

Daniela Koleva, 16 years  
2-nd GED „Ac. Emilian Stanev“  
Teacher: K. Dimchev

## ПОВИКАЛИ НЕВОЛЯТА

Две момчета често ходели с баща си за дърва в гората. Веднъж баща им казал:

– Деца, хайде идете самички за дърва!

– Бива, тате – рекли момчетата. – Ами ако се строши колата, кой ще ни я направи?

– Ако ви се строши колата, синко, викайте неволята. Тя ще ви я направи.

Двете момчета послушали баща си. Впрегнали воловете. Отишли в гората. Насекли дърва. Натоварили добре колата.

Тръгнали си. Не щеш ли, наред пътя им се строшила колата. Спрели се момчетата и почнали да викат:

– Невольо, Невольо! Ела ни поправи колата!

Викали, викали, никой не им се обадил. Взелo да се мръква, а неволята я нямало още никаква. Най-после по-малкото момче рекло:

– Бате, тая проклета неволя няма да дойде. Мръкна се вече. Я да се заловим самички и колкото можем, да си поправим колата!

Двете момчета взели брадвата и теслата. Навели се и – клъц оттук, клъц оттам – поправили колата.

Като си отишли, баща им ги попитал:

– Е-е, как прекарахте в гората?

– Остави се, тате! – рекли те. – Насред пътя ни се строши колата. Викахме, викахме проклетата неволя, гърлото си продрахме, но тя не ни се обади. Видяхме, че няма да дойде. Взехме брадвата и теслата и колкото можахме, поправихме колата.

– Ето, синко, това е неволята! – казал баща им. – Вие сте я викали, а тя е била при вас. Като нямало кой да ви стегне колата, поправили сте я самички. Гдето ще рече, неволята ви я е поправила.

*Неволята на ум учи*

## КАМИЛАРЯТ И КАМИЛИТЕ МУ

**Е**дин камилар, който бил вече на умиране, заповядал да го заведат при камилите му да ги види за последен път и да се прости с тях. Като го занесли при камилите му, той им рекъл:

– Камили, аз много работих, печелих с вас и оставам благодарен за всичко от вас. Бъдете и вие благодарни и простете ми, ако съм ви обидил с нещо.

Камилите отговорили:

– Господарю! За всичко друго сме благодарни и ти прощаваме, само едно нещо не ти прощаваме и не забравяме – това, че ти винаги поставяше магаре да ни води.

## ЮНАК



Ана Радкова, 11 г.  
Ателие „Приказен свят“  
Преподавател – Татяна Антонова

Sonya Boneva, 11 years  
„Prikazen sviat“ Studio  
Teacher – Tatiana Antonova

*Сила без разум сама се съсипва*

## КРАЛИМАРКОВАТА СИЛА

**К**рали Марко работел заедно с чичо си, защото бил сирак и нямал баща и майка. Когато веднъж отишъл на ливадата да коси, чичо му му занесъл ядене и видял, че Марко спи под една круша. Като дишал Марко, крушата се свивала нагоре и надолу. Чичо му се уплашил от голямата му сила и решил да се разделят. Марко не искал ни стока, ни имоти. Той поискал да си има само шугавото конче, което се ожребило, когато бил коняр. При раждането кончето било толкова силно, че когато сучело, прескачало майка си от двете страни. След това Марко се отделил от чичо си и станал голям юнак. Завладял всички пристанища на Дунава и голяма земя във Влашко.

Крали Марко бил силен, буен мъж. Той имал силно конче, сърцато. Дето стъпело, стъпките му по канарите ставали бели или се образували кладенчета и от тях избликвала вода. Където минело, навсякъде се оставяли копитата му. Марко така е отбелязвал докъде му е държавата. И до днес още си личат неговите стъпки.

Преди много години Крали Марко идвал в Сливен. И нали бил грамаден човек, надвишавал и Балкана. Из сливенското поле вървял и без дори да се протегне, връзвал юлара на коня си за Халката (огромна скала в Балкана). То наистина Халката е сякаш таман за връзване направена. Но само на Крали Марко е била според боя и затуй само неговият кон е бил връзван там.

Има една местност – Трапезите, в Троянския балкан. Под нея е Синият вир, в който се къпел Марко. Той прескочил до връх Чучул и оттук, като се разкراчил, стъпил на Дунава да пие вода. Единият му ботуш събирал двеста кофи жито.

Единият крак на Крали Марко бил на Мара Гидик, а другият – на връх Ботев в Стара планина. Главата му подпирала облаците.

*Силният с тялото си побеждава  
един, силният с ума си – хиляда*

## ГОСПОД ВЗИМА СИЛАТА НА КРАЛИ МАРКО И МУ ДАВА ПОВЕЧЕ УМ

**К**ато станал юнак над юнаците, един път Крали Марко казал: – Ех, да има земята дръжка, ще я обърна, що е отгоре, ще отиде отдолу!

Добре, ала дядо Господ го чул и се уплашил да не би да се опита да обърне земята и да избие хората на нея. Помислил да му намали от силата и тръгнал един ден с кон пред Крали Марко. В ръцете си държал една торба с пръст, толкова тежка, че никой не можел да я носи. Оставил торбата на пътя и рекъл на Крали Марко:

– Я иди, момче, и ми донеси мойта торбичка!

Марко отишъл, вдигнал торбата и я донесъл. И Господ го попитал:

– Тежка ли е торбата?

Той казал:

– Не е.

Тогава дядо Господ рекъл:

– Слушай, момче, ти щом тая торба носиш, още по-големи чудеса ще направиш. Я по-хубаво наполовина да си силен и наполовина хитър! Хитрината да ти помага.

И така си останало. Марко изгубил половината си сила. Дето със сила не успявал, с хитрина се борел и пак всякога побеждавал.

### BRAGGING

The ox and the frog  
Sparrow and lark

### TO LEAVE YOUR HABITS BEHIND

The wolf and the magpie  
He was beaten for his stubbornness

## *Father's lessons, son's success*

The Trained Cat and the Mouse  
The Pilgrim Cat  
The Forest Mouse on the Ship

### GOOD AND EVIL

A ploughman, a wolf and a fox  
The tortoise rides the rabbit  
The poor man and St. Elijah with the donkey  
The prisoner and the spider

### WORDS

The bear and the harsh word  
The nightingale and the turkey  
The Raven and the Frog

### MONEY

He's no scholar, but he sure is loud  
Clever Peter as mayor  
The monkey and the milkman  
The human eye is insatiable

### WORK AND LAZINESS

The hardworking and the lazy  
God and Saint Elijah  
Haste brings waste  
The Blackbird  
The prince who learned to weave baskets

Plums for rubbish  
Bogdan, Bogdanka  
Lazy Bogdanka  
The lazy woman with the broom

### THE MIND

Clothes don't make the man

The courtier and the clever girl  
They summoned Trouble  
The camel driver and his camels

### THE HERO

Krali Marko's strength  
God takes away Krali Marko's strength  
and gives him better wits

**Преводач:** Яна Николова, 17 г.,  
19 СУ „Елин Пелин“, София  
**Translator:** Yana Nikolova, 17 years,  
19<sup>th</sup> Secondary School “Elin Pelin”,  
Sofia

**Николай Градинаров, 12 г.**  
6-то ОУ „Граф Игнатиев“

**Nikolay Gradinarov, 12 years**  
6th Primary school „Graf Ignatiev“



## BRAGGING



Емилия Иванова, 12 г.  
86-то ОУ „Св. Климент Охридски“  
Преподавател – П. Веселинова

Emilia Ivanova, 12 years  
86<sup>th</sup> Primary school „St. Kliment Ohridski“  
Teacher – P. Veselinova

## THE OX AND THE FROG

Once a frog saw an ox grazing in the field.

The moment she saw him, she became jealous of him. She also wanted to be just as big. Therefore, she started to inflate. And as she was inflating, she kept asking the younger frogs who was the bigger of the two.

‘For God’s sake, the ox is the bigger.’ answered the young frogs.

The old frog got even fuller of loathe. Ever again she bulged her body and asked: ‘How about now, am I bigger than the ox?’

Once more the little frogs were bound to tell her that the ox kept being larger in size. The frog was so infuriated that she strained to bulge as much as she could, but all of a sudden she burst out and died.

So it happens often in human life when people yearn for things they can never have.

## SPARROW AND LARK

Once the sparrow saw a big animal passing, a wild beast! The little bird got scared and ran off to the lark to regain his comfort. He started complaining:

‘Dear neighbour, I am trembling with fear. My house was overshadowed by the passage of something huge!’

‘What was it?’ the lark asked him.

‘I couldn’t see it, but it was incredibly big!’

‘How big was it, this big?’

The lark spread her wings in front of the sparrow to show the size of the thing that had passed. The sparrow answered:

‘Oh, no, very, very big!’

The lark raised her wings and asked again:

‘Was it like this?’

‘Well, bigger, much bigger!’

‘My God, how big should that be?’ said the lark and asked again:

‘Could it be that big?’

And she jumped off the ground to show what she thought it was. The sparrow got annoyed with the stupid lark and said:

‘How could you think yourself so big to rival in size the largest of animals!’



## TO LEAVE YOUR HABITS BEHIND



Катрин Генова, 9 г.  
2-ро СОУ „Ак. Ем. Станев“  
Преподавател – Иваничка Димчева

Stefani Popova, 13 years  
2<sup>nd</sup> GED „Ac. Em. Stanev“  
Teacher – Ivanichka Dimcheva

## THE WOLF AND THE MAGPIE

Once the Wolf stopped the Magpie and told her:

‘Come on, let’s run! We can no longer live in this forest.’

The magpie asked:

‘What is it that you don’t like about the forest? Look how beautiful it is! It teems with living things to eat.’

Then the Wolf said:

‘The forest is beautiful, but don’t you see that all animals are grumbling against me! Where trouble strikes, I am always the one to blame!’

Moreover, dogs and people will never leave me alone!

Then the Magpie asked again:

‘And where are you going to go?’

The Wolf replied:

‘I will go to another forest where nobody knows me and where the people are kind and the dogs are quiet!’

‘Upon going to that other place, my dear Wolf, will you leave your old habits and your sharp teeth behind?’

The Wolf retorted:

‘Oh, how could you be so stupid! Whoever in this world has left their old habits and their teeth!’

Then the Magpie nagged at him:

‘If it be so, you will not do well wherever you go! Evil are your old habits and sharp are your teeth, and that’s why you make enemies everywhere!’

## HE WAS BEATEN FOR HIS STUBBORNNESS

Once upon a time there lived a donkey, so stubborn that not a day passed without him refusing to do his job. And once he turned obstinate, he would not move, even if they beat him to death. One day this donkey met the horse and asked him:

‘Tell me, cousin, how shall I spare myself the beating? A day won’t pass without a batter! And how they beat me! My master beats me black and blue, there is no sound place left on my neck, and all my bones ache!’

The horse listened to the donkey and said:

‘You have a mulish temper, that’s why they beat you!’

But the donkey got angry:

‘Oh, I see, my temper was mulish, wasn’t it? No, they keep beating me, because I’m not a horse like you. There is no other reason. I wish I could be a horse like you!’

The horse replied:

‘Well, be a horse, then! Crop off your ears, dye your coat, and behold, you shall be a horse!’

The donkey was glad, and at once he cropped his ears and dyed his



Ивайла Нинова, 6 г.  
2-ро СОУ „Акад. Ем. Станев“  
Преподавател – Иваничка Димчева

Ivayla Ninova, 6 years  
2-nd GED „Ac. Em. Stanev“  
Teacher – Ivanichka Dimcheva

coat. He became like a real horse. Then he went to its owner and said:

‘I’m tired of being beaten just because I’m a donkey! From today on I am a horse!’

The master agreed. And immediately he harnessed him to the cart. However, their road crossed the river Maritsa, and over the river there was a bridge. When the donkey reached the middle of the bridge, his old habit resurfaced and he baulked, refusing to go any further. Then the owner pulled out the square-shaped rod which supported the sideboards of the cart and began to beat him. And the donkey brayed:

‘Wait, wait, master, I am not an ass to be beaten! I am a horse now!’

But the owner replied:

‘I am not beating you for being an ass, I am beating you for your stubbornness!’

## THE TRAINED CAT AND THE MOUSE

A coffee shop owner taught his kitten to carry the tray of coffee to his customers from a tiny age. They found this very interesting. Some people would come to him for their coffee just because of the kitten. Moreover, the coffee shop owner made sure that the cat would never see or smell a mouse.

Once, watching all this, a customer said:

‘He may carry the coffee tray now, but let me show him a mouse, and you’ll see him drop the tray and jump on the mouse!’

‘He won’t even cast a glance at it,’ the shop owner replied. ‘This kitten has never seen a mouse in his life and does not know what a mouse is!’

‘Let me bring a mouse tomorrow, and you will see,’ insisted the customer.

The two of them got into an argument and made a bet.

The next day, the customer brought a mouse, enclosed in a box, and when the café owner gave the tray to the kitten, he dropped the mouse in front of him. The moment the mouse made a move in front of him, the kitten dropped the coffee tray and grabbed the mouse in his mouth.

Then the customer said to the café owner:

‘Was this enough to convince you that what is naturally inherited is stronger than what is learned and acquired later in life?’

## THE PILGRIM CAT

A cat called the mice to ask for forgiveness and told them that he was going to become a pilgrim, so they would bid him farewell. The mice gathered round him, but no one dared to come nearer or to utter a word. And the little mice almost fainted for fear, when they saw how terrible he was, what moustache he had, what teeth, what claws. When the cat saw that the little mice were afraid, he began to calm them, and said: ‘Oh, mice, let’s end this hatred and feud between us. Let’s forgive each other, because I’m going on a pilgrimage and we will not see each other anymore. But to reach my end, I need a righteous soul.’

He had not yet uttered these words, when an old mouse cried:

‘Quick, you mice, to the holes! If his moustache moves this way, this pilgrimage is not a match for him.’

When the mice heard this, they scurried away to their holes, and the cat was left all alone and angry at the fear of the mice who did not wait for his claws.

## THE FOREST MOUSE ON THE SHIP

A forest mouse, which fed only on grass and acorns, got in a steamboat. There she met the mice in the boat and they told her they had everything inside to eat: wheat, sugar, rice. When she heard this, she was very glad, but the other mice told her:

‘Here you can eat anything you want, but there is one thing you shouldn’t do: don’t gnaw through anything! Otherwise they will find out that there is a mouse on the ship, and they will set a trap and catch you.’

The mouse ate bits of all she found, but deep inside she yearned to nibble at something. She tried as hard as she could to refrain from gnawing through anything, but finally she succumbed, she gnawed and punctured a sack. They saw the punctured sack, realised that there was a mouse in the steamer, and set the trap. And, as it wandered randomly around, one day – snap – the forest mouse got caught in the trap. She squeaked, and one of the old mice in the steamer heard her in the trap, and said to her:

‘Didn’t we tell you not to gnaw through anything, or they would know there was a mouse and set the trap! Now nobody can help you.’

‘Well, what are they going to do to me now?’ she asked the ship mouse.

‘This is what they’ll do: they’ll take you out, throw gas on you and set you on fire to burn you alive!’

And so they did.

It is hard for one to abandon an old habit, even if it is a ruinous one!

## GOOD AND EVIL

*You don't know what you've got till it's gone*

### A PLOUGHMAN, A WOLF AND A FOX

A wolf was being chased by hunting dogs and was about to be caught and torn apart. The wolf was running away from them and there was nowhere to hide. He came to a ploughman's cart and began to beg him to get rid of the dogs. The ploughman took pity on the wolf. He tied him up in a sack, sewed up the sack, hid him nicely, and drove the dogs away, leaving him alive. When the dogs and the hunters had gone, the ploughman came to let the wolf go. When he untied the sack, the wolf, who had just had his life saved, grabbed his hand.

‘What do you want with my hand?’

‘I want to eat you,’ said the wolf.

‘Why would you want that? Didn’t I save you from the dogs and save your life?’

‘All right, but why was the hunter after me? Because he is a man too, so I will eat you!’

‘He was chasing you, but I did you good, so you should not eat me!’ the man replied.

A fox passed by them, and the man suggested: ‘Let’s call the fox and ask him to decide. If he says you could eat me, then you may do as you please.’

They called the fox and the man told him how the wolf had been running away from the dogs and how he had saved his life and now he wanted to eat him. And the fox announced:

‘You deserve to be eaten! But, dear wolf, why don’t you go into the sack to give me an idea how it all happened.’

The wolf went into the sack, so that the fox might better understand the case and make a proper judgement. And the fox addressed the ploughman: ‘Tie the rope now, as it was during the chase.’

So the ploughman did.

‘And now grab the iron rod out of the cart, and strike hard, if the wolf refuses to recognise your mercy! The ploughman took out one of the draft-poles, and got to beating him. He beat him so hard that all his bones were shattered.

So, this is the lesson: whoever is ungrateful for the good, will have to face evil.

*Come evil, for without thee  
a worse trouble awaits*

### THE TORTOISE RIDES THE RABBIT

A rabbit once hid in some bushes and stayed there. At that time a tortoise came and mounted on his back. And the rabbit made no move. At this moment, an ant passed by, and when she saw the rabbit ridden by a tortoise, she said to him:

‘That’s the lowest you can fall, to be ridden by an unworthy tortoise!’

The rabbit then said: ‘Little ant, there is a fable: come evil, for without thee a worse trouble awaits! The tortoise is riding me, but it is hiding me from the eagle that soars in the sky.’

### THE POOR MAN AND ST. ELIJAH WITH THE DONKEY

Once there was a poor man. He carried wood from the mountain on his shoulder, sold it, and made a living. As he was returning with his stack of wood one day, he met St. Elijah near a water fountain. When they had greeted each other, the poor man sat down to rest. After he had rested a while, he tried to rise, but he could not get up with the wood, for it was very heavy. Then he asked St. Elijah to go to God and ask Him for a donkey to carry his wood loads. St. Elijah felt sorry for the poor man and he

*Envy is a blinding force*



Йоанна Йорданова, 9 г.  
НЧ „Цанко Церковски – 1946“  
Преподавател – Р. Рачева

Yoanna Yordanova, 9 years  
NCC „Tsanko tserkovski – 1946“  
Teacher – R. Racheva

agreed. They arranged to meet again the next morning, and the saint would bring him a message from God.

St. Elijah went to God and asked him to give the poor man a donkey.

The Lord sent him to tell the poor man first to pray for his neighbor to have two donkeys, and then he would give him one too.

As they had agreed, they met the next day and St. Elijah told the old man what the Lord had said.

‘That’s a good ‘an’, the poor man said, ‘to pray God to give my neighbor two asses, as if he didn’t have a dozen. No, no, St. Elijah, I won’t ask for a donkey for myself, nor for another two for my neighbour. Day and night I pray to God to kill the ones he already has, and what sayest thou to me!’

‘Reasoning like this, old man,’ said St. Elijah, thou shalt neither have a donkey, nor do well in life. So shalt thou die, and shalt not see the paradise of God. Thus said the Lord to me.’

*Do good and good will come to you.*

## THE PRISONER AND THE SPIDER

Once upon a time there was a man who was in prison. He was slanderously accused and had been in prison for nine whole years. One day, all of a sudden, a spider fell on his face. He caught it. And the spider prayed to him, ‘Let me go, man, there will come a time and I will show you my gratitude.’

The prisoner said, ‘What worth could a spider’s gratitude be to me?’

The spider replied, ‘One day, you will see for yourself.’ And the prisoner set the spider free.

A long time elapsed, and so it was that the prisoner had occasion to escape from prison. However, the jailers chased him and he hid in a dark cave.

Barely had he entered, and a spider came out of the opening of the cave and began to spin its web. By the time the pursuers appeared, he had spun it all out.

When the jailers came and saw the spider's web, they said, ‘He did not come in here, for he would have broken the web! Come, let us seek him elsewhere!’ And they went away. So the prisoner was saved.

Then the spider said to him:

‘Well, man, now you see that I was also able to repay you for the kindness you did me by letting me go free when I had fallen on your face! Do good and good will come to you!’

## WORDS

*A wound may heal, but  
a cruel word stays buried in the heart.*

*Words aren't arrows,  
yet they pierce deeper than steel.*

## THE BEAR AND THE HARSH WORD

**I**n a forest there was a cave and in it little bear cubs. Once a man went to get wood, and one of the cubs came out of the cave, got hung up on a bush on the hill and could not get away. The man saw it, he felt sorry for it, went and unhooked it from the bushes and carried it into the den. Then he gathered some wood. However, the mother bear, who had seen it all, approached him, and said, 'You have done me great good, do you want to become friends?'

The man was afraid, but what could he do? He overcame his fear, and, little by little, he and the bear became great friends. As he made to leave, they agreed that whenever the man came to the forest, he should look for the bear in that same place, so that they could see each other.

Once, when they parted, they kissed each other on the mouth. The man said to her, 'Well, dear friend, all may be fine about you, but there's one thing amiss, you have bad breath!'

The man never gave a thought to what he had said, nor could he guess that he had hurt the bear. These words fell heavily on her, but she said nothing to him, she only ducked her head down and begged him:

'Take your axe and strike a blow on my head. Hit as hard as you can, or if you don't do so, I will eat you!'

The man was shocked and started begging her not to force him to hurt

her. Finally, he realised there was no escape, so he hit her with his axe and burst open a big wound. They parted, agreeing to meet again at the same place.

Many times thereafter did the man go into the forest, but not for once did he see the bear. Years later, he accidentally came upon her. They recognised each other and shook hands. Then they spoke and as the man was leaving, the bear told him, 'Look well, my friend, and check if you can see the wound I made you give me?'

The man opened the fur on her neck, the wound had healed, and there was not even a scar. Then he said to the bear, 'Dear friend, nothing even shows that there was a wound there once, and I really hit you hard then.'

Then the bear turned to him, 'Seest thou, friend, that the wound is healed, and I have forgotten about it, but the way you spoke to me then, I will not forget as long as I live.'

*Speech is silver, but silence is golden.*

## THE NIGHTINGALE AND THE TURKEY

**C**lever Peter took a turkey to the market to sell. Another seller was standing nearby. He was holding a cage, and in the cage a little nightingale was hopping and singing.

A man stopped, listened to the song of the little bird, and asked the seller, 'How much is the nightingale?'

'Half a goldpiece,' answered the seller modestly.

'It is not expensive. It sings nicely!' said the man and began to eye the turkey appreciatively.

'And how much do you want for the turkey?' he asked Peter.

'Five goldpieces!' replied Peter, looking him straight in the eye.

'For five goldpieces, dear man, I'll buy twenty turkeys like yours!' laughed the buyer.

'If you value this little bird at half a goldpiece, how much shall I ask for my big fat turkey?' said Peter, shaking his head. 'The turkey weighs a hundred times more than the nightingale.'



Михаела Дакова, 8 г.  
НЧ „Светлина – 1940“  
Преподавател – Майя Чолакова

Mihaela Dakova, 8 years  
NCC „Svetlina – 1940“  
Teacher – Maya Cholakova

‘A nightingale is one thing, and a turkey is something quite different. They should not be compared!’ the buyer smiled. ‘Listen to the nightingale sing!’

‘Well!’ Clever Peter burst in laughter. ‘The nightingale sings and the turkey is silent. And you know: speech is silver, but silence is golden!’

## THE RAVEN AND THE FROG

A master had a raven in a cage and taught him to say a few words. After a while he let him go and the bird flew out free. As soon as he reached the field, the raven stopped by a shallow river where many frogs were croaking. Having learnt a few words, he thought he could understand the frogs. And when the frogs understood that the raven was listening to them, one

larger frog rose up and began to boast that he knew how to talk so well, and that he had learned it all by himself, without much science, for he had a strong memory and good brains. Then he offered the raven to teach him too.

The raven answered him, ‘It would be priceless, if you could teach me not to babble so much to the wind as you frogs do. It is better for a man to talk less, but to be knowledgeable and to contribute value to the world, than to babble day and night and have no one to respect him.’



## MONEY

*Even a jackass can wear a crown  
if he has enough gold*



Емануил Сергиев, 13 г.  
42-ро СОУ „Хаджи Димитър“  
Преподавател – Д. Миновска

Emanuil Sergiev, 13 years  
42nd GED „Hadji Dimitar“  
Teacher – D. Minovska

## HE'S NO SCHOLAR, BUT HE SURE IS LOUD

A bishop became famous for being very greedy for money. Once the local rich conspired to test him to see if he was really so greedy. They took a donkey, put a new halter and a new saddle on it, cut its mane and tail,

and tied a string of gold coins on its tail. They went to the bishop's lodgings and brought the donkey into the courtyard. One held him back, with his head toward the balcony, and the rich men went to the bishop. They told him that they were bringing a donkey for him to ordain as priest. The bishop got very angry and said, 'Have you ever heard of a donkey ordained into the priesthood?'

The rich men told him that if he thought it inappropriate, they would go. And they made to leave. But when the ass turned to go out of the gate, the bishop saw the gold coins, and cried, 'What are these gold coins?'

When they explained that the ass had brought the money to pay the bishop for ordaining him, he told them to bring it back, and it brayed as loud as its voice would carry. The bishop shouted, 'May you be blessed! He's no scholar, but he sure is loud. He will make a good priest!'

## CLEVER PETER AS MAYOR

Clever Peter's fellow villagers gathered in the square to elect a mayor. And Clever Peter came out too. He put on his new fur cap because he knew that there were people who judged a man by his cap, not by his brains. The country squire also came, with his big belly, a long pipe, and a rosary.

'Hey, Peter, that cap you put on looks like the squire's. Let me see it!'

Peter handed him his cap. The squire took it, and to make the villagers laugh, he thrashed the cap into the ground.

'Let me check if it blows up!'

Clever Peter bent down, picked up his cap from the ground, patted it and said:

'Listen, you people, let me tell you a story!'

The peasants knew that he was able to tell a tale with spirit, and they crowded around him. Peter began:

'You must have heard of the Jewish king Solomon. They say that he knew people's past, could foretell the future, and understood the language of all living beings. Once Solomon invited all the animals into his garden: lions, bears, wolves, rabbits, deer, buffaloes, horses, donkeys. Why did he invite them, you may ask. He understood their languages, so he wanted to



Маргарита Иванова, 11 г.  
2-ро СОУ „Акад. Ем. Станев“  
Преподавател – Иваничка Димчева

Margarita Ivanova, 11 years  
2-nd GED „Ac. Em. Stanev“  
Teacher – Ivanichka Dimcheva

listen to them and laugh, because they were talking about funny things between themselves. The king's garden was crowded. At last the donkey came. When he saw so many beasts in one place, he pricked up his ears, pushed forward to Solomon, and began to bray as loud as his voice would carry. All the beasts looked at each other in dismay, and Solomon stopped his ears. And when the ass went silent, the lion came to him and said:

‘What are you doing?’

‘Braying,’ replied the donkey.

‘Why are you braying?’

‘Well,’ replied the donkey, ‘if I fail to show my donkey trick in front of such a large gathering, where else will I show it?’

This is the story,’ finished Clever Peter. ‘Did you understand it?’

‘We have understood it well,’ said the peasants, laughing.

The country squire got out and ran away. Then the villagers elected Clever Peter mayor.

*Came out of nowhere,  
went back the same way*

## THE MONKEY AND THE MILKMAN

A man decided to get rich. He set off and went far away, somewhere across the sea. What was he to become? The man had no trade. He tried different jobs, finally, because he had learned from his wife to make yoghurt, he decided to become a milkman. He fermented milk for a few years, but, as he couldn't add water to yoghurt, he couldn't get rich. He decided to resort to raw milk only, and thinned it with water, in halves. Thus he got rich. He earned a bag of money and decided to go back.

He got on a bark and sailed away. However, on board the ship there was a musician who played and sang. He was travelling with his monkey. The milkman sat down to count and enjoy his money, and the monkey looked at him a couple of times, then just pulled his money and jumped up, climbing up on top of the mast. It perched there and began to pull out the coins, one by one. Then it started dropping the coins: one coin it dropped in the milk before the milkman, and the next one it threw in the water. And that settled it all. Because one coin had been raised by selling water and the next, by selling milk.

# WORK AND LAZINESS

*Weak at the plough, strong at the table*



Катрин Костадинова, 14 г.  
2-ро СОУ „Ак. Емилиан Станев“  
Преподавател: Иваничка Димчева

Katrin Kostadinova, 14 years  
2<sup>nd</sup> GED „Ac. Emilian Stanev“  
Teacher: Ivanichka Dimcheva

## THE HARDWORKING AND THE LAZY

Once God and St. Peter set out to see what was going on in the world. At one place, a fat man was lying in the shade eating apples and drinking brandy, and a woman was digging with a hoe. St. Peter turned to the Lord and said to him:

‘Lord, you have not made fair arrangements in this world!’

‘Why, Peter?’

‘Why have you brought these two together?’

Behold, the woman is such a hard worker, and her husband is so incredibly lazy!’

‘For, were it not for the woman, he would starve.’

They passed by a garden. In the garden a fat woman was sleeping in the shade, and a man was spinning, and occasionally waved a handkerchief over her face to cool her.

‘Lord, you have not made the world well!’ said St. Peter again.

‘What have I done wrong, blessed Peter?’

‘Why hast thou given to such a lazy woman such a good man?’

‘If it were not for her husband, she would die of heat and the flies would eat her.’

## *A craftsman's worth lies in his craft* GOD AND SAINT ELIJAH

A poor woman was reaping the fields of a rich woman. The rich woman worked along, but she was stealing her stacks of wheat away, to make it look as if she had worked harder.

God and St. Elijah were looking down from heaven. St. Elijah was veiled with nine veils, because otherwise, if he saw people's mischief, he thundered. Then the Lord, looking down from above, began to laugh.

When he laughed, St. Elijah asked him:

‘Why are you laughing?’

And the Lord said to him:

‘I saw something on the ground.’

St. Elijah said:

‘Lift the veils from my face.’

The Lord would not lift them at first; but at length he took up his nine veils. St. Elijah cast a glance down, struck a thunder and killed the rich woman. The Lord said to him:

‘Ah, so hasty you were. I was going to impoverish the rich woman so much that she would have to reap the fields of the poor one.’

## HASTE BRINGS WASTE

A man went to a friend of his and said to him:

‘Make a cradle for me, because I’m waiting for a son.’

The craftsman only said:

‘Haste brings waste.’

Some time passed, and the child was born. The father went to the craftsman again and said:

‘Do make me a cradle, my child is born.’

‘Haste brings waste,’ the craftsman cut him off and said nothing more.

Years passed. The little boy became a young man and was about to marry. He got married and time came for him to have his own son. He went to the craftsman and told him:

‘Make a cradle, man, because a son will be born to me.’

‘Haste brings waste,’ the master answered and he neither said nor did anything more.

## THE BLACKBIRD

Once they called the blackbird to prune the vines, and he said, ‘I can’t, I’m making my nest now.’

Then there was some digging work to be done. They called him to dig. He said:

‘Wait, I have work to do. Now I’m laying my eggs.’

Then the time came to treat the vineyards. They called him to help, and he said: ‘Now I’m sitting on my eggs.’

Then they urged him, ‘Come, Blackbird, let’s go and support the vines to the wire!’

He replied, ‘My little ones have just hatched, I am feeding them.’

Another time they asked him again:

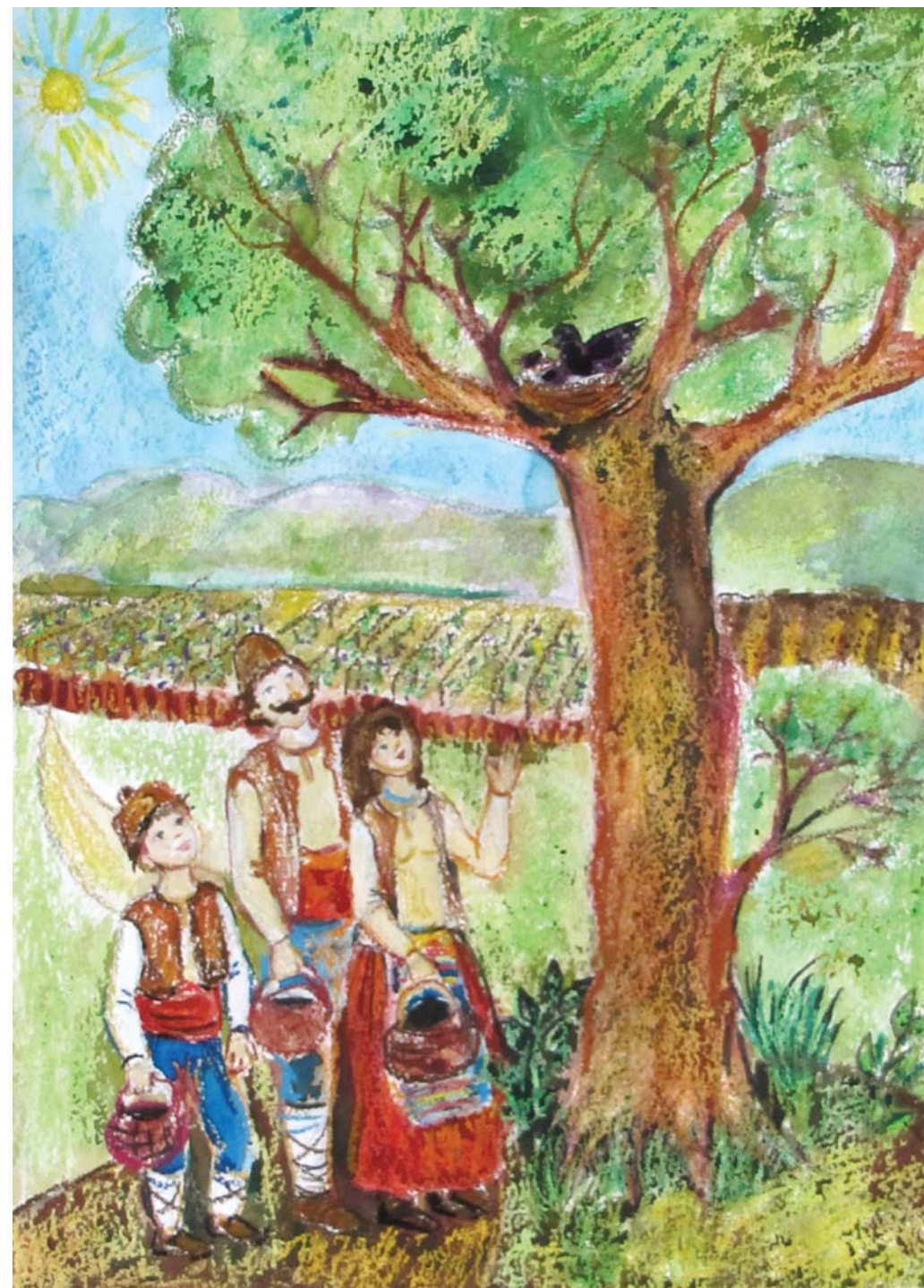
‘Come, Blackbird, let’s go and weed!’

He answered:

‘Well, my chickens are still young, I will not leave them to die.’

Time came to harvest the grapes. They called him again, ‘Come on, Blackbird, let’s go and harvest the grapes!’

‘Oh, wait,’ he said, ‘let me call my children to come and handpick.’



Мила Байлова, 12 г.  
2-ро СОУ „Ак. Ем. Станев“.  
Преподавател – Иваничка Димчева

Mila Baylova, 12 years  
2-nd GED „Ac. Em. Stanev“  
Teacher – Ivanichka Dimcheva

## THE PRINCE WHO LEARNED TO WEAVE BASKETS

A young prince decided to get married. But he didn't want to marry just any girl, he wanted to marry a maiden of royal birth. The king of the neighbouring kingdom had a beautiful daughter. The prince decided that he wanted her for his wife. His father sent matchmakers, lined in a ceremonial procession, to the father of the beautiful princess, to ask her hand in marriage.

When the king heard about this, he smiled and said to himself, 'Oh, wait, I can really make this bridegroom sweat, if he has decided to marry my beautiful daughter.' And he said to the matchmakers: 'Listen, ye matchmakers, I am grateful to your prince for the honour he pays me! Go back now and give my blessings to your prince. Tell him also to come to me himself and ask for my daughter, so that we may have a talk... If he is fortunate, he may become my son-in-law.'

And the matchmakers heard these words, they bowed, and returned. They told the prince the exact same words, just as the king had commanded them.

The prince went to the father of the beautiful princess. They began to talk. The king said to him:

'Well, my lordly prince, since you want my daughter in betrothal, tell me, what craft or trade do you have? What skill have you mastered?'

'My craft, Your Majesty, is princely.'

'Well, with a princely craft, will you be able to feed her, to look after her?'

'Well, of course, Your Majesty, I will feed and care for her as well as yourself, in a royal manner!'

'This I know, my prince,' the king replied, 'but what I want from you is to learn some kind of craft and to be able to keep a family with it. When you have mastered such a trade, come and show me, and I will give you my daughter's hand that very moment. Otherwise, even if you become king, I will not grant my permission.'

When the prince heard these words, he bowed his head and returned to his kingdom.

Great was his desire for the king's daughter, and he began to think what craft he should learn in order to make her his wife. Nothing came to

his mind, all crafts seemed not suited for him. It saddened him deeply that he could not learn a trade. Out of grief he would often go out into the city and walk around to see how ordinary people led their lives and what they did. Once he saw an Egyptian man sitting on his rug and weaving a basket. He watched him for two hours and decided to learn his craft. He called the Egyptian to the palace to teach him. Because he had a great desire for the king's daughter, he made rapid progress, and very soon learned to weave beautiful baskets. His wicker works were so nice, that they were a thousand times better than those of his teacher. Each basket sold for a high price. With this money he could now keep house and feed his bride. He decided that it was time to go to the king again, to tell him what craft he had learned and how much money he could make from it.

The king met him. When he saw what a master he had become, he said to him:

'Well done, prince! I was reluctant to give you my daughter, but you have listened to me, and have learned a trade. I wanted this, not because you need it now to support yourself, but because life is a ladder. Some climb it up, others climb it down and grow poor. And those who have no craft, are either doomed to die or to live a miserable life, not like the one they had before, while they had enjoyed their high status.'

When the prince heard these words, he marveled at the king's wisdom and thanked him from his heart. Then the young were married.

*A good wife is better  
than a fair face*

## PLUMS FOR RUBBISH СЛИВИ ЗА СМЕТ

A peasant decided to marry his son to a good and hardworking girl. He loaded a cart with plums. He went to the villages to sell them.

'Come on, plums for house dirt, plums for rubbish!' the peasant shouted as he drove the cart through the streets.

Women, maidens and old housewives rushed to sweep their houses. They raced to see who could pick up more rubbish and who could take more plums. One carried a sack, another a bushel, a third an apron. They were carrying it and bragging:

‘Look how much dirt I have collected! It's a good thing that this foolish plum seller came here, let's give it to him for plums!’

The peasant took their house dirt and gave them plums. At some point, a beautiful girl came to him. She was squeezing some house dirt in a cloth.

‘Well, pretty girl, you have collected very little,’ said the seller. ‘What plums could I give you for this little rubbish!’

‘We have no more, dear man, we have none at all. This dirt is not from our house. The neighbours gave it to me for helping them sweep.’

When the plum seller heard that, he was very happy.

‘Such a clean and hard-working girl, who does not keep dirt in the house, will be the best housekeeper for my son,’ he said to himself and took her as his daughter-in-law.

*No work, no bread*

## LAZY BOGDANKA

Once a mother had a pampered daughter, but she was so lazy, she didn't work at all. She grew up and became a very pretty girl. Lads began to court her. Her mother said to everyone:

‘A very spoiled child is our Bogdanka. She was never taught to work. Whoever agrees to marry her, should put her by the fire as soon as she is cold, and take her away as soon as she is warm. Our Bogdanka won't do the smallest chore.

The lads heard this and went away. No one wanted such a woman. One day, yet another young man came to ask for her hand. The mother gave him her usual speech:

‘Our Bogdanka is spoiled, she is not taught to work. When she says ‘Away’, you should move her away from the fire. If she says ‘Closer’, you should bring her nearer.’

The young man said:

‘I agree. As long as you give her to me, that's what I'll do.’

They gave him Bogdanka and the young made a wedding. However, in the lad's house there were already two daughters-in-law, who were older than her. They got up early in the morning, they cooked, washed and did the laundry, while she made no move. Once, they stoked the stove and strong fire burst its flames. Bogdanka began to shout, ‘Away, away!’ No

one came to move her. She saw that she was going to set her feet on fire and jumped back herself.

Then she felt cold.

‘Closer, closer,’ she urged them to bring her closer to the fire. No one came. They just smiled and looked at her mockingly.

Bogdanka waited and waited, and finally crept to the hearth herself.

They went to bed in the evening, but she couldn't fall asleep. She had eaten nothing for a day. She began to talk to her eyes, ‘Sleep, come on, my dear eyes, sleep. You know, I haven't had a bite to eat, so this is why I gave nothing to you.’ She couldn't sleep, poor thing, she was so hungry.

‘Sleep, my dear eyes, sleep. You know, I haven't had a bite to eat, so this is why I gave nothing to you.’

No one answered her, her eyes remained silent, and so was her young man. In the morning they all got up. The other daughters-in-law have long since risen, they had milked the cows, baked the bread, cooked and laid the table. They all sat down, Bogdanka sat down too. Her father-in-law took to breaking the bread. He put a piece of bread in front of everyone, but none in front of her. The mother-in-law asked him:

‘Why didn't you put some of the bread in front of the bride?’

‘The bride is not hungry. She had not worked and didn't get hungry.’

What now? The other two daughters-in-law got up, tidied the table, swept the house and washed the dishes. Bogdanka didn't touch anything. She carried on like this for two more days. On the third day, at three o'clock in the night, she got up quietly, washed herself, milked the cows, kneaded bread and made the meal. She set the table. They all sat down, and she sat down in turn. And the father-in-law began to break the bread. He gave the biggest piece to Bogdanka and said:

‘Bride, you have worked most of all today, so you're getting the largest share to eat!’

Some time passed and Bogdanka's mother and father came to visit. As soon as she saw them from afar, she grabbed a sack of wool and went down to meet them.

‘Get out of the cart and get to work! It's not like home here. In this house, those who do not work are not given food to eat.’<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> Bogdan, Bogdanka

Our people has devised various magical ways to protect newborns, especially when there have been previous problems with child survival. Giving a name can also be a magical protection. In severe childbirth, illness or child death, children were named after the Mother of God or given such names as Bogomil, Bozhidar /given by God/ or Bogdan, Bogdanka /given by God/. In other cases, the child may

## THE LAZY WOMAN WITH THE BROOM

A man married a very lazy woman. She never bothered with any work. She would neither sweep the house, nor prepare the meals. Whatever fell on the ground, stayed there forever. And the man thought, and wondered what he should do to make his wife a good housewife like the other women. He thought of it day and night.

One morning he took the broom and put it behind the door. And he said to the broom:

‘Listen, broom, listen sister, now I will go and do my work. And you get up and sweep the house and the yard. Everything that has fallen on the ground you will sweep away. Then you will knead the bread and you will cook supper. If you do not do as I say, I will give you a hard beating.’

His wife heard it and thought, ‘How stupid you are, husband, what a fool! Why don't you get a maid to clean and tidy the house for you? Instead, you're giving orders to the broom and trying to scare it!’

The man returned from the market-place, and seeing that nothing was done, took the broom by the handle and began to strike the woman with it. He struck her head, her neck. A big beating, as he had said. The woman screamed, shouted:

‘Why are you beating that broom so hard, husband? It's the first time that it has failed to obey you, forgive and forget. If it fails a second time, then do as you please!’

‘You speak well, woman,’ said the man. ‘The first time I will forgive, but the second time I will not.’

In the morning, as he went out, the man again so bade the broom. Shortly after him, the woman's mother came. She saw her daughter, black and blue all over, and asked:

‘What is the matter with you, daughter?’

She told her how her husband had punished the broom on her back.

‘Why was the broom beaten unto you, my dear?’

‘Because it wouldn't listen to what he said, to sweep the house and the yard, to cook the dinner.’

‘Oh, dear,’ said the mother, ‘get up and do your work, for when your husband comes and nothing is done, he will beat the broom on you again!’

Then the real meaning of it all finally dawned on the woman. She got up, swept and cleaned the house and the grounds, kneaded bread and cooked. From that day on, everything ran smoothly and happily in their lives.



---

be entrusted directly to the Lord by giving them names such as Gospodin, Bogolyub, Bogomil (from the Bulgarian [gospod], [bog] meaning ‘God’), etc. If there were issues with child survival, the name Nedelya (Sunday) or Nedelcho were given to them, because of the belief that those born on Sunday were lucky.

In cases of intense fear for the survival and growth of the child, the parents used to ‘keep vigil’ over their offspring and wouldn’t let ‘a speck of dust fall on them’ (wrapped them in cotton wool), tried in every way to be by their side and take care of them, did not allow them to work or do anything, lest they get tired, cold or sick. This is why the fairy tale story of the lazy maiden is always associated with Bogdanka, the one given by God and ‘treated like a China doll’.

## THE MIND

*It's your clothes they notice,  
but your mind they remember.*

## CLOTHES DON'T MAKE THE MAN

**C**lever Peter was a sweet-tongued man. People listened to him attentively, enjoyed him and laughed heartily. That is why no wedding, christening, feast or other celebration could take place without him.

Once a friend of Peter's was about to get married. The friend took a wine flask, a gilded boxwood wreath and went to invite him.

'If you come to the wedding, I'll put you at the table next to the best man!' he told him.

'Thank you, I'll do my best to come!' replied Peter.

It was a big wedding. All the wedding guests were dressed in their finest attire. The long table stretched from end to end in the courtyard was laden with various dishes, bread and drinks. Merry din, songs and music could be heard in the distance. Peter went to the wedding in his old clothes. Everyone laughed at him. And his friend and the other relatives of the couple did not invite him to sit at the table.

'It's your clothes they notice, but your mind they remember' thought Clever Peter.

He stood upright in the courtyard for a while, looked around, shook his head, laughed, and returned home. He changed into his new clothes and went to the wedding again. As soon as the young men saw him, they made way for him. The father-in-law and the best man got up, and shook hands with Peter, then they squeezed aside, and he sat down between them. Immediately they served him a meal, a flask of wine, and invited him:

'Help yourself, Peter, eat and drink to the health and happiness of the young!'

'Thank you! May a thousand seedlings sprout from a single seed in this home! I wish that the house and the table of the newlyweds may be



Виктория Велинова, 9 г.  
Ателие „Приказен свят“  
Преподавател – Татяна Антонова

Victoria Velinova, 9 years  
„Prikazen sviat“ Studio  
Teacher – Tatiana Antonova

full, that they may live in peace, love and joy!' blessed Peter, picked up the flask and began to spill the wine on his clothes.

The two families at the wedding looked at each other in amazement:

'What are you doing, Peter?'

'I'm giving my new clothes a treat,' answered Peter. 'Let them drink and eat, for they seem to be the only thing worthy of your respect.'

*Look not at my hat, but under my hat*

## THE COURTIER AND THE CLEVER GIRL

**O**nce upon a time there lived a king. He had a son who was very clever and handsome. The boy grew up and became marriageable. The father decided to find a bride to match his son. He summoned his cleverest advi-



Екатерина Андреева, 12 г.  
2-ро СОУ „Акад. Ем. Станев“  
Преподавател – Иваничка Димчева

Ekaterina Andreeva, 12 years  
2-nd GED „Ac. Em. Stanev“  
Teacher – Ivanichka Dimcheva

ser and sent him to look for a maiden for the heir to the throne.

The king's adviser set out, travelled the land of nine kingdoms, asking and questioning. He found no such maiden as he sought. Only in the tenth kingdom did he find a maiden to his liking. She was very beautiful. He questioned her and found that she was also very clever and hardworking. He returned at once and told the king that he had found the maiden for the heir to the throne that he deserved. The king thought it over and said:

‘Thou art my most faithful and cleverest adviser. I doubt not that thou hast judged the maid faithfully, but we must try once more how clever she is. We will send a courtier to arrange the engagement and see if she will understand what he has to say.’

He found a messenger to announce the engagement and gave him twelve gold coins, a fine rolled bread and a goat's wine-skin, then ordered him:

‘Send blessings of good health to the fair maiden. Thou shalt tell her that I have chosen her to be my daughter-in-law, and shalt give her the gold coins, the rolled bread, and the wine, and tell her these words from

me: ‘In our land the year has 12 months, the moon always rises full, and goats have four legs.’

The king's messenger departed. He passed through nine kingdoms, and came to the tenth. There he found the fair maiden, bowed down to her and said:

‘My king sends you blessings, fair maiden! He has chosen you to be his daughter-in-law. He sent you these gifts, and bade me to tell you that in our country the year has twelve months, the moon is always full, and goats have four legs.’

The maiden thanked him and invited him to the table to feast and rest. As he was leaving, she said to him:

‘May the king enjoy good health! Tell him that in my land the year has eleven months, the moon is dented when it rises, and our goats have three legs. Tell him also not to pluck out the raven's eye!’

The clourtier returned and told the king what the maiden had answered. The king was astonished at her wits. He realised that she was very clever indeed. The messenger, unaware of it, had told her that he was bringing her a gift of twelve gold coins, a fine rolled bread and a goat's wine-skin. And she replied that she had been given eleven coins, a broken bread, and a slightly emptied wine-skin. At first the king was angry with the messenger for not handing over the gifts whole, then he laughed and forgave his courtier's stinginess and gluttony. Because the maiden had ordered him not to pluck out the raven's eye.

That very day the king's son went with an engagement party to bring his betrothed. When they returned, they had a great wedding. All the people ate and drank and made merry.

*Necessity is the mother of invention.*

## THEY SUMMONED TROUBLE

**T**wo boys often went with their father for wood in the forest. Once their father said to them:

‘Boys, go out and get some wood by yourselves!’

‘Fine, dad,’ the boys said, ‘but what if the cart breaks down, who is going to fix it for us?’

‘If your cart breaks down, my son, call in Trouble. She will fix it for you.’

The two boys listened to their father. They harnessed the oxen. They went into the forest. They chopped wood. They loaded the wagon well. They left for home. In the middle of the road their wagon broke down. The boys stopped and started shouting:

‘Trouble, Trouble! Come fix our cart!

They shouted and shouted, nobody called back. It began to grow dark, and there was still no sign of Trouble. At last the younger boy said:

‘Brother, this cursed Trouble will not come. It is already dark. Let's get to work and, as much as we can, fix the cart ourselves!’

The two boys took the axe and the adze. They bent down and, knocking and hammering various parts, they fixed the cart.

When they came back home, their father asked them:

‘Well, did your day go well in the forest?’

‘Oh, dad, you don't wanna know. Our cart broke down in the middle of the road. We shouted, we called out that cursed Trouble, we shouted ourselves hoarse, but she never called back at us. We saw she wouldn't come. We took the axe and the adze and fixed the cart as best we could.’

‘There, my son, that was Trouble!’ said their father. ‘You have called her, and she has been to you. When there was no one to fix the cart for you, you fixed it yourself. Which means, Trouble repaired it for you.’

## THE CAMEL DRIVER AND HIS CAMELS

A camel driver, who was already dying, ordered to be taken to his camels to see them for the last time and to say goodbye to them. When they had brought him to his camels, he said to them:

‘Camels, I have worked hard, I have earned my living with you, and I remain grateful for everything you've done for me. I hope ye be thankful too, and forgive me if I have offended you in any way.

The camels replied:

‘Matser! For everything else we are grateful and forgive you, only one thing we do not forgive you and shall not forget: that you would always put a donkey in front to lead us.

## THE HERO

*Strength without wisdom is self-destructive.*



Цвета Антова, 10 г.  
Ателие „Приказен свят“  
Преподавател – Татяна Антонова

Tzveta Antova, 10 years  
„Prikazen sviat“ Studio  
Teacher – Tatiana Antonova

## KRALI MARKO'S STRENGTH

Krali Marko worked with his uncle because he was an orphan and had no father and mother. Once, when he went to the meadow to mow, his uncle brought him food and saw Marko sleeping under a pear tree. As Marko breathed, the pear was shrinking up and down. His uncle was frightened

## GOD TAKES AWAY KRALI MARKO'S STRENGTH AND GIVES HIM BETTER WITS

by his great strength and decided to part with him. Marko did not want any goods or property. He only wanted to have the little horse that had been born when he was a horse-boy. At birth the foal was so strong that when it suckled it jumped over its mother on both sides. Then Marko separated from his uncle and became a strong hero. He conquered all the ports on the Danube and a large land in Wallachia.

...

Krali Marko was a strong, violent man. He had a strong, brave horse. Wherever the horse trod, his steps on the rocks turned white or formed wells and water would gush out of them. Wherever he passed, his hooves left marks on the ground. Thus Marko outlined the borders of his country. To this day his footsteps are still visible.

...

Many years ago, Krali Marko came to the town of Sliven. And he was a huge man, he soared higher than the Balkan mountains. He walked through the Sliven plains and, without even stretching, tied his horse's halter to Halkata ('The Ring' – a huge rock in the mountain). Indeed, Halkata seems to have been made just for tying a horse. But it was a match only for Krali Marko's size, and his was the only horse ever to be tied there.

...

There is a place – Trapezite ('The Feasting Tables'), in the mountains near the town of Troyan. Below it is the Blue Pond, in which Marko bathed. He jumped over to Chuchul Peak and from here, having spread his legs, stepped on the bank of the Danube to drink water. One of his boots collected two hundred buckets of wheat.

...

One of Krali Marko's feet was on Mara Gidik, and the other on Botev Peak, in the Stara Planina Mountains. His head supported the clouds.

When he became a hero above heroes, one day Krali Marko said: 'Oh, if only the earth had a handle, I would turn it over, what is on top will go under!'

Well, but God heard him and was afraid that he would try to turn the earth over and kill the people on it. He thought of reducing his strength and one day he set off on horseback and confronted Krali Marko. In his hands he held a bag of soil, so heavy that no one could carry it. He left the bag on the road and said to Krali Marko:

'Go, boy, and bring me my bag!'

Marko went, picked up the bag and brought it. And God asked him:

'Is the bag heavy?'

He said, 'It is not.'

Then God said, 'Listen, boy, since you are carrying this bag, you will perform even greater miracles. It is better to reduce your strength in half on account of your wits! And your smartness will help you out.'

And so it happened. Marko lost half his strength. Where he did not succeed with strength, he fought with cunning and always won.

*The strong can conquer a man,  
but the wise can conquer nations.*



### JACTANCIA

El buey y la rana  
El gorrión y la alondra

### ¿DEJARÁS EL HÁBITO?

El lobo y la urraca  
El asno y su testarudez  
El gato domado y el ratón

El prometido y la joven sabia  
La necesidad enseña  
El camellero y sus camellos

### HÉROE

La fuerza de Kraly Marko  
Dios le quita la fuerza a Kraly Marko y  
le da más sabiduría

## Consejo de padre-éxito para el hijo

El gato peregrino  
El ratón del bosque en el barco

### EL BIEN Y EL MAL

Labrador, lobo y zorro  
La tortuga monta en la liebre  
El pobre y San Elías con el burro  
El prisionero y la araña

### PALABRAS

El oso y la mala palabra  
El ruiseñor y el pavo  
El cuervo y la rana

### EL DINERO

No es sabio, pero al menos tiene voz  
Pedro el Astuto, alcalde  
El mono y el lechero

### TRABAJO Y PEREZA

Trabajo y pereza  
El Señor y San Elías  
No es oro todo lo que reluce.  
El mirlo  
El príncipe que aprendió a tejer cestas  
Ciruelas por basura  
La perezosa Bogdanka  
La mujer perezosa con la escoba

### MENTE

El respeto es por la ropa

### Преводачи:

Георги Иванов, 12 г.  
Ивелина Георгиева, 13 г.  
Нора Петрова, 12 г.  
Рая Пейчева, 16 г.  
Александър, 16 г. и Елеонора, 13 г.  
Генадиеви

от ПНБУ „Родина“, Малага

### Las traductores

Georgi Ivanov 12 years  
Ivelina Georgieva, 13  
Nora Petrova, 12  
Raya Peycheva, 16  
Alexander, 16, and Eleonora, 13,  
Genadievi  
Primera Escuela Bulgaria "Rodina",  
Malaga

Емануела Ангелова, 10 г.

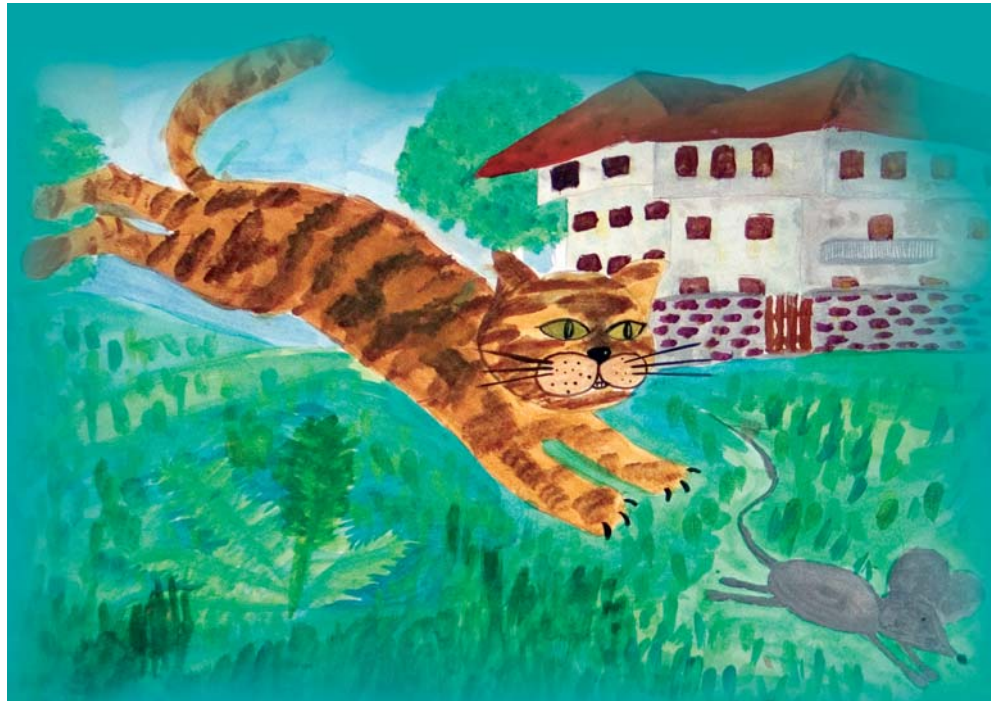
Ателие „Приказен свят“  
Преподавател – Татяна Антонова

Emanuela Angelova, 10 years

„Prikazen sviat“ Studio  
Teacher – Tatiana Antonova



## JACTANCIA



Симона Стоичкова, 14 г.  
2-ро СОУ „Акад. Ем. Станев“  
Преподавател – Иваничка Димчева

Alexandra Karatoteva, 7 years  
2nd GED „Ac. Em. Stanev“  
Teacher – Ivanichka Dimcheva

## EL BUEY Y LA RANA

**H**abía una vez una rana que vio a un buey paciendo en el campo. Nada más lo vio y le envidió. Quiso ser tan grande como él. Y por eso empezó a inflarse como un globo. Mientras se inflaba, les preguntaba a los más jóvenes que quién era más grande: ¿el buey o ella?

– Por Dios, – le contestaron las ranitas – el buey es más grande.

Se sintió más resentida todavía la rana vieja. Se infló todavía más y volvió a preguntar:

– ¿Y ahora? ¿Soy más grande que el buey?

Pero las ranitas tampoco podían decirle entonces nada que no fuera que el buey era más grande.

Se enfadó tanto la rana que se infló con todas sus fuerzas y de pronto explotó y se murió.

Lo mismo ocurre a menudo en la vida del hombre cuando alguien anhela algo que no es para él.

## EL GORRIÓN Y LA ALONDRA

**U**na vez, un animal grande, una especie de fiera salvaje, pasó cerca del gorrión. Este se asustó mucho y salió volando hacia donde estaba la alondra para calmarse. Empezó a quejarse:

– Vecina, estoy temblando del miedo. ¡Pasó algo enorme junto a mi casa!

– ¿Qué era? – le preguntó la alondra.

– No vi exactamente qué era, ¡pero grande era!

– ¿Cómo de grande? ¿Así? – la alondra extendió las alas frente al gorrión para mostrar el tamaño que imaginaba.

El gorrión respondió:

– ¡Oh, no, mucho más grande!

La alondra levantó más las alas y volvió a preguntar:

– ¿Así de grande, entonces?

– ¡Mucho, muchísimo más grande!

– ¡Dios mío! ¿Entonces de qué tamaño era? – exclamó la alondra, y dio un pequeño salto para mostrar lo alto que podía haber sido.

Al gorrión ya le molestó tanta tontería y le dijo:

– ¡Pero si tú misma eres tan pequeña! ¿Cómo quieres mostrar el tamaño de los animales más grandes?

## ¿DEJARÁ EL HÁBITO?



Александра Младенова, 10 г.  
2-ро СОУ „Акад. Ем. Станев“  
Преподавател – Иваничка Димчева

Alexandra Mladenova, 10 years  
2<sup>nd</sup> GED „Ac. Em. Stanev“  
Teacher – Ivanichka Dimcheva

## EL LOBO Y LA URRACA

Un día, el lobo paró a la urraca y le dijo:  
– ¡Huyamos de aquí! Ya no se puede vivir en este bosque.  
La urraca preguntó:  
– ¿Qué no te gusta del bosque? ¡Mira qué bonito es! Está lleno de comida.  
Y el lobo respondió:  
– El bosque está muy bien, pero ¿no ves que todos están gruñendo

contra mí? ¡Dondequiera que ocurre alguna travesura, siempre me echan la culpa a mí! Y con los perros y la gente no tengo ni un instante de paz.

La urraca volvió a preguntar:

– ¿Y adónde piensas ir?

El lobo dijo:

– Iré a otro bosque donde nadie me conozca, donde la gente sea amable y los perros, mansos.

– Oye –replicó la urraca–, cuando te vayas a ese otro lugar, ¿vas a dejar de lado tus costumbres y tus dientes?

El lobo entonces exclamó:

– ¡Anda ya! ¡Qué pregunta tan tonta! ¿Dónde se ha visto que alguien deje sus costumbres... o sus dientes?

La urraca sonrió y le dijo:

– Pues ya ves que, vayas donde vayas, nunca estarás a gusto. Por tus malas costumbres y por tus dientes afilados todos claman en contra de ti.

## EL ASNO Y SU TESTARUDEZ

Érase una vez un asno tan terco que no pasaba un solo día sin enfurruñarse. Y cuando se encaprichaba, por más que lo azotaras, ni se movía. Un día, este asno se encontró con el caballo y le preguntó:

– Dime, primo, ¿cómo puedo librarme de los palos? ¡Ni un día pasa sin que me den una buena paliza! El dueño me está matando a palos y ya no me queda ni un trozo de carne sano en todo el cuerpo, y todos los huesos me duelen.

El caballo escuchó al asno y le dijo:

– ¡Es que tienes temperamento de asno, y por eso te azotan!

El asno se enfadó y replicó:

– ¡Anda ya! ¿Que mi carácter es de asno? Me apalean, porque no soy un caballo como tú, nada más. ¡Ojalá pudiera convertirme en caballo...!

Entonces el caballo contestó:

– Pues hazlo, ¡y conviértete en caballo! Córtate las orejas, píntate el pelaje, y listo: ya serás un caballo.

El asno, entusiasmado, de inmediato se cortó las orejas y se pintó el pelaje. Parecía un auténtico caballo. Fue al dueño y le dijo:

— Ya no soporto que me pegues por ser asno. ¡A partir de hoy soy un caballo!

El dueño asintió y lo enganchó al carro sin dudar. Y bien, pero el camino atravesaba el río Maritsa y había un puente allí. Una vez en medio del puente, como era de costumbre, el asno se empeñó en que no avanzaba ni un solo paso más. Entonces el dueño sacó el tablero (o la estaca — esa barra de madera que se inserta al costado del carro para sujetar la carga) —, y dale que te pego, se puso a zurrarlo.

Entonces el asno le dijo:

— ¡Espera, espera, amo, no soy ningún asno para que me pegues! ¡Yo ya soy caballo!

Y el dueño le respondió:

— No te azoto por ser asno, ¡sino por tu testarudez!

## EL GATO DOMADO Y EL RATÓN

Érase una vez un señor que tenía una posada y que le enseñó a su gato desde chiquitito a llevar la bandeja con los cafés a los clientes. A todos les encantaba aquello. Algunos iban solo por el gato a tomar café allí. A todo esto el posadero vigilaba para que el gato nunca viera a ningún ratón ni supiera qué es un ratón.

Un día, uno de los clientes, al observar todo eso, dijo:

— Sí, ya, va con la bandeja, pero espérate a que le enseñe un ratón y ya verás cómo tirará la bandeja y se abalanzará sobre el ratón.

— ¡Ni lo va a mirar! — replicó el posadero—. ¡Mi gato en la vida ha visto un ratón y no sabe lo que es!

— Venga, mañana traigo un ratón y ya lo verás — insistió el cliente.

Y una cosa llevó a la otra: empecinados los dos, decidieron apostar.

Al día siguiente, el cliente trajo un ratoncito en una cajita cerrada y cuando el posadero le dio la bandeja al gato, soltó al ratoncito delante de él. Nada más lo vislumbró, el gato soltó la bandeja con los cafés y agarró al ratón en la boca.

Entonces el cliente le dijo al posadero:

— ¿Te has convencido por fin de que lo heredado es más fuerte que lo aprendido y lo adquirido más tarde?

## EL GATO PEREGRINO

Un gato convocó a los ratones para reconciliarse con ellos y les dijo que como muchos otros se iba de peregrinación, y que por eso debían despedirlo. Los ratones se reunieron a su alrededor, pero ninguno se atrevía a acercarse ni a hablar. Y los ratoncitos casi se desmayan del miedo al ver la fiera que era: ¡qué bigotes tenía, qué dientes, qué uñas!

El gato, al ver que los ratones estaban asustados, empezó a calmarlos y dijo:

— Ratones, basta ya de odio y enemistad entre vosotros y yo. Venga, perdonémosnos, porque yo me voy de peregrinación y no nos volveremos a ver, y además para ese viaje se necesita un alma sin pecados.

Apenas había pronunciado estas palabras cuando un ratón viejo gritó:

— ¡Rápido a los agujeros, ratones, a los agujeros! Con esos bigotes que se le mueven, la peregrinación no le cuadra.

Al oír esto, los ratones se metieron de un salto por sus agujeros, y el gato quedó completamente solo, enfadado por el miedo de los ratones que ni siquiera esperaron a ver sus uñas.

## EL RATÓN DEL BOSQUE EN EL BARCO

Un ratón del bosque que solo comía hierba y bellotas apareció en un barco.

Allí se encontró con los ratones del barco y estos le contaron que allí había de todo para comer: trigo, azúcar, arroz. El ratón se puso muy feliz de oír esto, pero los demás ratones le advirtieron:

— Aquí puedes comer de todo, lo que más te apetezca, pero hay solo una cosa que no puedes hacer: no vas a roer nada. Si no, se darán cuenta de que hay en el barco hay ratones, pondrán trampas y te van a coger.

Y el ratón comió de todo lo que se le ocurrió, pero había algo que le pedía roer lo que fuera. Se aguantó una vez, se aguantó otra vez de no roer nada, pero al final se rindió: royó un saco y lo rompió. Los hombres vieron

el saco roto, se dieron cuenta de que en el barco había ratones y pusieron una trampa. Un día el ratón del bosque iba vagando por el barco y de repente, ¡clic-clac!, cayó en la trampa. Se puso a chillar, lo escuchó un ratón viejo y al verlo en la trampa, le dijo:

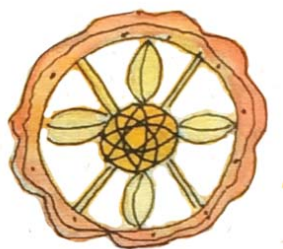
—¿A que te dijimos que no debías roer nada, que si no, se darían cuenta de que hay ratones y pondrían una trampa? Ya no te puede ayudar nadie.

—¿Y qué harán conmigo ahora?-preguntó al ratón del barco.

—¡Quién sabe! Te sacarán, te echarán gasolina y te quemarán vivo.

Y fue lo que pasó.

¡Quién supiera deshacerse de sus hábitos, incluso de los que le llevan a la muerte!



## EL BIEN Y EL MAL

### LABRADOR, LOBO Y ZORRO

Un lobo fue perseguido por perros de caza y casi lo atrapan y lo despedazan. El lobo iba corriendo por delante de ellos y ya no había dónde esconderse. Llegó hasta el carro de un labrador y comenzó a rogarle que lo salvara de los perros. El labrador sintió pena por el lobo. Lo metió en un saco, lo cosió, lo escondió bien y ahuyentó a los perros, dejándolo con vida. Cuando los perros y los cazadores se marcharon, llegó el labrador para dejar ir al lobo sano y salvo. Mientras desataba el saco, el lobo, que acababa de escapar, lo agarró del brazo. El hombre se sobresaltó y preguntó:

—¿Qué quieres hacerle a mi mano?

—Quiero comerte-dijo el lobo.

—¿Por qué quieres comerme? ¡Te salvé de los perros y te salvé la vida!

—Bueno, pero ¿por qué me perseguía el cazador? ¡Él también es humano, así que te comeré!

—Él te estaba persiguiendo, pero te hice un favor, ¡así que no deberías comerme! —dijo el hombre.

Un zorro pasó junto a ellos y el hombre dijo:

—Llamemos a este zorro, que él juzgue. Si él dice que me comas, entonces serás perdonado.

Llamaron al zorro y el hombre le contó cómo el lobo estaba huyendo de los perros y cómo lo salvó, y que ahora quería comérselo. Y el zorro le dijo:

—¡Te lo mereces que te coma! Pero, Lobo, métete en el saco para que podamos ver exactamente cómo sucedió.

El lobo entró en el saco para que el zorro pudiera entender mejor el asunto y tomar una decisión. Y el zorro le dijo al labrador:

—Ahora ata el saco, tal como estaba.

Y lo ató.

—Ahora saca el hierro del carro y golpéalo desde arriba, si no reconoce

el bien! El labrador sacó uno de los hierros, y cuando empezó a golpear desde arriba, golpeó, golpeó y le molió todos los huesos con la paliza.

Así es la vida: el que no reconoce el bien, halla el mal.

## LA TORTUGA MONTA EN LA LIEBRE

Una vez una liebre se escondió entre unos arbustos y se quedó allí. En ese momento, apareció una tortuga se acercó y, mira tú por dónde, lo montó. Pero la liebre ni se mueve. En ese momento pasó una hormiga y, al ver a la liebre montada, le dijo:

—¿Has llegado a ese punto, Liebre, que dejaste que esa tortuga, tan poca cosa, te montara?

La liebre entonces dijo:

—Hormiguita, hay un dicho: ¡ven, mal, porque sin ti, peor! Me monta la tortuga, pero también me esconde del águila que vuela en el cielo.

## EL POBRE Y SAN ELÍAS CON EL BURRO

Érase una vez un hombre pobre. Llevaba leña del monte sobre sus hombros, la vendía y así se ganaba el pan. Un día, cuando regresaba del bosque, se encontró con San Elías en un manantial. Después de saludarse, el pobre se sentó a descansar. Bueno, pero después no pudo levantarse con la leña, porque pesaba mucho y le pidió a San Elías que hablara con Dios y le pidiera un burro para llevar la leña con él. Se compadeció San Elías y aceptó. Quedaron en volver a encontrarse allí a la mañana siguiente para traerle el mensaje de Dios.

Se fue San Elías a ver a Dios y le pidió que le diera un burro al hombre pobre. El Señor lo envió a decirle al pobre que primero orara por dos burros para el vecino y que luego le daría uno también a él.

Como habían quedado, se encontraron al día siguiente y San Elías le transmitió al anciano las palabras del Señor.

—Anda, dijo el pobre, que yo le pida a Dios dos burros para el vecino como si tuviera pocos. No, no, San Elías, ni quiero uno para mí, ni quiero dos para el vecino. Si estoy rezando día y noche para que les caiga una maldición divina a los que ya tiene el vecino, así que ¿de qué me estás hablando?

—Con esta mente, anciano —le dijo San Elías—, ni vas a tener un burro, ni vas a vivir bien, llegarás a tu fin y el paraíso de Dios no lo verás. Esa es la palabra de Dios.

## EL PRISIONERO Y LA ARAÑA

Érase una vez un hombre que se encontraba en prisión. Fue calumniado y encarcelado durante nueve largos años. Un día, de repente, le cayó una araña en la cara. Él la atrapó. Y la araña le imploró:

— ¡Libérame, hombre, un día te lo agradeceré!

El prisionero dijo:

—¿Qué me puede hacer una araña para agradecérmelo?

La araña dijo:

—¡Un día lo verás!

Y el prisionero liberó a la araña.

Pasó mucho tiempo y el prisionero tuvo la oportunidad de escapar de la prisión. Pero los carceleros lo persiguieron y se escondió en una cueva oscura.

Tan pronto como entró, una araña apareció en la entrada de la cueva y comenzó a tejer su telaraña. Cuando llegaron los perseguidores, ya la había tejido entera.

Cuando llegaron los carceleros y vieron la telaraña, pensaron:

—¡No entró aquí porque habría roto la telaraña! ¡Busquémoslo en otro lugar!

Y se fueron. Así el prisionero se salvó.

Entonces la araña le dijo:

—Bueno, hombre, ¿has visto que he podido recompensarte por el favor que me hiciste al liberarme cuando te caí en la cara? ¡Haz el bien para encontrar el bien!

# LAS PALABRAS

## EL OSO Y LA MALA PALABRA

**E**n un bosque había una cueva y en ella, ositos. Un hombre fue una vez a buscar leña, y un osito salió de la cueva, se quedó atrapado en un arbusto en la ladera de la colina y no pudo liberarse. El hombre lo vio, sintió pena, fue, lo desató de los arbustos y lo llevó a la cueva. Luego juntó un poco de leña. Resultó que el oso lo vio todo, se acercó y le dijo:

– Me has hecho un gran favor, ¿quieres que seamos amigos?

El hombre estaba asustado, pero ¿qué podía hacer? Se atrevió y poco a poco se hizo muy amigo del oso. Al partir, acordaron que cada vez que el hombre llegara al bosque, buscaría al oso en ese lugar para que pudieran verse.

Una vez, al despedirse, se besaron en la boca. El hombre le dijo:

– Oh, amigo mío, todo lo que tienes es bonito, pero tienes una cosa mala: ¡tu boca huele mal!

El hombre no pensó en lo que dijo, ni siquiera se dio cuenta de que al oso le dolió. Le pesaron aquellas palabras, pero sin decirle nada agachó la cabeza y le suplicó:

– ¡Golpéame en la cabeza con el hacha tan fuerte como puedas o te comeré!

El hombre, confuso, comenzó a rogarle que no la golpeará. Finalmente, al darse cuenta de que no había escapatoria, la golpeó con el hacha y le abrió una herida grande. Se despidieron y acordaron volver a encontrarse en ese lugar.

Muchas veces después de eso el hombre recorrió el bosque muchas veces, pero nunca se encontró con el oso. Años más tarde, lo encontró accidentalmente. Se reconocieron y se saludaron, conversaron y cuando el hombre se iba, el oso le dijo:

– Mira bien, amigo mío, ¿puedes ver la herida que te obligué a que me hicieras?

El hombre le revolvió el pelo en el cuello; la herida había sanado y ni siquiera quedaba cicatriz, así que le dijo al oso:

– Amigo mío, como si no hubiera habido una herida y eso que te golpeé muy fuerte aquel día.

Entonces el oso le dijo:

– Ya ves, amigo mío, la herida sanó y me olvidé de ella, pero aquella palabra que me dijiste entonces no la olvidaré mientras viva.



Александра Каратотева, 7 г.  
НЧ „Роден край – 1931“  
Преподавател – Меглена Шаманова

Alexandra Karatoteva, 7 years  
NCC „Roden kray – 1931“  
Teacher – Meglena Shamanova

## EL RUISEÑOR Y EL PAVO

**P**edro el Astuto llevó un pavo al mercado para venderlo. A su lado se puso otro vendedor. Él sostenía una jaula, y dentro de la jaula un pequeño ruiseñor saltaba y cantaba.

Un hombre se detuvo, escuchó el canto del pájaro y le preguntó al vendedor:

–¿Cuánto quieres por el ruiseñor?  
 –Media moneda de oro -respondió humildemente el vendedor.  
 –No es caro. ¡Canta bien! -dijo el hombre y se puso a examinar a ojo el pavo.  
 –¿Y tú, cuánto quieres por el pavo? –le preguntó a Pedro.  
 –¡Cinco monedas de oro! -respondió Pedro y lo miró directamente a los ojos.  
 –¡Por cinco monedas de oro, amigo mío, te compro veinte pavos como el tuyo! -se rio el comprador.  
 - Si valoras este pajarito en media moneda de oro, ¿cuánto debo pedir por mi pavo cebado? -meneó la cabeza Pedro. –El pavo pesa cien veces más que el ruiseñor.  
 –Un ruiseñor es una cosa y un pavo es otra. ¡No deberían compararse! -sonrió el comprador. –¡Escucha el canto del ruiseñor!...  
 –¡Bien! –rio Pedro el Astuto. –El ruiseñor canta, pero el pavo calla. Y ya sabes: ¡las palabras valen plata y el silencio, oro!

## EL CUERVO Y LA RANA

Un rico tenía un cuervo en una jaula y le enseñó a decir algunas palabras. Después de un tiempo, lo soltó y salió volando. Tan pronto como el cuervo llegó al campo, se detuvo en un arroyo donde croaban muchas ranas. Como sabía algunas palabras, pensó que entendería a las ranas. Y cuando las ranas se dieron cuenta de que el cuervo las escuchaba, una rana más grande se levantó y comenzó a presumir de que podía hablar tan bien y que aprendió todo esto por sí sola, sin ningún conocimiento especial, porque es muy inteligente y lista.

Luego le preguntó al cuervo si quería enseñarle también.

El cuervo le respondió:

–Ojalá pudieras enseñarme a no parlotear al viento tanto como vosotras, las ranas. Es mejor para una persona hablar menos, pero saber y que eso valga algo en el mundo y no parlotear día y noche sin que nadie lo respete.

## EL DINERO



Иво Георгиев, 10 г.  
 НЧ „Светлина – 1940“  
 Преподавател – Майя Чолакова

Ivo Georgiev, 10 years  
 NCC „Svetlina – 1940“  
 Teacher – Maya Cholakova

## NO ES SABIO, PERO AL MENOS TIENE VOZ

Un obispo se hizo famoso por ser muy codicioso. Una vez, los ricos del pueblo decidieron comprobar si de verdad era tan codicioso. Cogieron un burro, le pusieron un cabezal nuevo y una silla de montar nueva, le cortaron la crin y la cola y le ataron una ristra de monedas de oro en la cola. Fueron al palacio del obispo y llevaron al burro al patio. Le dijeron que traían un burro para que lo hiciera cura. El obispo se enfadó mucho y dijo:  
 –¿Dónde se ha visto que un burro sea cura?

Los ricos le dijeron que si no era posible, se irían. Pero cuando el burro se dio la vuelta para salir por la puerta, el obispo vio las monedas de oro y gritó:

—¿Y esas monedas?

Cuando le dijeron que el burro las llevaba para pagarle al obispo para que lo convirtiera en cura, el obispo indicó que devolvieran el burro. Y este rugió tan fuerte como pudo. El obispo concluyó:

—¡Gracias a Dios! No es un sabio, pero voz tiene: saldrá un cura de él.

## PEDRO EL ASTUTO, ALCALDE

Se reunieron en la plaza los aldeanos del pueblo de Petar el Astuto para elegir al alcalde. Pedro el Astuto también se presentó. Se puso un nuevo sombrero, porque sabía que había gente que juzgaba a una persona por el sombrero, no por la cabeza. Aquí llegó el rico del pueblo (el chorbadi): con una panza grande, una pipa larga y un rosario.

—Oye, Pedro, este sombrero que te pones se parece al sombrero de un hombre rico. ¡Déjame verlo!

Pedro le entregó su sombrero. El chorbadi lo tomó y para hacer reír a los aldeanos golpeó el sombrero en el suelo.

—¡Espérame para probar si truena!

Pedro se inclinó, recogió su sombrero del suelo, lo sacudió y dijo:

—¡Escuchen, paisanos, dejadme que os cuente un cuento!

Los aldeanos sabían que contaba ingeniosamente y se amontonaron a su alrededor. Pedro comenzó:

—Habéis oído hablar del antiguo rey judío Salomón. Se dice que conocía el pasado de las personas, adivinaba el futuro y entendía el lenguaje de todos los animales. Una vez Salomón invitó a todos los animales a su jardín: leones, osos, lobos, conejos, corzos, búfalos, caballos, burros. Os preguntaréis ¿por qué los invitó? Como entendía sus idiomas, quería escucharlos y reírse un poco, porque hablaban de muchas cosas divertidas entre ellos. El jardín real se llenó. Finalmente, llegó el burro. Cuando vio tantas bestias en un mismo lugar, irguió las orejas, se plantó delante de Salomón y comenzó a rebuznar a toda voz. Todas las bestias se miraron unas a otras, y Salomón se tapó los oídos. Cuando el burro se calló, el león se le acercó y le dijo:

—Pero, ¿qué estás haciendo?

—Rebuzno -respondió el burro-.

—¿Por qué lo haces?

—Es que si no me luzco delante de una asamblea tan grande, dónde me luzco —respondió el burro.

—Este es el cuento -terminó Hitar Peter-, ¿lo habéis entendido?

—Lo hemos entendimos muy bien —rompieron a reír los aldeanos.

El chorbadi del pueblo se escabulló y huyó. Entonces los aldeanos eligieron a Pedro el Astuto de alcalde

## EL MONO Y EL LECHERO

Un hombre decidió hacerse rico. Se levantó y se fue muy lejos, a algún lugar al otro lado del mar. ¿Qué podría ser? El hombre no tenía oficio. Finalmente, como había aprendido de su esposa a fermentar la leche, decidió convertirse en lechero. Hacía yogurt durante varios años, pero como no se puede poner agua en la leche, no tuvo suerte y no pudo hacerse rico. Empezó solo a vender leche: mitad leche, mitad agua. Así fue como se hizo rico. Un día preparó una bolsa de dinero y decidió regresar. Se subió al barco y se fue. Con todo eso, pero había en el barco un hombre que tocaba y bailaba con un mono. El lechero se sentó a contar y disfrutar del dinero, y el mono lo miró, lo miró, luego rápidamente tiró de su dinero, saltó y subió a lo alto del mástil. Se sentó arriba y comenzó a sacar las monedas una tras otra. Una moneda soltaba en la leche delante del lechero, otra tiraba al agua. Así sucedió. Porque una provenía del agua y la otra, de la leche.

## EL OJO HUMANO ES INSACIABLE

Érase una vez un campesino muy codicioso, codicioso no de comida, sino de propiedades. Aunque tenía muchas tierras, nunca tenía lo suficiente. Era como una enfermedad para él. Si no robaba, lo veía todo negro.

Cuando envejeció, dejó de robar, pero la tierra que poseía el seguía pareciendo poca. El pueblo se dio por vencido con él y lo dejó vivir a su antojo.

En este mundo, solo las águilas viven trescientos años, y una persona se va de este mundo antes para poder vivir un poco en el más allá también. Le llegó el turno también a este hombre. Y se murió. Pero no murió como es debido: sus ojos no se podían cerrar. Llegaron los ancianos –hombres y mujeres- intentaron de encerrarlos una y otra vez, pero no pudieron. Los ojos como platos, mirando, ¡qué miedo! Decidieron rescatar al hombre para que el mal lo abandone. Sacaron monedas, se las pusieron en los ojos, pero estos no se cerraron. Ponían a su lado ropa, comida, todas las cosas buenas y no lo conseguían. Finalmente, vino una anciana. Tomó un puñado de tierra y se lo puso al muerto. Sus ojos se cerraron de inmediato.

–¡Bueno, eso es todo! Este ojo humano, siempre insaciable, la tierra entera no le basta -dijo la anciana. –Aunque tú, como todos nosotros, solo necesitas dos metros de tierra.



## EL TRABAJO Y LA PEREZA



Йоанна Йорданова, 9 г.  
НЧ „Цанко Церковски – 1946“  
Преподавател – Р. Рачева

Yoanna Yordanova, 9 years  
NCC „Tsanko tserkovski – 1946“  
Teacher – R. Racheva

## TRABAJO Y PEREZA

Una vez el Señor y San Pedro emprendieron un viaje para ver qué estaba pasando en el mundo. En un lugar, un hombre gordo estaba tumbado a la sombra, comiendo manzanas y bebiendo aguardiente, mientras su mujer labraba la tierra con una azada. San Pedro se volvió hacia el Señor y le dijo:

–Señor, no has ordenado bien el mundo.

–¿Por qué, Pedro?

—¿Por qué juntaste a estos dos? Mira, cuanto más trabajadora esta mujer, tanto más perezoso su marido.

—Porque si no fuera por la mujer, él se moriría de hambre.

Más adelante pasaron por un huerto. Una mujer gorda estaba durmiendo en el huerto a la sombra, mientras que su marido le abanicaba con un pañuelo para refrescarla.

—¡Dios, no creaste bien el mundo! —dijo San Pedro nuevamente.

—¿Qué he hecho mal, bendito Pedro?

—¿Por qué le diste a una mujer tan perezosa un hombre tan bueno?

—Si no es por su marido, ella se morirá de calor y las moscas se la comerán.

## EL SEÑOR Y SAN ELÍAS

Una mujer pobre segaba el trigo para una mujer rica del pueblo. La rica apartaba los manojos de trigo haciendo como si trabajara mucho. Y el Señor y San Elías observaban desde

el cielo. Pero San Elías estaba velado con nueve velos, porque si no, al ver las travesuras de la gente, lanzaba truenos. El Señor, mirando desde arriba, se rio un poco. San Elías le preguntó:

—¿Por qué te ríes?

El Señor le dijo:

—Vi algo en la Tierra.

San Elías dijo:

—Levántame los velos.

Al principio el Señor no quería, pero luego le levantó los nueve velos.

San Elías, al mirar hacia abajo, mandó un rayo y mató a la mujer rica.

El Señor le dijo:

—Te has apresurado. Yo habría hecho que perdiera su riqueza y que le segara el trigo a la mujer pobre.

## NO ES ORO TODO LO QUE RELUCE

Un hombre fue a casa de un amigo suyo, artesano, y le dijo:

—¿Qué tal si me haces una cuna, porque tendré un hijo?

El artesano solo dijo:

—No es oro todo lo que reluce.

Pasó el tiempo y el niño nació. El padre fue a ver al amigo y le dijo nuevamente:

—Hazme la cuna, que mi hijo ha nacido.

—No es oro todo lo que reluce —sentenció el artesano y no dijo nada más.

Pasaron los años. El niño se convirtió en un mozo núbil. Se casó y pronto iba a tener un hijo. Fue al artesano y le dijo:

—Maestro, hazme una cuna que voy a tener un hijo.

—No es oro todo lo que reluce —respondió él y no dijo ni hizo nada más.

## EL MIRLO

Una vez a un mirlo lo llamaron para que ayudara en podar la vid y él dijo:

—No puedo, estoy construyendo mi nido ahora.

Luego comenzaron a cavar. Lo llamaron para cavar. Él dijo:

—Espera, tengo trabajo que hacer. Estoy poniendo huevos ahora.

Llegó la época de fumigar. Lo llamaron para fumigar y él dijo:

—Estoy incubando los huevos.

Le dijeron:

—¡Vamos, Mirlo, vamos a atar las viñas!

Él dijo:

—Ya he terminado de incubar, estoy alimentando a mis crías.

—¡Vamos, Mirlo, vamos a quitar la mala hierba.

Él dijo:

—Espera, que mis crías aún son pequeñas, no puedo dejarlas que se mueran.

Llegó la época de la vendimia.

—¡Vamos, Mirlo, vamos a recoger la uva!

Él dijo:

—Espera que reúna a las crías, que vamos a recoger la uva.

## EL PRÍNCIPE QUE APRENDIÓ A TEJER CESTAS

Un joven príncipe decidió casarse. Pero no quería a una joven cualquiera, de una familia real la quería. El rey del reino vecino tenía una hermosa hija. Decidió pedirle que fuera su esposa. Su padre envió casamenteros al padre de la bella princesa para pedirle la mano.

Al oír esto, el rey sonrió y se dijo a sí mismo: "Espera un momento, déjame hacer sudar a este muchachillo que ha decidido casarse con mi hermosa hija". Y dijo a los casamenteros:

—¡Escuchad, estoy agradecido a vuestro príncipe por el honor que me hace! Id y mandadle recuerdos de mí. Decidle que venga él mismo a verme, a pedir casarse con mi hija, que hablemos los dos... Si hay suerte, puede que se convierta en mi yerno.

Los casamenteros oyeron estas palabras, hicieron una reverencia y regresaron. Se lo comunicaron al príncipe exactamente como el rey les había encargado.

El príncipe fue a ver al padre de la bella princesa. Hablaron. Él le dijo:

—Bueno, príncipe, si quieres a mi hija, dime cuál es tu oficio, qué sabes hacer.

—Mi oficio, Su Majestad, es principesco.

—Bueno, con un oficio principesco ¿podrás alimentarla y cuidaros?

—Claro, Majestad, la alimentaré y cuidaré como tú sabes, ¡como a una reina!

—Lo sé, príncipe -le dijo el rey-, pero quiero que conozcas algún oficio y puedas mantener una casa con él. Cuando aprendas tal oficio, ven a verme y te daré inmediatamente a mi hija por esposa. De lo contrario, incluso si te conviertes en rey, aún así no te la daré.

Al oír estas palabras, el príncipe agachó la cabeza y regresó a su reino.

Le tenía muchas ganas a la hija del rey y se puso a pensar qué oficio aprender para poder casarse con ella. No se le ocurría nada, todos los ofi-

cios parecían no ser para él. Le daba mucha pena no poder aprender un oficio.

Movido por el dolor, salía a menudo a caminar por la ciudad, para ver cómo vivía y qué hacía la gente común. Una vez vio a un egipcio sentado sobre su alfombra, tejiendo una cesta. Lo miró durante una o dos horas y decidió aprender ese oficio. Llamó al egipcio al palacio para enseñarle. Como tenía un gran deseo por la hija del rey, progresó rápidamente y muy pronto aprendió a tejer hermosas cestas. Tan hermosas que eran mil veces mejores que las de su maestro. Vendió cada cesta a un precio alto. Con ese dinero ahora podría cuidar la casa y mantener a su novia. Decidió que era hora de volver a ver al rey, contarle qué oficio había aprendido y cuánto dinero podría ganar con él al día.

Lo recibió el rey. Al ver en qué maestro se había convertido, le dijo:

—¡Bien hecho, príncipe! No quería renunciar a mi hija, pero tú me obedeciste y aprendiste un oficio. No porque lo necesites para mantenerte ahora, sino porque la vida es una escalera. Unos suben, otros descienden y se empobrecen. Y los que no tienen oficio o mueren o llevan una vida pobre, no no como la de antes, en lo alto.

Cuando el príncipe oyó estas palabras, se maravilló de la sabiduría del rey y le dio las gracias de corazón. Luego se casaron.

## CIRUELAS POR BASURA

Un campesino se propuso casar a su hijo con una chica buena y trabajadora. Cargó un carro con ciruelas. Empezó a recorrer los pueblos para venderlas.

—Vamos, doy ciruelas por basura, ciruelas por basura —pregonaba, llevando el carro por las calles.

Se apresuraron a barrer las casas las mujeres, las mozas y las viejas, compitiendo en recoger más basura para recibir más ciruelas. Una llevó un saco lleno; otra, una fanega; otra, un delantal lleno. La llevan y presumen:

—Mirad cuánta basura he recogido en casa. ¡Qué suerte que haya venido ese vendedor tan tonto que nos la cambia por ciruelas!

El campesino recogía la basura, entregaba ciruelas. En algún momento, apareció una joven hermosa. Apretaba un pañuelo con un poco de basura dentro.

—Oh, moza hermosa, tienes muy poco —dijo el vendedor. —Por tan poca basura cuántas ciruelas te puedo dar.

—No tengo más, hombre, en absoluto. Esta basura no es de mi casa. Me la dieron mis vecinos por ayudarles a barrer.

El hombre, al oír esto, se puso muy contento.

—Una joven tan limpia y trabajadora, que no tiene basura en la casa, será la mejor esposa para mi hijo —pensó él y se la llevó de nuera.

## LA PEREZOSA BOGDANKA

Érase una vez una hija muy mimada, tan perezosa que no hacía nada. Iba creciendo y creció, convirtiéndose en una moza muy hermosa. Los mozos empezaron a cortejarla. La madre les decía a todos:

—Nuestra Bogdanka está mimada, no está acostumbrada a trabajar. Quien acepte llevársela deberá, cuando tenga frío, ponerla junto al fuego, y cuando tenga calor, alejarla del fuego. Nuestra Bogdanka no hace nada.

Al oír esto los jóvenes se marchaban. Nadie aceptaba casarse con una mujer así. Un día otro joven vino a preguntar por ella. Y la madre le dijo lo mismo:

—Nuestra Bogdanka está mimada, no sabe trabajar. Si dice "acercar" hay que moverla cerca del fuego; si dice "retirar" hay que alejarla del fuego.

El joven dijo:

—Estoy de acuerdo. Si me la dan, así lo haré.

Le dieron a Bogdanka, se casaron, organizaron una boda. Pero en la casa había dos nueras, mayores que ella. Madrugaban, cocinaban, limpiaban, lavaban la ropa y ella no hacía nada. Encendieron la estufa, flameaban con fuerza las llamas. Bogdanka gritó: “¡Retirar, retirar!”. Nadie vino a moverla. Se dio cuenta de que se iba a quemar los pies y se alejó sola corriendo.

Más tarde sintió frío.

—Acercar, acercar —invitaba a que la llevaran junto al fuego. No vino nadie. Simplemente sonreían y la observaban en su bochorno.

Bogdanka esperó y esperó un buen rato y al final, ella misma se trasladó al calor del fuego.

Se fueron a la cama por la noche, ella no conseguía dormirse. No había comido nada. Y les decía a sus ojos: “Dormíos, anda, ojitos, dormíos. ¿Acaso yo he comido y vosotros, no?”.

Como tenía hambre la pobre, no se dormía.

—Dormid, ojos míos, dormid, ¿acaso comí y no os di?

Nadie le responde, sus ojos están en silencio, el marido también. Se levantaron por la mañana. Las demás nueras ya se habían levantado hacía un rato, habían ordeñado las vacas, amasado la masa, habían preparado pan y habían puesto la mesa. Todos se sentaron, incluida Bogdanka. Su suegro se encargó de repartir el pan. Él puso un pedazo de pan delante de todos, pero no puso nada delante de ella. La suegra le preguntó:

—¿Por qué no has puesto un poco del pan delante de la novia?

—La novia no tiene hambre. Ella no ha trabajado y no tiene hambre.

¡Y ahora qué! Las otras dos nueras se levantaron, recogieron, barrieron, fregaron. Bogdanka no tocaba nada. Así pasaron dos días. Al tercer día, a las tres de la mañana, se levantó sigilosamente, se lavó, ordeñó las vacas, amasó un pan y preparó la comida. Puso la mesa. Todos se sentaron y ella se sentó también. Y el suegro comenzó a partir el pan. Le dio el trozo más grande a Bogdanka y le dijo:

—Nuera, hoy eres la que más ha trabajado y la que más tiene que comer.

Pasó el tiempo y un día la madre y el padre de Bogdanka vinieron de visita. Tan pronto como los vio desde lejos, cogió un saco de lana y bajó a su encuentro.

—Inmediatamente —les dijo —¡bajad del coche y poneos a trabajar! —Aquí no es como en casa. Aquí el que no trabaja no come.

## LA MUJER PEREZOSA CON LA ESCOBA

Un hombre se casó con una mujer muy perezosa. Ella no hacía ningún trabajo. Ni para limpiar la casa ni para cocinar. No se ordenaba nada en la casa. El hombre se preguntó qué podía hacer para que su esposa pudiera ser ama de casa como las demás. Día y noche seguía pensando en ello.

Una mañana cogió la escoba y la puso detrás de la puerta. Y le dijo a la escoba:

—Escucha, escoba, escucha, hermana, ahora salgo a hacer mi trabajo.

Tú debes levantarte y barrer la casa y el patio, barrer todo lo que haya caído al suelo. Luego amasarás el pan y cocinarás la cena. ¡Si no haces lo que te digo, te daré una buena paliza!

Su esposa lo oyó y pensó: "¡Qué tonto es este hombre! ¡Qué tonto! ¿Por qué no contrata a una criada para que limpie y ordene la casa? En lugar de esto se lo encarga a una escoba?".

El hombre regresó del mercado y, al ver que no había hecho nada, agarró la escoba por el mango y comenzó a pegar a la mujer con ella en la cabeza y en el cuerpo entero. Se puso a chillar la mujer, llorando:

—¿Por qué le pegas a esa escoba así, hombre? La primera vez que te desobedeció, perdónala. Si no te obedece la segunda vez, ¡entonces haz lo que quieras!

—Está bien lo que dices, mujer —aceptó el hombre. —Como es la primera vez, le perdono. Pero una segunda vez no le voy a perdonar.

Al día siguiente por la mañana, antes de salir, el hombre dio el mismo encargo a la escoba. Poco después llegó la madre de la mujer. Al verla con el cuerpo lleno de moratones, preguntó:

—¿Qué te pasa, hija?

Le contó cómo su marido había sacudido la escoba en ella.

—¿Y porque lo hizo, hija?

—Porque no cumplió lo que él le dijo que hiciera: barrer la casa y el patio, cocinar la cena.

—¡Ay, hija! —se le ocurrió a la madre —¡levántate y haz tú el trabajo, porque cuando tu marido llegue a casa, si el trabajo no está hecho, la escoba te volverá a pegar!

Entonces su hija se dio cuenta de lo que pasaba. Se levantó, barrió, limpió la casa, amasó pan, cocinó. Y desde ese día todo fue de bien a mejor.



## LA INTELIGENCIA

### EL RESPETO ES POR LA ROPA

**P**edro el Astuto era elocuente. La gente lo escuchaba con interés, se alegraba con él y se reía a carcajadas. Por eso, no había boda, bautizo o banquete sin su presencia.

Un día, uno de sus amigos se casaba. El amigo tomó una jarra de vino dorada, una ramita de boj y fue a invitarlo:

—Si vienes a la boda, te sentaré junto al padrino en la mesa —le dijo.

—¡Gracias! Haré lo posible por ir —respondió Pedro.

Se organizó una gran boda. Todos los invitados iban vestidos con sus mejores trajes. La mesa larga en el patio estaba llena de platos, panes y bebidas. A lo lejos se oían la algarabía, canciones y música. Pedro el Astuto llegó con su ropa vieja y gastada. Todos se burlaron de él. Ni su amigo ni los demás lo invitaron a sentarse en la mesa.

“La gente por la ropa te recibe, pero por la mente te despide”, pensó Pedro.

Se quedó un rato de pie, observando, sonrió levemente y se fue a su casa. Se cambió y volvió a la boda con su ropa nueva. En cuanto lo vieron, los jóvenes le hicieron paso. Se levantó el suegro, se levantó el padrino también, le estrecharon la mano, le hicieron hueco y lo sentaron entre ellos. Sin demora, le sirvieron comida y vino y lo animaron:

—¡Por favor, Pedro, come y bebe por la salud y la felicidad de los novios!

—¡Gracias! Les deseo que de uno nazcan mil, que el hogar y la mesa de los novios estén siempre llenos, que vivan en paz, amor y alegría —les bendijo Pedro. Luego levantó la copa de vino y empezó a derramarlo sobre su ropa.

Todos lo miraron sorprendidos.

—¿Qué haces, Pedro?

—Invito a mi ropa nueva —contestó Pedro el Astuto. —Que coma y beba, porque por lo visto es lo que estáis respetando.

## EL PROMETIDO Y LA JOVEN SABIA

Érase una vez un rey que tenía un hijo muy inteligente y hermoso. El niño creció y alcanzó la edad de casarse. El rey decidió buscarle una esposa digna de él. Llamó al noble más sabio y le pidió que buscara a una joven adecuada para su hijo.

Se marchó el noble, recorrió nueve reinos, preguntando y buscando, pero no encontraba a la joven perfecta. Fue en el décimo reino donde aprobó a una joven muy hermosa. Al hablar con ella, comprobó que era trabajadora y, además, muy inteligente. Regresó inmediatamente y le contó al rey que había encontrado a la joven ideal para el príncipe. El rey lo pensó un poco y dijo:

—Eres el noble más leal e inteligente que tengo. No pongo en duda tu juicio, pero necesito poner a prueba la inteligencia de la joven una vez más. Mandaremos un mensajero y descubriremos si entenderá bien el mensaje.

Mandó al mensajero con 12 monedas de oro, una hogaza de pan y un odre de vino y le dio instrucciones:

—Saluda a la joven de mi parte. Dile que la he elegido como futura nuera. Entrégale los regalos y dile:

—En nuestro país, el año tiene doce meses, la luna siempre sale llena y las cabras tienen cuatro patas.

El mensajero partió y después de pasar por nueve reinos llegó al décimo. Encontró a la joven hermosa, le hizo una reverencia hasta el suelo y dijo:

—Saludos, moza hermosa, de parte de mi rey! Él te eligió para nuera. Te envía estos regalos y me encargó que te dijera que en nuestro país el año tiene doce meses, la luna siempre sale llena y las cabras tienen cuatro patas.

La joven le dio las gracias y lo invitó a comer y descansar. Cuando estaba a punto de marcharse, le dijo:

—Saluda al rey de mi parte y dile que aquí el año tiene once meses, la luna sale menguada y las cabras tienen tres patas. Y dile también que no le saque un ojo a un cuervo.

El mensajero volvió y transmitió la respuesta de la joven. El rey admiró su sabiduría. Se dio cuenta de que era muy inteligente de verdad. El mensajero, sin saberlo, le llevó 12 monedas de oro, una hogaza de pan y un odre de vino. Y ella respondió que le habían entregado 11 monedas

de oro, un pan quebrado y vino probado. Primero, el rey se enojó con el mensajero por no haber entregado los regalos intactos, pero luego se echó a reír y le perdonó su tacañería y su glotonería. Además, la joven le había encargado que no le sacara el ojo al cuervo.

Ese mismo día, el hijo del rey fue con muchos invitados a buscar a su prometida. Cuando regresaron, celebraron una gran boda. Todo el pueblo comió, bebió y se alegró.



Габриела Димитрова, 10 г.  
Ателие „Приказен свят“  
Преподавател – Татяна Антонова

Gabriela Dimitrova, 10 years  
„Prikazen sviat“ Studio  
Teacher – Tatiana Antonova

## LA NECESIDAD ENSEÑA

Dos hermanos solían ir al bosque con su padre por leña. Un día, su padre les dijo:

—Niños, ¡id hoy solos por leña!

—Vale, papá —respondieron los niños. —Pero, ¿si se rompe el carro, quién lo arreglará?

—Si se rompe el carro, hijos, llamad a la necesidad. Ella lo arreglará.

Los chicos obedecieron a su padre. Uncieron a los bueyes, fueron al bosque, cortaron leña, la cargaron y comenzaron el camino de vuelta.

A mitad del camino, el carro se rompió. Los hermanos se detuvieron y comenzaron a gritar:

—¡Necesidad, necesidad, ven a arreglar el carro!

Gritaron y gritaron, pero nadie respondió. Empezó a oscurecer y la necesidad no aparecía. Al final, el hijo menor dijo:

—Hermano, esa tal maldita necesidad no va a venir. Ya ha oscurecido. Mejor arreglémoslo nosotros como podamos.

Los dos niños cogieron el hacha y las herramientas y poco a poco repararon el carro.

Cuando llegaron a casa, su padre les preguntó:

—Eh, ¿qué tal? Cómo os fue en el bosque?

—Pues vaya, el carro se rompió a mitad de camino. Llamamos y llamamos hasta quedarnos roncacos a la necesidad, pero nunca vino. Así que lo arreglamos nosotros tal como pudimos.

—Eso, hijos míos -dijo el padre-, es la necesidad. Cuando no hay nadie más que ayude, uno mismo encuentra la manera.

El camellero y sus camellos /Камиларят и камилите му

Un camellero, ya en su lecho de muerte, pidió que lo llevaran a despedirse de sus camellos por última vez. Cuando lo llevaron ante ellos, les dijo:

—Camellos míos, trabajé duro con vosotros toda mi vida. Gracias por todo. Os pido que seáis agradecidos también y os pido perdón si alguna vez os traté mal.

Los camellos respondieron:

—¡Señor! Te perdonamos y agradecemos todo, excepto una cosa: que siempre ponías a un burro para guiarnos.

## HÉROE



Милена Величкова, 9 г.  
НЧ „Роден край – 1931“  
Преподавател – Меглена Шаманова

Milena Velichkova, 9 years  
NCC „Roden kray“  
Teacher – Meglena Shamanova

## LA FUERZA DE KRALY MARKO

**K**raly Marko trabajaba con su tío, porque era huérfano y no tenía ni padre ni madre. Una vez, cuando fue a segar heno en el prado, su tío le llevó comida y lo encontró durmiendo bajo un peral. Al respirar Marko, el árbol

se movía arriba y abajo. Su tío se asustó de tanta fuerza y decidió separarse de él. Marko no quiso ni tierras, ni ganado. Lo único que pidió fue quedarse con un potrillo sarnoso que había nacido cuando él era mozo de cuadra. Ya desde su nacimiento, el potro era tan fuerte que, mientras mamaba, saltaba por encima de su madre de un lado al otro. Después de despedirse de su tío, Marko se convirtió en un gran héroe. Conquistó todos los puertos del Danubio y una gran parte de tierras en Rumanía.

Kraly Marko era un hombre fuerte. Tenía un caballo poderoso y valiente. Donde pisaba, las rocas se volvían blancas y brotaban manantiales de agua. Por donde pasaba, dejaba marcadas las huellas de su caballo, y así señalaba los límites de su reino. Hasta el día de hoy, aún se ven esas huellas.

Hace muchos años, Kraly Marko vino a Sliven. Era un hombre gigantesco, tan alto que se erguía por encima de las montañas. Caminaba por los campos sin esfuerzo y ataba las riendas de su caballo a una gran roca llamada la Argolla. Esa roca realmente parece hecha justo para eso, pero solo el caballo de Marko era lo bastante alto para quedar atado allí.

En la región de los Balcanes de Troyan hay un lugar llamado Las Mesas. Debajo está el Remolino Azul, donde Marko se bañaba. Desde allí saltó hasta el pico Chuchul, y con las piernas abiertas pisó hasta el Danubio para beber agua. ¡Uno de sus botines podía guardar doscientas cubetas de trigo!

Un pie de Kraly Marko estaba en el monte Mara Gidik y el otro, en la cima de Botev de la cordillera Stara Planina. Su cabeza tocaba las nubes.

Dios le quita la fuerza a Kraly Marko y le da más sabiduría /Бог взима силата на Крали Марко и му дава мъдрост

Cuando Marko se convirtió en el más grande de los héroes, una vez dijo:

—¡Si la Tierra tuviera un mango, la voltearía! Lo que está arriba, lo pondría abajo.

Pero Dios lo oyó y se asustó de que Marko realmente intentara voltear la Tierra y matara a toda la gente. Entonces, decidió quitarle algo de fuerza y se puso delante de él montando a un caballo. En sus manos llevaba un saco de tierra tan pesado que nadie podía cargarlo. Lo dejó en el camino y le dijo a Marko:

—Anda, joven, tráeme mi saquito.

Marko fue, levantó el saco y se lo trajo. Entonces Dios le preguntó:

—¿Era pesada la bolsa?

Él respondió:

—No, para nada.

Dios dijo entonces:

—Escucha, hijo. Si puedes cargar eso, harás hazañas aún más increíbles. Pero mejor será que tengas la mitad de fuerza y la mitad de astucia. Que la astucia te ayude.

Y así quedó. Marko perdió la mitad de su fuerza. Donde no podía vencer con fuerza, vencía con astucia. Y seguía siendo siempre victorioso.



### VANTARDISE

Le bœuf et la grenouille  
Moineau et alouette

### QUITTERA-T-IL SON HABITUDE?

Le loup et la pie  
Battu à cause de son entêtement

La paresseuse Bogdanka  
La femme paresseuse avec le balai

### L'INTELLIGENCE

Le respect, c'est les vêtements  
Le prince et la fille fûtée  
Le détresse à l'aide

## Conseil de père – succès de fils

Le chat dressé et la souris  
Le chat du pèlerin  
La souris des bois sur le bateau

### LE BIEN ET LE MAL

La tortue qui chevauche le lièvre  
Le pauvre homme et Saint Ilya  
Le prisonnier et l'araignée

### LES PAROLES

L'ourse et le mot blessant  
Le Rossignol et La Dinde  
Le corbeau et la grenouille

### L'ARGENT

Il n'était pas instruit, mais au moins il  
pouvait voter !  
Le malin Petar le maire  
Le singe et le laitier  
L'œil humain est insatiable

### TRAVAIL ET PARESSE

Les travailleurs et les paresseux  
Le père dieu et le Saint Ilya  
Travail vite fait, maître artisan déshon-  
oré  
Le corbeau  
Le prince qui apprend à tresser des  
paniers  
Des prunes pour des ordures

### HEROS

La force de Krali Marko  
Dieu prend la force de Krali Marko et  
lui donne plus d'intelligence

Ивайло Василев, 12 г.  
Арт клуб „Гeya“, Ловеч  
Преподавател: Кремена Попова

Ivaylo Vasilev, 12 years  
Art club „Geya“  
Teacher: Kremena Popova



## VANTARDISE

*Grande vantardise – grande bêtise.*

*Que chaque grenouille*

*connaisse sa marre !*

*La grenouille a vu que le taureau*

*lève la pâte et elle ... ?*

## LE BŒUF ET LA GRENOUILLE

Un jour, une grenouille vit un bœuf en train de paître dans un champ. Dès qu'elle le vit, elle en fut jalouse. Elle voulait, elle aussi, être aussi grande que lui.

Alors, elle commença à se gonfler. Tout en se gonflant, elle demanda aux jeunes grenouilles :

– Qui est le plus grand, le bœuf ou moi ?

– Pour l'amour de Dieu, le bœuf est plus grand ! – répondirent les jeunes grenouilles.

La vieille grenouille en devint encore plus envieuse. Elle se gonfla encore plus et demanda à nouveau :

– Et maintenant, suis-je plus grande que le bœuf ?

Mais les jeunes grenouilles ne pouvaient toujours pas lui dire autre chose que le bœuf était plus grand qu'elle.

Furieuse, la grenouille se gonfla de toutes ses forces... mais soudain, elle éclata et mourut.

C'est souvent ainsi dans la vie quand quelqu'un désire quelque chose qui ne lui est pas destiné.

*Alissa Halilov, 11 ans*  
*Алиса Халилов, 11 г.*



Алиса Халилов, 11 г.

Alissa Halilov, 11 years

## MOINEAU ET ALOUETTE

Un jour, un gros animal, une sorte de bête sauvage, passa près du moineau. Apeuré, il courut vers l'alouette pour se rassurer. Il commença à se plaindre :

– Voisine, je tremble de peur. Quelque chose d'énorme est passé devant ma maison !

– C'était quoi ?, lui demanda l'alouette.

– Je n'ai pas vu ce que c'était, mais c'était gros !

– Gros comment ? L'alouette déploya ses ailes devant le moineau pour montrer l'ampleur de ce qui venait de se passer. Le moineau répondit :

– Oh, non, gros, gros ! L'alouette leva ses ailes et demanda à nouveau :

– Eh bien, c'était ça ?

– Oh, très grand, très grand !

«Mon Dieu, quelle taille il avait?» dit l'alouette et demanda à nouveau :

– Eh bien, n'est-ce pas suffisant ?

Et elle a sauté un peu du sol pour montrer à quel point elle était grande. En colère contre la stupide alouette, le moineau lui dit :

– Quelle taille fais-tu pour vouloir imiter la taille des plus grands animaux !

*Ati Yuseinova, 11 ans*  
*Ати Юсеинова, 11 г.*

# QUITTERA-T-IL SON HABITUDE ?

## LE LOUP ET LA PIE

Un jour, le loup arrêta la pie et lui dit :  
– Allez, fuyons ! On ne peut plus vivre dans cette forêt.  
La pie demanda :  
– Qu’est-ce que tu ne trouves pas bien dans la forêt ? Regarde comme elle est belle !  
Elle regorge de nourriture.  
Et le loup répondit :  
– La forêt est belle, mais tu vois bien que tout le monde est contre moi !  
Quoi qu’il arrive de mal, c’est toujours moi qu’on accuse ! Et je n’ai aucun répit, ni de la part des chiens, ni des hommes !  
La pie demanda encore :  
– Et où iras-tu ?  
Le loup répondit :  
– J’irai dans une autre forêt, où personne ne me connaît, où les gens sont bons et les chiens dociles !  
– Et une fois là-bas, compère, tu laisseras tes habitudes et tes crocs ?  
demanda la pie.  
Le loup dit :  
– Eh bien ! Tu es vraiment stupide ! Où a-t-on vu qu’on peut abandonner ses habitudes et ses crocs ?  
Alors la pie dit :  
– Dans ce cas, où que tu ailles, tu ne seras jamais en paix ! Ce sont tes mauvaises habitudes et tes crocs acérés qui font que tout le monde est contre toi !

*Nikola Tonev, 12 ans*  
*Никола Тонев, 12 г.*



Меглена Манчева, 9 г.  
Ателие „Приказен свят“  
Преподавател –Татяна Антонова

Meglana Mancheva, 9 years  
„Prikazen sviat“ Studio  
Teacher –Tatiana Antonova

## BATTU À CAUSE DE SON ENTÊTEMENT

Il était une fois un âne, tellement têtu qu’il ne se passait pas un jour sans qu’il fasse preuve d’entêtement. Et une fois qu’il l’était, même si on le battait à mort, il ne bougeait pas d’un poil.  
Un jour, cet âne rencontra un cheval et lui demanda :  
– Dis-moi, cousin, comment puis-je me débarrasser des coups ? Pas un jour ne passe sans qu’on me batte ! Et quels coups ! Mon maître me rosse si fort qu’il n’y a plus un endroit sain sur mon corps, tous mes os me font mal !  
Le cheval écouta l’âne et lui dit :  
– C’est ton caractère d’âne qui te vaut tout ça, c’est pour ça qu’on te bat !

Mais l'âne se vexa et répliqua :

– Ah tu vois ! C'est parce que j'ai un caractère d'âne ! On me bat parce que je ne suis pas un cheval comme toi ! Pour rien d'autre ! Si seulement je pouvais devenir un cheval comme toi... !

Alors le cheval lui dit :

– Eh bien, deviens un cheval ! Raccourcis-toi les oreilles, teins-toi le pelage, et voilà, tu seras un cheval !

L'âne fut ravi. Il se coupa les oreilles, se teignit la fourrure, et ressembla à un véritable cheval. Ensuite, il alla voir son maître et lui dit :

– J'en ai assez que tu me battes parce que je suis un âne ! À partir d'aujourd'hui, je suis un cheval !

Le maître accepta. Et aussitôt, il l'attela à la charrette. Très bien, sauf que le chemin passait par la Maritsa, et il y avait un pont sur la rivière. Arrivé au milieu du pont, l'âne, fidèle à ses vieilles habitudes, s'entêta et refusa d'avancer. Alors le maître sortit la klimiya (pièce de bois carrée placée sur le côté du siège de la charrette pour soutenir les ridelles ou la charge), en fit un bâton, et commença à le frapper.

Alors l'âne s'écria :

– Attends, attends, maître ! Je ne suis pas un âne pour que tu me frappes ! Je suis maintenant un cheval !

Mais le maître lui répondit :

– Je ne te frappe pas parce que tu es un âne. Je te frappe à cause de ton entêtement.

*Emilijana Kovachev, 16 ans*

*Емилијана Ковачев, 16 г.*

## LE CHAT DRESSÉ ET LA SOURIS

Un cafetier avait appris à son petit chaton à porter un plateau de café aux clients.

Cela amusait beaucoup les gens.

Certains venaient même uniquement pour voir le chaton servir le café.

Pendant ce temps, le cafetier restait caché derrière le comptoir pour que le chaton ait l'air de faire tout cela tout seul.

Mais un jour, un client, qui observait tout cela attentivement, dit :

– D'accord, mais si je te montre une souris, on va voir si ce chaton est

vraiment si bien dressé. Il jetta le plateau et courra après la souris !

– Chut ! Pas question de montrer une souris ici ! - répondit le cafetier en chuchotant. – Ce chat n'a jamais vu de souris de sa vie et il ne sait même pas ce que c'est !

– Eh bien, demain, je vais en apporter une, et on verra bien ! - insista le client.

Ainsi fut dit, ainsi fut fait : les deux hommes se défièrent.

Le lendemain, le client revint avec une souris enfermée dans une boîte, pendant que le cafetier fixait un plateau sur le dos du chaton, comme d'habitude.

Dès que le chat vit la souris sortir, il bondit, jeta le plateau et attrapa la souris avec sa gueule.

Le client se tourna alors vers le cafetier et dit :

– Tu vois bien maintenant : l'instinct est toujours plus fort que l'éducation !

*Kapucine-Latinka Fremion, 16 ans*

*Капюсин-Латинка Фремион, 16 г.*

## LE CHAT DU PÈLERIN

Le chat réunit les souris pour faire ses adieux avant son départ en pèlerinage. Les souris se rassemblèrent autour de lui, mais personne n'osa s'approcher de lui ni dire quoi que ce soit. Et les petites souris s'évanouirent presque de peur, voyant à quel point il était effrayant.

Le chat avec de telles moustaches, de telles dents et avec de telles griffes, voyant que les souris étaient effrayées, commença à les rassurer et dit :

– Souris, assez de haine et d'animosité entre nous. Pardonnons-nous les uns les autres, car je pars en pèlerinage et nous ne nous reverrons plus, et une âme juste me cherche là-bas.

A peine avait-il prononcé ces mots qu'une vieille souris s'écriât :

– Vite par les trous, souris, par les trous ! Vu la façon dont sa moustache bouge, le chapeau du hajj ne lui va pas.

Les souris, entendant cela, se précipitèrent dans leurs trous, et le chat resta tout seul et fut en colère à cause de la peur des souris, qui n'attendirent pas ses griffes.

*Melissa Velinova, 14 ans*

*Мелиса Велинова, 14 г.*

## LA SOURIS DES BOIS SUR LE BATEAU

Une souris des bois, qui ne se nourrissait que d'herbe et de glands, est montée à bord d'un bateau. Là, elle rencontra les souris du bateau, qui lui racontèrent qu'il y avait à manger de tout : du blé, du sucre, du riz.

En entendant cela, elle fut très heureuse. Mais les autres souris lui dirent :

– Ici, tu peux manger tout ce que tu veux, mais il y a une seule chose que tu ne dois pas faire – ne ronge rien ! Sinon, ils comprendront qu'il y a une souris sur le bateau et ils mettront un piège pour t'attraper !

La souris mangea un peu de ceci, un peu de cela, mais au fond d'elle, le besoin de ronger quelque chose la démangeait.

Elle résista, résista, tenta de se retenir... Mais elle ne put se contenir plus longtemps: elle rongea et perça un sac.

Quand ils virent le sac troué, les humains comprirent qu'il y avait une souris à bord.

Ils installèrent un piège.

La souris des bois, en se promenant par ici, par là - clac - se retrouva prise au piège.

Elle se mit à couiner, et une des vieilles souris du bateau l'entendit. En la voyant dans le piège, elle lui dit :

– Ne t'avions-nous pas dit de ne rien ronger, sinon ils comprendraient qu'une souris est ici et poseraient un piège ? Maintenant, plus personne ne peut t'aider !

– Et que vont-ils me faire maintenant ? demanda la souris des bois.

– Quoi donc ? Ils vont t'attraper, t'asperger de pétrole et te brûler vive ! Et c'est bien ce qu'ils firent.

Qui abandonne facilement ses mauvaises habitudes – même celles qui le mènent à sa perte !

*Estir Atanassov, 14 ans  
Естур Атанасов, 14 г.*

## LE BIEN ET LE MAL

*Celui qui ne connaît pas le bien trouve le mal*

## LE LABOUREUR, LE LOUP ET LA RENARDE

Il était une fois un loup qui courait à perdre haleine. Derrière lui, des chiens de chasse aboyaient de plus en plus fort, prêts à le rattraper et à le déchirer. Le pauvre loup n'en pouvait plus, il ne savait plus où se cacher.

Tout à coup, il aperçut un laboureur avec sa charrette. Il courut vers lui et le supplia :

– S'il te plaît, cache-moi ! Les chiens vont me manger !

Le laboureur eut pitié. Il prit un grand sac, y fit entrer le loup, referma le sac avec du fil solide et le cacha dans sa charrette. Puis, il fit fuir les chiens. Grâce à lui, le loup était sauvé.

Quand les chasseurs furent bien loin, le laboureur revint pour libérer le loup. Il défit le sac, mais à peine celui-ci ouvert, le loup bondit et attrapa le bras du laboureur avec ses crocs !

– Que fais-tu ? s'écria l'homme.

– Je vais te manger ! grogna le loup.

– Mais pourquoi ? Je t'ai sauvé la vie !

– Peut-être, répondit le loup, mais c'est un homme qui me poursuivait. Et toi, tu es un homme, alors je vais te manger !

– Ce n'est pas juste, protesta le laboureur. Le chasseur voulait te faire du mal, moi, je t'ai aidé !

À ce moment-là, une renarde passa près d'eux.

– Attends, dit le laboureur. Appelons la renarde, qu'elle décide qui a raison. Si elle dit que tu dois me manger, alors je me laisserai faire.

Ils appelèrent la renarde. Le laboureur lui raconta tout : la fuite, le sac, la cachette, et maintenant, le loup qui voulait le dévorer.

La renarde hocha la tête.

– Hmmm... c'est une drôle d'histoire... Je ne comprends pas bien comment le loup était dans le sac. Tu veux bien y retourner, mon frère le Loup, pour me montrer ?

Le loup, curieux, entra de nouveau dans le sac.

– Attache le sac comme avant, dit la renarde au laboureur. Qu'on voie exactement comment c'était.

L'homme referma bien le sac.

– Et maintenant, prends une barre de fer, dit la renarde, et tape ! Car celui qui ne reconnaît pas le bien qu'on lui fait, mérite une bonne leçon !

Alors le laboureur prit un gros morceau de fer de sa charrette et frappa le sac de toutes ses forces. Il frappa, frappa, jusqu'à ce que le loup ne puisse plus faire de mal à personne. Et la morale de l'histoire : Quand on oublie le bien qu'on nous fait, on finit par recevoir le mal.

*Lilia Rezzai, 14 ans*

*Лилия Резай, 14 г.*

*Viens, Le mal, car sans toi c'est pire!*

## LA TORTUE QUI CHEVAUCHE LE LIÈVRE

Un jour, un lièvre s'est caché dans des buissons et y est resté. Pendant ce temps, une tortue est arrivée et l'a chevauché. Mais le lièvre ne bougea pas. Au même moment, une fourmi passa, et quand elle vit le lièvre monté, elle lui dit :

– En es-tu arrivé là, oh Zaiyo, pour te laisser chevaucher par une quelconque tortue ?

Le lièvre dit alors :

– Petite fourmi, il y a un dicton : viens au mal, car sans toi c'est pire ! La tortue, m'a chevauché, mais elle me cache aussi à l'aigle qui plane dans le ciel.

*Dave-Steven Heron, 12 ans*

*Дейв-Стивън Ерон, 12 г.*

*L'envieux est aveugle*

## LE PAUVRE HOMME ET SAINT ILIA

Il était une fois un pauvre homme. Il ramenait du bois de la montagne, il le vendait et mangeait avec ça. Un jour, il a rencontré saint Ilia et ils ont parlé. Quand ils se dit bonjour, le pauvre a dit qu'il allait bientôt mourir. Saint Ilia a voulu l'aider parce que c'était très dur pour lui, alors il l'a aidé. Saint Ilia a vu qu'il avait une grosse charge et lui a donné un petit âne pour qu'il porte le bois à sa place. Le pauvre a accepté. Il se sont mis d'accord que le lendemain, Saint Ilia irait demander à Dieu de lui donner un âne.

Alors Saint Ilia est allé voir Dieu et il a demandé qu'il donne au pauvre un petit âne. Dieu a dit qu'il fallait d'abord demander à son voisin de prêter un âne et après il déciderait. Comme ils avaient décidé ils sont revus le lendemain et Saint Ilia lui a raconté ce que Dieu avait dit.

– Oh ! – dit le pauvre – demander à Dieu de donner deux ânes à mon voisin, même s'il a un peu, non, Saint Ilia, ni lui ni moi on veut ça.

Moi je prie Dieu jour et nuit, et toi tu me dis des trucs comme ça.

Alors Saint Ilia – lui dit ;

– Toi, vieux, même si tu as beaucoup d'ânes tu n'auras rien de bon, tu vas mourir et tu ne verras jamais le paradis.

Voilà ce que Dieu m'a dit.

*Amina-Violette Vasseur, 12 ans*

*Амина-Виолет Васър, 12 г.*

*Fais du bien pour trouver du bien!*

## LE PRISONNIER ET L'ARAIGNÉE

Il était une fois un homme qui était étendu dans un cachot. Il était là depuis neuf années entières.

Un jour tout à coup, une araignée tomba sur son visage. Il l'attrapa. Et l'araignée lui demanda :

– Rends-moi la liberté, Monsieur, un jour arrivera où je pourrai te remercier.

Le prisonnier dit :

– Avec quoi une araignée peut-elle me remercier ?

L'araignée répondit :

– Un jour arrivera et tu verras !

Et le prisonnier libéra l'araignée dans la nature. Le temps s'écoula et le prisonnier eut la chance de s'enfuir de prison. Mais il était poursuivi par les geôliers. Lui il se cacha dans une grotte très sombre. Dès qu'il fut à l'entrée de la grotte, une araignée sortit et commença à tisser sa toile.

Quand les poursuivants arrivèrent, elle avait déjà terminé sa toile. Les poursuivants entrèrent et virent la toile. Ils dirent :

– Il ne peut pas être là, sinon il aurait cassé la toile. Allez, on va le chercher autre part.

Et ils partirent. Comme ça le prisonnier fut sauvé. Alors l'araignée lui dit :

– Ah monsieur, tu as vu, j'ai pu te remercier pour ta gentillesse, puisque je suis tombée sur

ton visage ! Puisque tu m'as libéré dans la nature ! Tu as fait du bien pour trouver du bien !

*Eva Kourtev, 11 ans*

*Ева Куртев, 11 л.*



## LES PAROLES

*Une mauvaise blessure guérit mais  
une méchante parole ne s'oublie pas.*

## L'OURSE ET LE MOT BLESSANT

**D**ans une forêt, il y avait une grotte dans laquelle vivaient des ours.

Un jour, un homme parti chercher du bois, trouva un ourson échappé de la grotte, accroché dans un buisson sur la colline et ne pouvait pas s'en dégager. L'homme le vit, eu pitié et alla le sortir du buisson et le ramena dans la grotte. Puis il ramassa du bois. La maman ourse avait tout vu, s'est approchée de l'homme et lui dit :

– Tu m'as rendu un grand service, veux-tu que l'on devienne amis ?

L'homme eut peur, mais que pouvait-il faire ? Il prit son courage à deux mains, et petit à petit, ils devinrent de grands amis avec l'ourse. Lorsqu'il partit, ils convinrent que, chaque fois que l'homme viendrait dans la forêt, il chercherait l'ourse à cet endroit, afin qu'ils puissent se voir.

Un jour, alors qu'ils se quittaient, ils s'embrassèrent sur la bouche. L'homme lui dit :

– Eh bien, mon amie, tout est beau chez toi, mais il y a quelque chose qui ne va pas : tu as mauvaise haleine !

L'homme ne pensa pas à ce qu'il venait de dire et ne devina pas non plus qu'il avait blessé l'ourse. Elle le prit très mal mais ne lui dit rien, elle se mit sous son cou et l'implora :

– Frappe-moi aussi fort que tu peux sur la tête avec la hache, sinon je te dévore !

L'homme était déconcerté, il la supplia de ne pas le forcer à le faire. Il comprit qu'il n'avait pas le choix, et il la frappa avec la hache et causa une grande blessure. Ils se séparèrent en convenant de se donner rendez-vous à cet endroit.

Plusieurs fois après cela, l'homme se rendit plusieurs fois dans les bois, mais jamais il ne rencontra l'ourse. Des années plus tard, il la rencontra par hasard. Ils se reconnurent, se saluèrent, discutèrent, et au moment où l'homme s'en allait, l'ourse lui dit :

– Regarde bien, mon ami, vois-tu la blessure que je t'ai demandé de me faire ?

L'homme écarta les poils du cou – la blessure était guérie, et il n'y avait même pas de cicatrice,

Il dit à l'ourse :

– Mon amie, on ne voit même pas qu'il y avait une blessure, et pourtant, je t'ai frappé si fort.

L'ourse lui dit alors :

– Tu vois, mon ami, que la blessure est guérie et que je l'ai oubliée, alors que la parole que tu m'as dite, je ne l'oublierai jamais tant que je vivrai.

Anne-Michelle Heron, 15 ans

Ан-Мишел Ерон, 15 г.

*La parole n'est pas une flèche  
mais peut percer le cœur*

## LE ROSSIGNOL ET LA DINDE

**H**itar Petar est allé au marché pour vendre une dinde. A côté de lui il y avait un autre marchand qui tenait une cage et dans la cage, chantait un rossignol.

Une personne s'est arrêtée pour écouter le chant du rossignol. Il a demandé au vendeur :

– Tu veux combien pour le rossignol ?

– Une demi-pièce d'or – a répondu modestement le vendeur.

– Ce n'est pas cher. Il chante bien ! – a dit l'homme et à commencer à évaluer la dinde.

– Et toi, tu veux combien pour la dinde ? – a demandé t'il a Hitar Petar.

– Cinq pièces d'or ! – a répondu Hitar Petar en le regardant droit dans les yeux.

– Pour cinq pièces d'or, moi j'achèterai vingt dindes comme la tienne! a rigolé l'acheteur.

– Si tu estimes ton petit oiseau une demi-pièce d'or, moi je dois demander combien pour ma grosse dinde ??? La dinde est cent fois plus lourde que le rossignol.

– Le rossignol est une chose, la dinde est une autre. Il ne faut pas les comparer ! – a souri l'acheteur. – Ecoute le chant du rossignol !...

– He-He ! a rigolé Hitar Petar. – Le Rossignol chante et la dinde non. Et comme tu sais, la parole vaut de l'argent, le silence – vaut de l'OR.

Karina Ouzunov, 10 ans

Карина Узунов, 10 г.

*La parole coûte de l'argent mais  
le silence vaut de l'or*

## LE CORBEAU ET LA GRENOUILLE

**U**n maître avait un corbeau en cage et lui avait appris à dire quelques mots. Avec le temps, il le relâcha, et le corbeau s'envola. Une fois arrivé dans les champs, il s'arrêta près d'une mare où de nombreuses grenouilles coassaient. Comme il connaissait quelques mots, il pensa qu'il comprendrait les grenouilles.

Mais quand les grenouilles remarquèrent que le corbeau les écoutait, une plus grosse grenouille se mit à se vanter. Elle disait qu'elle savait parler si bien et qu'elle avait appris tout cela toute seule, sans beaucoup d'études, car elle était très intelligente et mémorisait vite. Puis, elle demanda au corbeau s'il voulait qu'elle lui apprenne aussi.

Le corbeau lui répondit :

– Si seulement tu pouvais m'apprendre à ne pas dire autant de bêtises que vous, les grenouilles. Il vaut mieux parler peu, mais que ce qu'on dit ait de la valeur dans ce monde, plutôt que de bavarder jour et nuit sans que personne ne vous écoute.

Dilara Yusein, 8 ans

Дилара Юсеин, 8 г.

## L'ARGENT

*Avec de l'argent, même un âne peut devenir maire*

### IL N'ÉTAIT PAS INSTRUIT, MAIS AU MOINS IL POUVAIT VOTER !

Un évêque faisait un tour dans une ville, et il entendit dire qu'un homme très intéressé par l'argent voulait devenir maire.

Alors, les notables du village décidèrent de lui faire une farce, car il était avide d'argent.

Ils prirent un âne, lui mirent une nouvelle bride et un nouveau harnais, lui peignèrent la crinière et la queue, et attachèrent autour de son cou une bourse pleine d'or.

Ils l'emmenèrent dans le manoir de l'évêque, en le présentant comme leur nouveau maire.

L'âne, bien sûr, se tenait là, hochant la tête comme un vrai chef, et les notables dirent à l'évêque :

– Voici notre nouveau maire, nous l'avons choisi !

L'évêque, étonné, leur dit :

– Mais c'est la première fois que je vois un âne devenir maire !

Les notables lui répondirent :

– Oui, Monseigneur, mais nous n'avions pas d'autre choix, et nous l'avons élu.

L'évêque, intrigué, s'approcha, aperçut la bourse pleine d'or et s'exclama :

– Qu'est-ce que c'est que cette bourse ?!

Les notables lui répondirent :

– C'est l'offrande du maire pour vous, Monseigneur, et il dit que vous devez bénir son mandat, car il a payé autant que dix voix !

L'évêque s'écria :

– Merveilleux ! Il n'est peut-être pas instruit, mais au moins il sait voter – vive l'âne !

*Dimo Ivanov, 10 ans*

*Димо Иванов, 10 г.*

## LE MALIN PETAR LE MAIRE

Le malin Petar devient maire Les villageois du village du malin Petar se sont rassemblés sur la place pour élire un maire. Le malin Petar est également sorti. Il a mis sa nouvelle chapka/ chapeau parce qu'il savait qu'il y a des gens qui jugent les personnes par leur apparence et non par leur intelligence. Voici venir le berger du village Avec son gros ventre, une longue pipe (moustache ?) et un chapelet.

– Hé, Petar, cette chapka que t'as mis ressemble à celle du berger. Laisse-moi le voir.

Le malin Petar lui tendit ça chapka. Le berger la pris et pour faire rire les villageois jettes la chapka par terre. (Hitar Petar lui tendit son chapeau. Le riche le prit et, pour faire rire les villageois, il frappa le chapeau contre le sol.)

– Attends laisse-moi voir si ça fais du bruit! (s'il gronde comme le tonnerre !) Le malin Petar se pencha,(ramassa) la chapka, (la secoua et lui dis)donner un coup de pieds et dis:

– Écouter paysans laissez-moi vous raconter une histoire! Les villageois savaient qu'il pouvait raconter des histoires plein d'esprit et alors ils se rassemblèrent autour de lui. Le malin Petar commença:

– Vous avez entendu parler de l'ancien roi juif Solomon:

On dit qu'il connaissait le passé des (hommes), devinait l'avenir et (et pouvait comprendre la langue des animaux) comprenez le langage de tous les animaux / tous les êtres vivants. Un jour Solomon invita tous les animaux dans son jardin lions, ours,loups, lapins cerf, buffles chevaux ânes. (Vous vous demandez pourquoi il les avait invités ?) Il comprenait leur langage il avait envie de les écouter et de rire, car Ils se disaient beaucoup de choses drôles. Le jardin royal était plein. Enfin l'âne est aussi arrivé. En voyant tant de bête au même endroit, Il dressa les oreilles se tint devant Solomon et se mit à rugir (se mit à braire) aussi fort qu'il pouvait se mit à braire aussi fort qu'il pouvait. Tous les animaux le regardèrent, et Salomon se boucha les oreilles. Quand l'âne se tut, le lion s'approcha de lui et lui demanda :

– Hé que fais-tu? – Je rugis (braie ) répondît l'âne.

– Pourquoi braies-tu ?

– (Comment ne pas braire ? répondit l'âne. Dans un si grand rassem-



Максимилян Бонев, 8 г.  
БУ „Родна реч омайна“, Бонди

Maksimilian Bonev, 8 years  
BS "Rodna rech omaйна", Bondy

blement, si je ne me montre pas, où vais-je me faire remarquer ?)

– Voilà l'histoire- termine le malin Petar.

– L'avez-vous compris? – Nous l'avons très bien comprise- ont commencer de rire les villageois. Le berger du village s'échappée et s'est enfui.

– Les villageois ont choisi le malin Petar pour maire.

*Maximilian Bonev, 8 ans*

*Максимилян Бонев, 8 г.*

*Il est reparti là d'où il est venu*

## LE SINGE ET LE LAITIER

Un homme a décidé de devenir riche. Il est parti loin quelque part au-delà de la mer. Que pouvait-il faire ? Pourquoi pas laitier ? Il savait faire du yaourt parce qu'il avait appris de sa femme. Il a fait ça pendant quelques années, ça n'a pas marché pour lui, parce qu'il ne pouvait pas rajouter de l'eau dans le yaourt, il n'a pas pu devenir riche. Il a commencé à vendre uniquement du lait : moitié lait, moitié eau. C'est comme ça qu'il est devenu riche. Il a récupéré un sac d'argent et il a décidé de rentrer au pays. Il est monté à bord d'un bateau et il est parti. Mais dans le bateau il y avait un homme qui faisait de la musique et jouait avec un singe. Le laitier s'est assis pour compter son argent, le singe l'a regardé, regardé, puis lui a tiré l'argent et a sauté, il a grimpé au sommet du mat. Il s'est assis et a commencé à sortir pièce après pièce.

Il laisse tomber un billet dans le lait devant le laitier, un autre dans l'eau. C'est comme ça que ça s'est passé. Parce que l'un était fait d'eau et l'autre de lait.

*Karoline Kavlak, 13 ans*

*Каролин Кавлак, 13 г.*



Иван Цонински, 11 г.  
Ателие „Приказен свят“.  
Преподавател – Татяна Антонова.

Ivan Tsoninski, 11 years.  
„Prikazen sviat“ Studio.  
Teacher – Tatiana Antonova.

## L'ŒIL HUMAIN EST INSATIABLE

*I*l était une fois un paysan très avide, non pas de nourriture, mais de terres. Il cherchait toujours à acquérir plus de terrain, mais cela ne lui suffisait jamais. C'était comme une maladie pour lui. S'il ne prenait pas ou ne volait pas, le monde lui semblait sombre.

Avec l'âge, il abandonna le vol, mais son obsession pour la terre ne faiblit pas. Le village leva les mains et le laissa vivre comme il l'entendait.

Dans ce monde, seuls les aigles vivent trois cents ans, mais l'homme part plus tôt, pour vivre aussi dans l'autre monde. Son tour arriva également. Il mourut.

Mais il ne mourut pas comme les autres – ses yeux ne pouvaient pas se fermer. Des vieilles femmes et des hommes vinrent essayer de les fermer, en vain. Ses yeux restaient grands ouverts, regardant fixement, effrayant ceux qui le voyaient.

Finalement, ils décidèrent de “racheter” le défunt, espérant ainsi chasser le mal. Ils posèrent une pièce sur ses yeux – ils ne se fermèrent pas. Ils placèrent autour de lui des vêtements, de la nourriture, de belles choses – mais ses yeux restaient ouverts.

Alors, une vieille grand-mère sortit sur le chemin, prit une poignée de terre, la ramena et la saupoudra sur le défunt. Ses yeux se fermèrent immédiatement.

— Eh bien, voilà ! Cet œil humain, toujours insatiable, toujours en quête de plus de terres, dit – elle la vieille dame.

À toi aussi, tout ce dont nous avons besoin, c'est de deux pas de terre, comme tout le monde.

*Atina Todorov, 7 ans*  
*Атина Тодоров, 7 г.*

## TRAVAIL ET PARESSE



Мелиса Халилов, 11 г.  
БУ „Родна реч омайна“, Бонди

Melissa Halilov, 11 ans  
BS “Rodna rech omayna”, Bondy

## LES TRAVAILLEURS ET LES PARESSEUX

Un jour, le Seigneur et saint Pierre partirent pour voir ce qui se passe dans le monde.

À un endroit, un homme gros était allongé à l’ombre, mangeait des pommes et buvait de la rakia, tandis que sa femme bêchait la terre avec une houe. Saint Pierre se tourna vers le Seigneur et lui dit :

– Seigneur, tu n’as pas bien organisé le monde !

– Pourquoi, Pierrot ?

– Pourquoi as-tu rassemblé ces deux-là ? Regarde, la femme travaille tant, et l’homme est tellement paresseux !

– Parce que, si ce n’était pas pour la femme, il mourrait de faim.

Plus loin, ils passèrent près d’un jardin. Dans le jardin, une femme forte dormait à l’ombre, et l’homme filait de la laine et, de temps en temps, agita un chiffon au dessus d’elle pour la rafraîchir.

– Seigneur, tu n’as pas bien organisé le monde ! – dit à nouveau saint Pierre.

– Qu’ai-je fait de mal, bienheureux Pierre ?

– Pourquoi as-tu donné à un homme si bon une femme aussi paresseuse ?

– Si ce n’était pas pour son mari, elle mourrait de chaleur et les mouches la mangeraient.

*Violetta Rusanov, 11 ans*

*Виолета Русанов, 11 г.*

## LE PÈRE DIEU ET LE SAINT ILYA

Une femme pauvre moissonnait à une notable. La notable prenait les gerbes, prétendants qu’elle moissonnait beaucoup. Père dieu et Saint Ilya regardaient du ciel.

Mais Saint Ilya était voilé avec neufs voiles, sinon il voyait les personnes comment faisaient des vilénies et il tonnait.

Le père dieu regardant du haut a sourit.

En souriant, Saint Ilya lui a demandé :

– Pourquoi tu souris ?  
 Le Père dieu lui dit:  
 – J’ai vu quelque chose sur terre.  
 Saint Ilia lui a dit:  
 – Relève moi les voiles.  
 Au début le Père dieu n’a pas voulu, mais puis lui à relevé les neufs voiles.  
 Quand Saint Ilia a regardé, a tonné et a tué la notable.  
 Le Père dieu lui a dit :  
 – Ah, tu as été hâtif.  
 Moi, j’aurais fait ainsi qu’elle s’appauvrisse et qu’elle moissonne pour la femme pauvre.

*Dave-Steven Heron, 12 ans*  
*Дейв-Стивън Ерон, 12 г.*

## TRAVAIL VITE FAIT, MAÎTRE ARTISAN DÉSHONORÉ

**U**n homme alla voir un ami à lui et lui dit :  
 – Peux-tu me fabriquer un berceau ? Car je vais avoir un fils.  
 Le maître artisan répondit simplement :  
 – Le travail précipité est une honte pour le maître.  
 Le temps passa et l’enfant naquit. Le père retourna voir l’artisan et lui dit à nouveau :  
 – Fabrique-moi le berceau, mon enfant est né.  
 – Le travail précipité est une honte pour le maître, répondit l’artisan et ne dit rien de plus.  
 Les années passèrent. Le petit garçon devint un jeune homme en âge de se marier.  
 Il se maria et, bientôt, allait avoir un fils à son tour. Il alla voir l’artisan et lui dit :  
 – Maître, peux-tu fabriquer un berceau ? Car je vais avoir un fils.  
 – Le travail précipité est une honte pour le maître, répondit l’artisan et ne dit rien de plus, ni ne fit quoi que ce soit.

*Melissa Halilov, 11 ans*  
*Мелиса Халилов, 11 г.*

*Malade pour travailler mais  
sain pour manger*

## LE CORBEAU

**U**n jour, le corbeau a été appelé pour couper les vignes, il a répliqué :  
 – Je ne peux pas, je suis en train de construire mon nid.  
 Ensuite, ils ont commencé à bêcher. Ils l’ont appelé pour bêcher, il a répondu :  
 – Attends, je suis occupé. Je ponds des oeufs maintenant.  
 Il se sont mis à asperger. Ils l’ont appelé pour qu’il asperge, il a répondu :  
 – Je suis en train de couvrir mes œufs.  
 Ils ont répondu :  
 – Allez, le corbeau, on va faire les attaches!  
 Le corbeau a répondu :  
 – Les poussins ont éclos, je suis en train de les nourrir.  
 – Allez, le corbeau, vient désherber!  
 Il a répondu :  
 – Attends, mes poussins sont encore trop petits, je ne vais pas les laisser.  
 Le temps est venu pour la récolte.  
 Il a répondu :  
 – Attends, je réuni les petits pour qu’on aille faire la récolte.

*Emilian Rezzai, 12 ans*  
*Емилиан Реззай, 12 г.*

*Le maître est désigné par son travail*

## LE PRINCE QUI APPRIT À TRESSER DES PANIERS

**U**n jeune prince décida de se marier. Mais il ne voulait pas épouser n’importe qui – il voulait une jeune fille de sang royal. Le roi d’un royaume voisin avait une très belle fille. Le prince décida donc de la demander en mariage. Il envoya des émissaires chez le roi, pour demander la main de la princesse.

Quand le roi entendit cela, il sourit et pensa :



Ева Куртев, 11 г.  
БУ „Родна реч омайна“, Бонди

Eva Kurtev, 11 ans  
BS “Rodna rech omayna”, Bondyi

« Attends un peu, je vais faire transpirer un peu ce prétendant qui veut épouser ma si jolie fille. »

Et il dit aux émissaires :

– Écoutez, messieurs, je remercie votre prince pour l’honneur qu’il me fait ! Rentrez chez vous et portez-lui mes salutations. Dites-lui aussi de venir lui-même me demander ma fille en mariage. Nous parlerons... et si le destin le veut, peut-être deviendra-t-il mon gendre.

Les émissaires s’inclinèrent, retournèrent chez le prince et lui transmirent exactement les paroles du roi.

Le prince se rendit donc auprès du père de la belle princesse. Ils discutèrent. Le roi lui dit :

– Et bien, cher prince, puisque tu veux ma fille, dis-moi quel est ton métier, que sais-tu faire ?

– Mon métier, ô roi vénéré, c’est d’être prince.

– Et avec un métier de prince, sauras-tu la nourrir, prendre soin d’elle ?

– Mais bien sûr, ô roi vénéré, je la nourrirai et prendrai soin d’elle comme il se doit, en prince !

– Je n’en doute pas, prince – dit le roi –, mais je veux que tu connaisses un métier manuel, un vrai savoir-faire, avec lequel tu pourrais faire vivre une maison. Quand tu auras appris un métier, reviens me voir, et aussitôt je te donnerai ma fille. Sinon, même si tu deviens roi, je ne te la donnerai pas.

À ces mots, le prince baissa la tête et retourna dans son royaume.

Il désirait ardemment la princesse, et commença à réfléchir à quel métier il pourrait apprendre pour pouvoir l’épouser. Rien ne lui venait à l’esprit, tous les métiers lui semblaient inadaptés. Il était très attristé de ne pas savoir quoi apprendre. Souvent, il sortait en ville pour se promener, observer comment vivaient les gens simples, ce qu’ils faisaient.

Un jour, il vit un Égyptien assis sur son tapis en train de tresser un panier. Il l’observa pendant une heure ou deux, et décida d’apprendre ce métier. Il fit venir l’Égyptien au palais pour qu’il le lui enseigne. Comme il avait un grand désir d’épouser la princesse, il progressa très vite et apprit rapidement à tresser de magnifiques paniers. Ils étaient mille fois plus beaux que ceux de son maître. Chaque panier se vendait à prix élevé. Avec cet argent, il pouvait désormais entretenir une maison et nourrir une épouse.

Il décida qu’il était temps de retourner voir le roi pour lui montrer le métier qu’il avait appris et lui dire combien il gagnait par jour.

Le roi l’accueillit. En voyant le maître qu’il était devenu, il lui dit :

– Bravo, prince ! Je ne voulais pas donner ma fille, mais tu m’as écouté et tu as appris un métier. Pas parce que tu en as besoin aujourd’hui pour vivre, mais parce que la vie est une échelle – certains montent, d’autres descendent et tombent dans la misère. Ceux qui n’ont aucun métier, soit ils meurent, soit ils vivent une vie pauvre, bien différente de celle qu’ils avaient en haut.

En entendant ces paroles, le prince comprit la sagesse du roi et le remercia de tout cœur. Ensuite, ils célébrèrent le mariage.

Ne me vante pas une beauté, vante-moi une travailleuse

*Ivelina Ivailova, 18 ans et Dimana Velikova, 16 ans*

*Ивелина Ивайлова, 18 г. и Димана Великова, 16 г.*

*Ne vante pas la belle, vante la travailleuse !*

## DES PRUNES POUR DES ORDURES

Un paysan décida de marier son fils à une fille, gentille et travailleuse. Il chargea sa voiture de prunes. Il partit de village en village pour les vendre.

– Allez-y, des prunes pour des ordures, des prunes pour des ordures ! – hurlait le paysan en conduisant sa voiture dans les rues. Des femmes, des jeunes filles et des grand-mères se précipitaient de balayer leurs maisons.

Elles concouraient pour ramasser le plus d'ordures possible, afin de prendre davantage de prunes. L'une ramène un gros sac, l'autre un seau, la troisième – un tablier. Elles ramènent et se vantent :

– Regardez combien d'ordures j'ai ramassé chez moi ! heureusement que ce stupide producteur est venu pour les lui donner, pour avoir des prunes. Le paysan récupérerait les ordures et donnait des prunes. Tout d'un coup une belle fille arriva. Elle tenait peu d'ordures dans une serviette.

– Voyons belle jeune fille, tu en a très peu ramassé, dit le producteur. Pour si peu d'ordures combien de prunes vais – je te donner ! Nous n'en avons pas davantage, mon oncle, nous n'en avons point. Ces ordures ne viennent pas de chez nous. Les voisins me les ont donnés pour les avoir aidés à balayer. Lorsque le producteur entendit cela, il se réjouit beaucoup.

– Une telle fille propre et travailleuse qui n'a pas d'ordures chez elle. Elle sera la meilleure maîtresse de maison pour mon fils. – se dit-il et l'a pris pour sa belle-fille.

*Daniel Dimov, 9 ans  
Даниел Димов, 9 г.*

*Celui qui ne travaille pas  
ne doit pas manger.*

## LA PARESSEUSE BOGDANKA

Il y avait une fille choyée, mais tellement paresseuse qu'elle ne faisait rien. Elle a grandi, a grandi, est devenue une très belle jeune fille. Les jeunes hommes ont commencé à la demander. Sa mère disait toujours :

– Notre Bogdanka est choyée, elle n'est pas habituée à travailler. Celui

qui accepte de la prendre, s'il fait froid – qu'il allume le feu, s'il fait chaud – qu'il l'éteint. Notre Bogdanka ne fait rien.

Quand ils entendaient ça, les garçons s'en allaient. Personne ne voulait prendre une telle femme.

Un jour, un garçon est venu et a demandé sa main. Et sa mère lui dit :

– Notre Bogdanka est choyée, elle n'est pas habituée à travailler. Si tu lui dis : « Ôte une bûche », elle dira « tout de suite » – mais ne la bougera pas, elle dira juste « tout de suite » et s'assiéra en face du feu.

Le garçon répondit :

– Ça ne fait rien. Tant qu'elle me plaît, ce qu'elle fait me plaira aussi.

Ils marièrent Bogdanka, l'emmenèrent, la feunt passer sous l'icône. Mais dans cette maison, ce n'était pas comme chez sa mère. Là, il y avait deux belles-sœurs. L'une allume le feu, l'autre commence à préparer à manger. Elles ont allumé le poêle, un feu fort brûlait. Bogdanka crie :

– Ôtez une bûche !

Personne ne venait à l'ôter. Elle vit que ses jambes allaient prendre feu, alors elle souffla dessus elle-même.

Puis elle eut froid.

– Tout de suite, tout de suite – dit-elle doucement, s'approchant du feu. Personne ne vient. Ils la regardent seulement et rien.

Bogdanka attendait, attendait, mais elle-même s'est rapprochée du feu chaud.

Le soir venu, elle s'allongea, mais ne pouvait pas dormir. Elle n'avait rien mangé. Et elle disait à ses yeux :

– Dormez, allez, mes petits yeux, dormez. Je vous ai donné à manger, même si je ne vous ai rien donné.

Elle ne s'endormait pas, la faim la rongait.

– Dormez, mes petits yeux, dormez, je vous ai donné à manger, même si je ne vous ai rien donné.

Personne ne lui répondait, les yeux se taisent, son mari aussi. Le matin, ils se lèvent. Les autres s'étaient levés tôt, avaient traité les vaches, pétri une tourte, mis la table.

La belle-mère entre, emmenant une grande tourte. Elle fit le tour de la pièce, donna à chacun un morceau. À Bogdanka, elle donne le plus gros morceau et dit :

– Belle-fille, aujourd'hui tu as fait le plus de travail, tu dois manger le plus !

Le lendemain, encore avant l'aube, Bogdanka se lève discrètement, se

lave, traite les vaches, pétrit une tourte, prépare la table.

Tous s'assirent, elle aussi s'assit devant. Et la belle-mère commence à couper la tourte. À Bogdanka, elle donne le plus gros morceau et dit :

– Tu as fait le plus de travail aujourd'hui, tu dois manger le plus !

Le temps passa, passèrent les jours, un jour les parents de Bogdanka vinrent lui rendre visite. Dès qu'elle les vit de loin, elle attrape un sac de laine et descendit les accueillir.

– Tout de suite – dit-elle – descendez de la charrette et mettez-vous au travail ! Ici ce n'est pas comme chez nous. Ici, celui qui ne travaille pas, on ne lui donne pas à manger.<sup>1</sup>

*Daniela Gospodinova, 14 ans*

*Даниела Господинова, 14 г.*

## LA FEMME PARESSEUSE AVEC LE BALAI

**U**n homme a épousé une femme très paresseuse. Elle ne faisait rien.

Ni balayer la maison, ni préparer à manger.

L'homme réfléchissait, se demandant quoi faire pour que sa femme puisse être une femme comme les autres. Jour et nuit, il y pensait sans cesse.

Un matin, il prend le balai et le dépose derrière la porte. Et il dit au balai :

---

<sup>1</sup> Sous la ligne : Bogdan, Bogdanka

Le peuple a inventé différentes méthodes magiques pour protéger les nouveau-nés, surtout lorsqu'il y avait des problèmes précédents concernant la survie des enfants.

Donner un nom peut aussi être une forme de protection magique.

Lors de naissances difficiles, de maladies ou décès d'enfants, on invoquait la Vierge Marie ou Bogomil, comme pour les noms Bojidar (donné par Dieu), ou bien l'enfant était confié directement à Dieu avec des noms comme Gospodin, Bogolyub, Bogomil, etc.

En cas de problèmes de survie des enfants, on donnait aussi le nom Nedelya ou Nedeltcho en raison de la croyance que ceux nés un dimanche étaient des chanceux.

Dans les cas de forte inquiétude pour la survie et la croissance de l'enfant, les parents "tremblaient" pour leur progéniture, ne laissaient "pas une poussière tomber sur eux", s'efforçaient de rester auprès et de veiller sur eux, ne leur permettaient "de toucher à rien" afin qu'ils ne se fatiguent, ne tombent malades, etc.

C'est pourquoi le récit de la jeune fille malade est souvent lié à Bogdanka, celle donnée par Dieu et protégée "comme un œuf dans du coton".

Oliver Halilov, 7 ans

Оливър Халилов, 7 г.

– Écoute, balai, écoute, ma sœur maintenant je vais au travail. Lève-toi et balaie la maison et le jardin, tu ramasseras tout ce qui est tombé par terre. Ensuite, tu pétras le pain, tu prépares le dîner. Si tu ne fais pas ce que je te dis, je te donnerai une bonne raclée !

La femme l'a entendu et a pensé : « Oh-la-la , tu es tellement stupide, quel imbécile tu es !

Pourquoi n'embaucher pas tu une femme de ménage pour nettoyer et ranger ta maison, ou tu demande et tu menace le balai.

L'homme rentra du travail et voit que rien n'avait été fait, prend le balai par le manche et commence à frapper la femme. De la tête au pied. Tout comme il l'avait menacé.

La femme hurla en criant :

– Pourquoi tu frappes ce balai comme ça mec ? C'est pour la première fois qu'elle ne t'écoute pas pardonne-la. Si elle ne t'écoute pas la deuxième fois fais ce que tu sais faire!

– Tu l'as bien dit - dit l'homme. Puisque c'est la première fois, je lui pardonnerai, mais je ne pardonnerai pas une deuxième fois.

Le matin, en partant, l'homme donna le même ordre au balai. Peu après lui, la mère de la femme arrive. Elle la vit toute bleue et la demande :

– Qu'est-ce que c'est passé ma fille ?

– Elle lui a raconté comment son mari la tapé avec le balai.

– Pourquoi a-t-il fait ça ?

– Parce qu'elle n'a pas écouté ce qu'il lui dit de faire de balais la maison le jardin et de préparer le dîner

– « Oh ma fille » se souvient de la mère « lève-toi et termine ton travail, car quand ton mari rentrera et que rien n'aura été fait, le balai te frappera à nouveau ! »

Sa fille se souvient alors de ce qu'était ce travail. Elle se leva, lava, nettoya, pétri le pain, et cuisina. Et à partir de ce jour, tout ira de mieux en mieux.

*Maria Boneva, 6 ans*

*Мария Бонева, 6 г.*

## L'INTELLIGENCE

*On accueille en jugeant les habits,  
on renvoie en jugeant l'esprit.*

## LE RESPECT, C'EST LES VÊTEMENTS

**H**itar Petar était un beau parleur.

Les gens l'écoutaient avec attention, ils l'appréciaient et riaient de bon cœur. C'est pour ça que chaque mariage, baptême, festin ou autre célébration ne se produisait pas sans sa présence.

Une fois un ami de Petar se marie. L'amie prend un arc, un bracelet cuivré et aller l'invité.

- Si tu viens au mariage, je te placerais à la table du témoin – lui dit-il.
- Merci, je me contenterai de venir – répondit Petar.

Un grand mariage a eu lieu. Tous les invités du mariage étaient habillés avec leurs plus beaux vêtements. Le grand festin placé de bout à bout dans la cour, elle était remplie de différents plats et boissons. Au loin, il y avait un joyeux bruit de chant et de sifflet. Hitar Petar est allée au mariage avec ses anciens vêtements. Chacun se moquait de lui. Son amie et les invités ne l'ont pas invité à table.

Les gens accueils selon les habitudes et les renvois avec leurs esprits. Pensa Petar. Il se tenait droit dans la cour, regardé, tête-baissé, riait et entra chez lui. Il se changeait avec ses nouvelles habitudes et repartit au mariage. Dès qu'ils l'aperçurent, les jeunes gens lui ouvrirent la voie. Le beau père se leva, le témoin de même, saluèrent Petar et l'embrassa et il s'assit entre eux. Ils lui ont immédiatement rapporté à manger, un verre de vin et l'invitèrent.

– Allons, Petar, mange et bois pour la santé et le bonheur des jeunes mariés.

– Merci, je souhaite naître parmi mille, que soit toujours rempli la maison et la table des jeunes, qu'ils vivent en paix, dans l'amour et la joie. Les à bénit Hitar Petar, leva son verre et commença à verser du vin sur ces habitudes.

Les marieurs se regardaient avec étonnement.

– Que fais-tu, Petar ?

– Je partage avec mes habitudes répondit Hitar Petar.

– Qu'eux aussi boivent et mangent, car c'est leur apparence que vous respectez.

*Nikolai Nikolov, 16 ans*

*Николай Николв, 16 г.*

*Ne regarde pas mon chapeau mais ce qu'il y a en dessous !*

## LE PRINCE ET LA FILLE FUTÉE

**I**l était une fois, dans un royaume lointain, un roi qui avait un fils qui était si beau et si intelligent.

Le petit prince avait grandi et le temps était venu pour le marier.

Le roi, son père, a donc décidé de trouver une fille aussi belle et aussi intelligente comme son fils, digne d'épouser le jeune prince.

Il a donc fait appel à son plus fidèle serviteur et il lui a demandé d'aller dans tous les royaumes afin de trouver une fiancée pour son fils.

Le serviteur est parti à la recherche. Il a parcouru neuf royaumes en cherchant une si belle fille et si intelligente comme le prince mais aucune n'était digne pour épouser le fils du roi.

Arrivé dans le dixième royaume, le serviteur du roi a aperçu une jeune fille dont sa beauté divine a attiré tout son attention. Aussitôt il s'est renseigné sur la jeune fille afin d'assurer qu'elle fait preuve de la sagesse et de la finesse.

En revenant dans son pays, le serviteur s'est précipité pour annoncer au roi qu'il a enfin trouvé une fiancée pour le prince.

Le roi a réfléchi un instant et il a dit :

– T'es mon plus fidèle et sage serviteur. Je ne me doute pas que tu t'es bien renseigné sur cette fille mais il faudra qu'on s'assure vraiment de sa sagesse et sa finesse. On va lui envoyer des cadeaux (une dote) et on va voir si elle va comprendre ce qu'on veut lui dire.

Le roi a appelé son messager et lui a donné 12 pièces d'or, 1 pain et une carafe en peau de chèvre remplie du vin, puis il lui a dit :

– Mes meilleurs vœux (salutations) à la jeune fille. Tu lui annonceras

que je l'ai choisi pour devenir femme à mon fils et tu lui donneras les 12 pièces d'or, le pain et la carafe du vin en lui transmettant les mots suivants: « Chez nous l'année à 12 mois, on a toujours la pleine lune et les chèvres ont 4 pattes ».

Le messenger royal est parti. Il a traversé les neufs royaumes avant d'arriver dans le dixième royaume où il a rencontré la belle jeune fille. Dès qu'il l'a vu, il l'a salué en baissant la tête jusqu'au sol, il lui a donné les cadeaux et il lui a dit :

– Mon roi vous présente ses meilleurs vœux (salutations) belle fille. Il vous a choisi pour devenir femme à son fils, le jeune prince. On m'a envoyé pour vous dire que chez nous l'année a 12 mois, la lune est toujours pleine et les chèvres ont 4 pattes.

La jeune fille a remercié le messenger puis elle lui a proposé de se reposer du long voyage.

Avant de reprendre la route de retour, la jeune fille lui dit :

– Tous mes meilleurs vœux (salutations) au roi ! Dis-lui que chez nous l'année à 11 mois, la lune est à moitié pleine (on a toujours la demi-lune) et les chèvres ont que 3 pattes. Dis- lui également « à ne pas enlever l'œil du corbeau » (se croire plus malin que les autres).

Une fois du retour au pays, le messenger a raconté au roi tout ce qu'avait dit la jeune fille. Le roi était très surpris de ce raisonnement. Il avait compris que sans doute c'est une fille très intelligente (futée).

Sans se douter, le messenger avait annoncé à la jeune fille qu'il lui apporte en cadeau 12 pièces d'or, un pain et une carafe du vin. En retour, elle avait dit d'avoir reçu 11 pièces d'or, un pain entamé et une carafe du vin à moitié vide.

Quand le roi a compris que son messenger avait pris une pièce d'or, il avait mangé du pain et il avait bu du vin, tout d'abord il s'est mis en colère. Mais si vite après le roi a souri puis il a pardonné à son messenger d'avoir été gourmand et d'avoir pris une pièce d'or. De plus la jeune fille lui avait conseillé « à ne pas enlever l'œil du corbeau ».

Le même jour, le prince est parti demander la main de la jeune fille. Quand les fiancées sont revenues au royaume, ils ont fait un grand mariage et la fête a continué durant plusieurs jours.

*Sarah Kaced, 13 ans et Nora Kaced, 8 ans  
Capa Kaced, 13 z. u Hopa Kaced, 8 z.*

## LA DÉTRESSE ENSEIGNE LA SAGESSE

### LE DÉTRESSE À L'AIDE

Deux garçons avaient pour habitude d'aller souvent ramasser du bois dans la forêt avec le père.

Un jour il leur dit :

« Les enfants, allez chercher du bois seuls cette fois-ci ! »

« D'accord, papa » – répondirent-ils – « Mais si la charrette se casse, qui va nous la réparer ? »

« Si la charrette se casse, mon fils, appelez le Détresse à l'aide. Il va vous la réparer. »

Les deux garçons obéirent à leur père. Ils attelèrent les bœufs. Ils partirent à la forêt. Ils coupèrent du bois et chargèrent bien la charrette.

Ils repartirent. Tout d'un coup, la charrette tomba en panne. Les garçons s'arrêtèrent et commencèrent à crier :

« Détresse, Détresse ! Viens nous réparer la charrette ! »

Ils crièrent longtemps mais personne ne leur répondit. La nuit approchait mais il n'y avait aucune trace de la Détresse. Finalement, le plus jeune des garçons suggéra :

« Mon frère, cette maudite Détresse ne va pas venir. Il fait déjà noir. Essayons autant que l'on peut de réparer notre charrette tout seuls ! »

Les deux garçons prirent la hache et l'herminette. Ils se penchèrent et bricolèrent un peu par ci, un peu par là la charrette et hop, elle fut réparée.

Lorsqu'ils rentrèrent leur père leur demanda :

« Alors, comment s'est passée votre journée dans la forêt ? »

« Oh là là, papa ! » – dirent-ils – « La charrette tomba en panne en plein milieu du chemin. »

Nous avons appelé cette maudite Détresse à l'aide pendant longtemps, nous sommes restés sans voix, mais elle n'a pas répondu. Alors nous avons compris qu'elle ne viendra pas. Nous avons pris la hache et l'herminette et nous avons réparé la charrette. »

« Voilà, mon fils, c'est cela la Détresse ! » – répondit le père – « Vous

l'avez appelée alors qu'elle était bien avec vous. Comme il n'y avait personne pour vous réparer la charrette, vous vous êtes débrouillés tout seuls. Cela veut dire que la détresse vous l'a réparée. »

*Gabriel Raikov, 11 ans  
Габриел Райков, 11 г.*

## LE CHAMELIER ET SES CHAMEAUX

Un chamelier, sentant sa fin approcher, ordonna qu'on le transporte auprès de ses chameaux, pour les voir une dernière fois et leur faire ses adieux.

Quand on l'eut amené auprès d'eux, au cours de la conversation et des adieux, il leur dit aussi ceci :

– Chameaux, j'ai beaucoup travaillé, j'ai gagné ma vie avec vous, et je vous suis reconnaissant pour tout. Soyez-vous aussi reconnaissants, et pardonnez-moi si jamais je vous ai offensés d'une quelconque manière.

Les chameaux répondirent :

– Maître ! Pour tout le reste, nous sommes reconnaissants et nous te pardonnons, mais il y a une chose que nous ne te pardonnons pas et que nous n'oublierons jamais : c'est que tu as toujours mis un âne pour nous guider !

*Viktor Angelov, 12 ans  
Виктор Ангелов, 12 г.*



## HEROS

*La force sans l'esprit s'autodétruit*



Кристина Димитрова, 10 г.  
НЧ „Искра – 1964“  
Преподавател – Никола Шаманов

Kristina Dimitrova, 10 years  
NCC „Iskra – 1964“  
Teacher – Nikola Shamanov

## LA FORCE DE KRALI MARKO

Krali Marko travaillait avec son oncle, car il était orphelin et n'avait ni de père, ni de mère.

Un jour il partit tondre le champ, quand son oncle lui a ramené a manger il a vu que Marko dors sous un poirier. Quand Marko respirait l'arbre se tordait de haut en bas. Son oncle apeuré de sa grande force a décidé de s'éloigné de lui. Marko ne voulait aucun héritage – ni de marchandises, ni de propriétés.

Il demandait juste un poulain maladroït qui a vu le jour quand il était

cavalier. A sa naissance le petit cheval était si fort qu'il ne gaspillait pas une goutte de lait en tétant. Une fois arriver a ces fins, Marko est partie de son oncle et est devenu un brave homme. Il a conquit tous les ports de Danube et un grand territoire à Vlashko.

...

Krali Marko était fort, solide et vigoureux. Il possédait un poulain fort et charitable. Quand il galopait, ses pas sur les rochers devenaient blancs ou apparaissaient des petits puits jaillissants. Là où il passait les traces de ces sabots s'imprégner dans le sol. C'était le moyen de Marko de tracer les frontières de ces terres. Et encore aujourd'hui ces traces apparaissent.

...

Il y a plusieurs années Krali Marko il a été à Sliven. Grand et puissant qu'il était, il dépassait même la montagne. Il marchait dans les champs de la ville et arrivait à attacher son cheval à Halkata (une énorme roche dans la montagne) sans même tendre ces bras. Pour de vrais Halkata était fait pour attacher les chevaux. Mais comme seulement la grandeur de Krali Marko lui correspondait, on voyait uniquement son poulain attaché la bas.

...

Il y a un endroit – Trapezite dans les montagnes de Troyan. En dessous on peut voir le Blue flux où Marko se baignait. Il allait au sommet de Shushul et de la bas, en faisant un grand écart, il arriva jusqu'à Danube pour s'abreuver. Juste une seule de ces bottes pouvait contenir deux cent seaux de blé !

...

Enorme comme il était, il pausait un de ces pied sur Mara Gidik et l'autre arrivait jusqu'au sommet du mont Botev à Stara montagne. Sa tête touchait les nuages.

*Martin Marinski, 14 ans et Valentin Marinski, 10 ans  
Мартин Марински, 14 г. и Валентин Марински, 10 г.*

*Le fort de son corps peut en vaincre un,  
le fort de son esprit peut en vaincre mille*

## DIEU PREND LA FORCE DE KRALI MARKO ET LUI DONNE PLUS D'INTELLIGENCE

Quand il devint le plus fort de tous les héros, un jour, Krali Marko dit:  
– Eh, si la Terre avait une poignée, je la retournerais - ce qui est en haut irait en bas !

C'était bien dit, mais le bon Dieu entendit cela et eut peur qu'il n'essaye vraiment de retourner la Terre et de tuer les gens qui y vivent. Il pensa alors à lui diminuer un peu sa force.

Un jour, Dieu passa devant Krali Marko avec un cheval. Dans ses mains, il tenait un sac de terre si lourd que personne ne pouvait le porter. Il laissa le sac au bord du chemin et dit à Krali Marko :

– Hé, garçon, va donc me rapporter mon petit sac !

Marko alla, souleva le sac et le rapporta. Et Dieu lui demanda :

– Le sac est-il lourd ?

Il répondit :

– Non, pas vraiment.

Alors le bon Dieu dit :

– Écoute, garçon, puisque tu peux porter ce sac, tu pourrais faire des choses encore plus grandes. Il vaut mieux que tu sois à moitié fort et à moitié malin ! Que ton intelligence t'aide.

Et il en fut ainsi. Marko perdit la moitié de sa force. Là où la force ne suffisait plus, il se battait avec ruse – et il gagnait toujours malgré tout.

*Iliyana Kovachev, 14 ans*

*Илияна Ковачев, 14 г.*

Специална благодарност на Стефан Индино, 10 г., от Българско училище „Родна реч омайна“ и на Михаела Дочева, 12 г., от училището към Българска културна асоциация, Брюксел, които работиха по всички текстове на френски.

Un grand merci à Stéphane Indino, 10 ans, de l'École bulgare „Rodna rech omayna“, et à Mihaela Docheva, 12 ans, de L'École de l'Association Culturelle Bulgare, Bruxelles, qui ont travaillé sur tous les textes en français.

**БАЩИНА ПОУКА, СИНОВА СПОЛУКА**

Съставител: *д-р Лилия Старева*

Формат: 70х100/16

Печ. Коли: 10

Художествено оформление и предпечат:

„ИСМ Компания“ ЕООД

Печат: „Образование и наука“ ЕАД

ISBN 978-954-8388-32-0

Издателство „Листа“

[www.lista-bg.com](http://www.lista-bg.com)

София, 2025 г.